

Uitgave
in de Nederlandse taal

Wetgeving

Inhoud

I Besluiten waarvan de publicatie voorwaarde is voor de toepassing

- ★ **Verordening (EG) nr. 359/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2002 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad, wat het gebruik van het ESR 1995 bij de vaststelling van de betalingen van de lidstaten aan de eigen middelen uit de BTW betreft** 1
- Verordening (EG) nr. 360/2002 van de Commissie van 27 februari 2002 tot vaststelling van forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijzen van bepaalde soorten groenten en fruit 3
- ★ **Verordening (EG) nr. 361/2002 van de Commissie van 27 februari 2002 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 936/97 betreffende de opening en de wijze van beheer van tariefcontingenten voor vers, gekoeld of bevroren rundvlees van hoge kwaliteit en voor bevroren buffelvlees** 5
- ★ **Verordening (EG) nr. 362/2002 van de Commissie van 27 februari 2002 houdende de negende wijziging van Verordening (EG) nr. 467/2001 van de Raad tot instelling van een verbod op de uitvoer van bepaalde goederen en diensten naar Afghanistan, tot versterking van het verbod op vluchten en de bevroering van tegoeden en andere financiële middelen ten aanzien van de Taliban van Afghanistan en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 337/2000** 6
- ★ **Verordening (EG) nr. 363/2002 van de Commissie van 27 februari 2002 houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 1608/2000 tot vaststelling van overgangsmaatregelen in afwachting van de definitieve uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad houdende een gemeenschappelijke ordening van de wijnmarkt** 7
- ★ **Verordening (EG) nr. 364/2002 van de Commissie van 26 februari 2002 houdende vaststelling van eenheidswaarden voor de bepaling van de douanewaarde van bepaalde aan bederf onderhevige goederen** 8
- Verordening (EG) nr. 365/2002 van de Commissie van 27 februari 2002 betreffende de afgifte van certificaten voor de invoer van rijst met oorsprongscumulatie ACS/LGO, die in de eerste tien werkdagen van februari 2002 op grond van Verordening (EG) nr. 2603/97 zijn aangevraagd 12
- Verordening (EG) nr. 366/2002 van de Commissie van 27 februari 2002 tot vaststelling van de invoerrechten in de sector rijst 14

Inhoud (vervolg)	Verordening (EG) nr. 367/2002 van de Commissie van 27 februari 2002 tot vaststelling van de restituties bij uitvoer van olijfolie	17
	* Richtlijn 2002/17/EG van de Commissie van 21 februari 2002 tot wijziging van Richtlijn 90/128/EEG inzake materialen en voorwerpen van kunststof, bestemd om met levensmiddelen in aanraking te komen ⁽¹⁾	19
<hr/>		
	II <i>Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing</i>	
	Commissie	
	2002/174/EG:	
	* Beschikking van de Commissie van 3 mei 2000 waarbij een concentratie verenigbaar wordt verklaard met de gemeenschappelijke markt en met de EER-Overeenkomst (Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad) (Zaak nr. COMP/M.1693 - Alcoa/Reynolds) ⁽¹⁾ (<i>kennisgeving geschied onder nummer C(2000) 1176</i>)	25
	2002/175/EG:	
	* Aanbeveling van de Commissie van 22 februari 2002 tot wijziging van Aanbeveling 98/195/EG, laatstelijk gewijzigd bij Aanbeveling 2000/263/EG, inzake interconnectie in een geliberaliseerde telecommunicatiemarkt (Deel 1 - Interconnectieprijsen) ⁽¹⁾ (<i>kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 561</i>)	56

I

(Besluiten waarvan de publicatie voorwaarde is voor de toepassing)

**VERORDENING (EG) Nr. 359/2002 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
van 12 februari 2002**

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad, wat het gebruik van het ESR 1995 bij de vaststelling van de betalingen van de lidstaten aan de eigen middelen uit de BTW betreft

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 285,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ⁽²⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 8 van Verordening (EG) nr. 2223/96 ⁽³⁾ van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap wordt bepaald dat ten behoeve van de begroting en de eigen middelen, zoals gedefinieerd in Verordening (EEG, Euratom) nr. 1552/89 van de Raad ⁽⁴⁾, het Europees stelsel van economische rekeningen (ESER), 2e druk, moet worden gebruikt zolang Besluit 94/728/EG, Euratom ⁽⁵⁾ van kracht is.
- (2) De gegevens van het ESER, 2e druk, zijn niet meer beschikbaar in de mate van gedetailleerdheid die voor de vaststelling van de BTW-middelen vereist is.
- (3) Dit is niet van invloed op de procedures die zijn overeengekomen voor de vaststelling van de BNP-middelen.
- (4) Het verdient aanbeveling om voor de vaststelling van de bijdragen van de lidstaten aan de begroting de beste statistische gegevens te gebruiken die beschikbaar zijn.
- (5) Het gebruik van op het nieuwe Europese rekeningenstelsel (ESR 95) gebaseerde gegevens voor de vaststelling van de eigen middelen uit de BTW heeft geen invloed op het niveau van de eigen middelen en het evenwicht daarvan tussen de lidstaten.
- (6) Overeenkomstig artikel 3 van Besluit 89/382/EG, Euratom is het Comité statistisch programma, opgericht bij Besluit 89/382/EEG, Euratom ⁽⁶⁾, geraadpleegd.

HEBLEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

In artikel 8 van Verordening (EG) nr. 2223/96 wordt onderstaand lid ingevoegd:

„1 bis. Ten behoeve van de vaststelling van de eigen middelen uit de BTW kunnen de lidstaten, in afwijking van lid 1, op het nieuwe Europese systeem van economische rekeningen (ESR 1995) gebaseerde gegevens gebruiken zolang Besluit 94/728/EG, Euratom van kracht is.”.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

⁽¹⁾ PB C 29E van 30.1.2000, blz. 266.

⁽²⁾ Advies van het Europees Parlement van 3 april 2001 (nog niet verschenen in het Publicatieblad), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 16 juli 2001 (PB C 307 van 31.10.2001, blz. 1) en besluit van het Europees Parlement van 12 december 2001 (nog niet verschenen in het Publicatieblad).

⁽³⁾ PB L 310 van 30.11.1996, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 995/2001 van de Commissie (PB L 139 van 23.05.2001, blz. 3).

⁽⁴⁾ PB L 155 van 7.6.1989, blz. 1. Verordening ingetrokken en vervangen door Verordening (EG, Euratom) nr. 1150/2000 (PB L 130 van 31.5.2000, blz. 1).

⁽⁵⁾ PB L 293 van 12.11.1994, blz. 9.

⁽⁶⁾ PB L 181 van 28.6.1989, blz. 47.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 12 februari 2002.

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

P. COX

Voor de Raad

De voorzitter

J. PIQUÉ I CAMPS

VERORDENING (EG) Nr. 360/2002 VAN DE COMMISSIE
van 27 februari 2002
tot vaststelling van forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijzen van bepaalde
soorten groenten en fruit

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 3223/94 van de Commissie van 21 december 1994 houdende uitvoeringsbepalingen van de invoerregeling voor groenten en fruit ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1498/98 ⁽²⁾, en met name op artikel 4, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In Verordening (EG) nr. 3223/94 zijn op grond van de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguayronde de criteria vastgesteld aan de hand waarvan de Commissie voor de producten en de periodes die in de bijlage bij die verordening zijn vermeld, de forfaitaire waarden bij invoer uit derde landen vaststelt.

- (2) Op grond van de bovenvermelde criteria moeten de forfaitaire invoerwaarden worden vastgesteld op de in de bijlage bij deze verordening vermelde niveaus,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De in artikel 4 van Verordening (EG) nr. 3223/94 bedoelde forfaitaire invoerwaarden worden vastgesteld zoals aangegeven in de tabel in de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 28 februari 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 27 februari 2002.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 337 van 24.12.1994, blz. 66.

⁽²⁾ PB L 198 van 15.7.1998, blz. 4.

BIJLAGE

bij de verordening van de Commissie van 27 februari 2002 tot vaststelling van forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijzen van bepaalde soorten groenten en fruit

(in EUR/100 kg)

GN-code	Code derde landen ⁽¹⁾	Forfaitaire invoerwaarde	
0702 00 00	052	144,8	
	204	146,5	
	212	143,5	
	624	212,2	
	999	161,8	
0707 00 05	052	189,7	
	068	130,1	
	624	237,7	
	628	171,8	
	999	182,3	
0709 10 00	220	223,0	
	999	223,0	
0709 90 70	052	159,3	
	204	75,7	
	999	117,5	
0805 10 10, 0805 10 30, 0805 10 50	052	53,4	
	204	48,6	
	212	54,8	
	220	56,3	
	421	29,6	
	508	22,3	
	600	59,5	
	624	60,8	
	999	48,2	
0805 20 10	204	77,7	
	999	77,7	
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	052	64,1	
	204	96,2	
	528	97,8	
	600	108,4	
	624	86,5	
	662	27,1	
	999	80,0	
0805 50 10	052	55,2	
	600	49,6	
	999	52,4	
0808 10 20, 0808 10 50, 0808 10 90	060	41,6	
	388	126,2	
	400	121,8	
	404	93,5	
	508	101,1	
	528	82,8	
	720	122,8	
	728	130,0	
	999	102,5	
	0808 20 50	388	89,1
400		107,1	
512		84,5	
528		80,3	
720		116,7	
999		95,5	

⁽¹⁾ Landennomenclatuur vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 2020/2001 van de Commissie (PB L 273 van 16.10.2001, blz. 6). De code „999” staat voor „andere oorsprong”.

VERORDENING (EG) Nr. 361/2002 VAN DE COMMISSIE
van 27 februari 2002

**tot wijziging van Verordening (EG) nr. 936/97 betreffende de opening en de wijze van beheer van
tariefcontingenten voor vers, gekoeld of bevroren rundvlees van hoge kwaliteit en voor bevroren
buffelvlees**

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 1254/1999 van de Raad van 17 mei 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector rundvlees ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2345/2001 van de Commissie ⁽²⁾,

Gelet op Verordening (EG) nr. 936/97 van de Commissie van 27 mei 1997 betreffende de opening en de wijze van beheer van tariefcontingenten voor vers, gekoeld of bevroren rundvlees van hoge kwaliteit en voor bevroren buffelvlees ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 134/1999 ⁽⁴⁾, en met name op artikel 7, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

Canada heeft een nieuwe instantie van afgifte van echtheidscertificaten aangewezen. Bijlage II bij Verordening (EG) nr. 936/97 moet bijgevolg worden gewijzigd,

Artikel 1

In bijlage II bij Verordening (EG) nr. 936/97 wordt de instantie met de naam „Food Production and Inspection Branch — Agriculture Canada/Direction Générale Production et Inspection des Aliments — Agriculture Canada” vervangen door de instantie met de naam „Canadian Food Inspection Agency — Government of Canada/Agence Canadienne d'inspection des aliments — Gouvernement du Canada”.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 28 februari 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 27 februari 2002.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 160 van 26.6.1999, blz. 21.

⁽²⁾ PB L 315 van 1.12.2001, blz. 29.

⁽³⁾ PB L 137 van 28.5.1997, blz. 10.

⁽⁴⁾ PB L 17 van 22.1.1999, blz. 22.

VERORDENING (EG) Nr. 362/2002 VAN DE COMMISSIE
van 27 februari 2002

houdende de negende wijziging van Verordening (EG) nr. 467/2001 van de Raad tot instelling van een verbod op de uitvoer van bepaalde goederen en diensten naar Afghanistan, tot versterking van het verbod op vluchten en de bevroezing van tegoeden en andere financiële middelen ten aanzien van de Taliban van Afghanistan en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 337/2000

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 467/2001 van de Raad van 6 maart 2001 tot instelling van een verbod op de uitvoer van bepaalde goederen en diensten naar Afghanistan en tot versterking van het verbod op vluchten en de bevroezing van tegoeden en andere financiële middelen ten aanzien van de Taliban van Afghanistan en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 337/2000⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 65/2002 van de Commissie van 14 januari 2002⁽²⁾, inzonderheid op artikel 10, lid 1, tweede streepje,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Commissie wordt door artikel 10 van Verordening (EG) nr. 467/2001 gemachtigd bijlage I op basis van besluiten van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties of het sanctiecomité Taliban te wijzigen.
- (2) Bijlage I bij Verordening (EG) nr. 467/2001 omvat de lijst van personen en entiteiten die onder de krachtens deze verordening ingestelde bevroezing van tegoeden vallen.
- (3) Op 15 januari 2002 heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties besloten Ariana Airlines te schrappen van de lijst van entiteiten waartegen de maatregelen als bedoeld in lid 4, onder b), van Resolutie 1267 zijn ingesteld; bijlage I moet derhalve dienovereenkomstig worden aangepast.
- (4) Op 24 januari 2002 heeft het sanctiecomité Taliban besloten vier Afghaanse banken te schrappen van de lijst van entiteiten waartegen de maatregelen als bedoeld in

lid 4, onder b), van Resolutie 1267 zijn ingesteld; bijlage I moet derhalve dienovereenkomstig worden aangepast,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De volgende entiteiten worden geschrapt van de lijst in bijlage I bij Verordening (EG) nr. 467/2001:

- Afghan Export Bank,
- Agricultural Development Bank of Afghanistan (ADB), Verenigd Koninkrijk,
- Banke Millie Afghan (alias Afghan National Bank; alias Bank E. Millie Afghan), Jada Ibn Sina, Kabul, Afghanistan, alsook alle kantoren van de Banke Millie Afghan,
- Export Promotion Bank of Afghanistan,
- Ariana Afghan Airlines (voorheen Bakhtar Afghan Airlines), Afghan Authority Building, PO Box 76, Ansari Watt, Kabul, Afghanistan, alsook alle kantoren van Ariana Afghan Airlines,
de rekening van Ariana Afghan Airlines bij Citibank, New Delhi, India,
de rekening van Ariana Afghan Airlines bij Punjab National Bank, New Delhi, India.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 27 februari 2002.

Voor de Commissie

Christopher PATTEN

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 67 van 9.3.2001, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 17 van 19.1.2002, blz. 52.

**VERORDENING (EG) Nr. 363/2002 VAN DE COMMISSIE
van 27 februari 2002**

**houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 1608/2000 tot vaststelling van overgangsmaatregelen
in afwachting van de definitieve uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1493/1999 van de
Raad houdende een gemeenschappelijke ordening van de wijnmarkt**

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad van 17 mei 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening van de wijnmarkt ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2585/2001 ⁽²⁾, en met name op artikel 80,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EG) nr. 1608/2000 van de Commissie van 24 juli 2000 tot vaststelling van overgangsmaatregelen in afwachting van de definitieve uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad houdende een gemeenschappelijke ordening van de wijnmarkt ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2352/2001 ⁽⁴⁾, is de toepassing van een aantal bepalingen van de Raad die bij artikel 81 van Verordening (EG) nr. 1493/1999 zijn ingetrokken, verlengd tot en met 28 februari 2002, in afwachting dat de laatste hand wordt gelegd aan de uitvoeringsbepalingen van die verordening en dat die bepalingen worden goedgekeurd. De goedkeuring van die uitvoeringsbepalingen zal op 28 februari 2002 niet volledig zijn afgewikkeld. Het is dan ook dienstig ervoor te zorgen dat sommige bij artikel 81 van Verordening (EG) nr. 1493/1999 ingetrokken bepalingen van de Raad nog gedurende een bijkomende korte periode kunnen blijven gelden.
- (2) De aanvullende overgangsperiode vormt geen beletsel voor de tenuitvoerlegging van de essentie van de hervorming van de gemeenschappelijke marktordering voor wijn vanaf de door de Raad bepaalde datum, aangezien de voornaamste elementen van de materies waarop de bedoelde verordeningen betrekking hebben, reeds zijn geregeld bij Verordening (EG) nr. 1493/1999 of bij de reeds aangenomen uitvoeringsverordeningen.

- (3) Voor bepaalde aspecten, zoals de aanduiding, de benaming, de aanbieding en de bescherming van bepaalde producten van de wijnsector, is de goedkeuring van de uitvoeringsbepalingen minder ver gevorderd dan voor andere, omdat de door de Raad op dat gebied te behandelen onderwerpen zeer complex en delicaat zijn en omdat de goedgekeurde maatregelen rechtstreekse gevolgen hebben voor de marktdeelnemers van de Gemeenschap en van derde landen. Het is dan ook dienstig hiervoor te voorzien in een aanvullende overgangsperiode om deze maatregelen definitief te kunnen vaststellen.
- (4) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité van beheer voor wijn,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 1608/2000 wordt als volgt gewijzigd:

- in artikel 1 wordt de datum „28 februari 2002” vervangen door „30 april 2002”;
- in artikel 3 wordt de datum „28 februari 2002” vervangen door „30 april 2002”;
- in deel B van de bijlage wordt de datum „28 februari 2002” vervangen door „30 april 2002”.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 maart 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 27 februari 2002.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 179 van 14.7.1999, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 345 van 29.12.2001, blz. 10.

⁽³⁾ PB L 185 van 25.7.2000, blz. 24.

⁽⁴⁾ PB L 315 van 1.12.2001, blz. 47.

VERORDENING (EG) Nr. 364/2002 VAN DE COMMISSIE**van 26 februari 2002****houdende vaststelling van eenheidswaarden voor de bepaling van de douanewaarde van bepaalde aan bederf onderhevige goederen**

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 tot vaststelling van het communautair douanewetboek ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2700/2000 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad tot vaststelling van het communautair douanewetboek ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 993/2001 ⁽⁴⁾, inzonderheid op artikel 173, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In de artikelen 173 tot en met 177 van Verordening (EEG) nr. 2454/93 is bepaald dat de Commissie periodieke eenheidswaarden vaststelt voor de producten die

zijn omschreven in de in bijlage 26 van genoemde verordening opgenomen klasse-indeling.

- (2) De toepassing van de regelen en maatstaven bepaald in voornoemde artikelen op de gegevens die overeenkomstig het bepaalde in artikel 173, lid 2, van voornoemde verordening aan de Commissie zijn medegedeeld, leidt ertoe voor de betrokken producten de eenheidswaarden vast te stellen die zijn vermeld in de bijlage bij de onderhavige verordening.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De eenheidswaarden bedoeld in artikel 173, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 2454/93 worden vastgesteld zoals in de in de bijlage opgenomen lijst vermeld.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 1 maart 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 26 februari 2002.

Voor de Commissie

Erkki LIIKANEN

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 302 van 19.10.1992, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 311 van 12.12.2000, blz. 17.

⁽³⁾ PB L 253 van 11.10.1993, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 141 van 28.5.2001, blz. 1.

BIJLAGE

Rubriek	Omschrijving	Bedrag van de eenheidswaarden/100 kg netto			
	Soort, variëteit, GN-code	EUR	DKK	SEK	GBP
1.10	Nieuwe aardappelen (primeurs) 0701 90 50	49,42	367,28	452,39	30,23
1.30	Uien (andere dan plantuitjes) 0703 10 19	39,91	296,60	365,32	24,41
1.40	Knoflook 0703 20 00	168,27	1 250,68	1 540,50	102,93
1.50	Prei ex 0703 90 00	111,89	831,62	1 024,33	68,44
1.60	Bloemkool 0704 10 00	55,28	410,87	506,08	33,81
1.80	Witte kool en rode kool 0704 90 10	65,83	489,28	602,66	40,27
1.90	Broccoli (Brassica oleracea L. convar. botrytis (L.) Alef var. italica Plenck) ex 0704 90 90	61,43	456,58	562,38	37,58
1.100	Chinees kool ex 0704 90 90	56,49	419,86	517,15	34,55
1.110	Kropsla 0705 11 00	90,36	671,60	827,23	55,27
1.130	Wortelen ex 0706 10 00	60,94	452,94	557,89	37,28
1.140	Radis ex 0706 90 90	100,50	746,97	920,06	61,48
1.160	Erwten (Pisum sativum), peultjes daaronder begrepen 0708 10 00	394,67	2 933,37	3 613,10	241,42
1.170	Bonen:				
1.170.1	— Bonen (Vigna spp., Phaseolus spp.) ex 0708 20 00	210,91	1 567,57	1 930,82	129,01
1.170.2	— Bonen (Phaseolus spp., vulgaris var. Compressus Savi) ex 0708 20 00	202,62	1 505,97	1 854,95	123,94
1.180	Tuinbonen ex 0708 90 00	157,74	1 172,40	1 444,08	96,49
1.190	Artisjokken 0709 10 00	—	—	—	—
1.200	Asperges:				
1.200.1	— Groene ex 0709 20 00	627,65	4 665,03	5 746,04	383,94
1.200.2	— Andere ex 0709 20 00	439,81	3 268,89	4 026,37	269,03
1.210	Aubergines 0709 30 00	128,58	955,66	1 177,12	78,65

Rubriek	Omschrijving	Bedrag van de eenheidswaarden/100 kg netto			
	Soort, variëteit, GN-code	EUR	DKK	SEK	GBP
1.220	Bleekselderij (<i>Apium graveolens</i> L., var. <i>Dulce</i> (Mill.) Pers.) ex 0709 40 00	96,95	720,58	887,56	59,30
1.230	Cantharellen 0709 51 30	744,83	5 535,95	6 818,77	455,61
1.240	Niet-scherpsmakende pepers 0709 60 10	189,09	1 405,43	1 731,11	115,67
1.270	Bataten (zoete aardappelen), geheel, vers (bestemd voor menselijke consumptie) 0714 20 10	78,88	586,25	722,10	48,25
2.10	Kastanjes (<i>Castanea</i> spp.), vers ex 0802 40 00	176,48	1 311,69	1 615,64	107,95
2.30	Ananassen, vers ex 0804 30 00	92,40	686,77	845,91	56,52
2.40	Avocaten, vers ex 0804 40 00	107,39	798,18	983,13	65,69
2.50	Guaves en manga's, vers ex 0804 50 00	101,85	756,99	932,41	62,30
2.60	Sinaasappelen, andere dan pomeransen (bittere oranjeappelen), vers:				
2.60.1	— Bloedsinaasappelen en halfbloedsinaasappelen 0805 10 10	—	—	—	—
2.60.2	— Navels, navelines, navelates, salustiana's, verna's, valencia lates, maltaises, shamoutis, ovalis, trovita, hamlins 0805 10 30	—	—	—	—
2.60.3	— Andere 0805 10 50	—	—	—	—
2.70	Mandarijnen (tangerines en satsuma's daaronder begrepen), vers; clementines, wilkings en dergelijke kruisingen van citrusvruchten, vers:				
2.70.1	— Clementines ex 0805 20 10	69,67	517,82	637,81	42,62
2.70.2	— Montreales en satsuma's ex 0805 20 30	77,90	578,99	713,16	47,65
2.70.3	— Mandarijnen en wilkings ex 0805 20 50	77,90	578,99	713,16	47,65
2.70.4	— Tangerines en andere ex 0805 20 70 ex 0805 20 90	69,21	514,40	633,60	42,34
2.85	Lemmetjes (<i>Citrus aurantifolia</i> , <i>Citrus latifolia</i>), vers ex 0805 30 90 ex 0805 90 00	107,05	795,67	980,05	65,48
2.90	Pompelmoezen en pomelo's of grapefruit, vers:				
2.90.1	— Witte ex 0805 40 00	57,13	424,66	523,06	34,95
2.90.2	— Roze ex 0805 40 00	64,16	476,83	587,33	39,24

Rubriek	Omschrijving	Bedrag van de eenheidswaarden/100 kg netto			
	Soort, variëteit, GN-code	EUR	DKK	SEK	GBP
2.100	Druiven voor tafelgebruik 0806 10 10	168,35	1 251,23	1 541,17	102,98
2.110	Watermeloenen 0807 11 00	72,82	541,23	666,65	44,54
2.120	Andere meloenen:				
2.120.1	— Amarillo, Cuper, Honey Dew (daaronder begrepen Cantalene), Onteniente, Piel de Sapo (daaronder begrepen Verde Liso), Rochet, Tendral, Futuro ex 0807 19 00	87,07	647,16	797,13	53,26
2.120.2	— Andere ex 0807 19 00	178,64	1 327,78	1 635,45	109,28
2.140	Peren:				
2.140.1	— Peren — Nashi (<i>Pyrus pyrifolia</i>), Peren — Ya (<i>Pyrus bretschneideri</i>) ex 0808 20 50	—	—	—	—
2.140.2	— Andere ex 0808 20 50	—	—	—	—
2.150	Abrikozen ex 0809 10 00	322,53	2 397,22	2 952,72	197,29
2.160	Kersen 0809 20 95 0809 20 05	576,44	4 284,41	5 277,22	352,61
2.170	Perziken 0809 30 90	302,54	2 248,61	2 769,66	185,06
2.180	Nectarines ex 0809 30 10	162,86	1 210,46	1 490,96	99,62
2.190	Pruimen 0809 40 05	149,64	1 112,18	1 369,90	91,53
2.200	Aardbeien 0810 10 00	223,32	1 659,86	2 044,49	136,61
2.205	Frambozen 0810 20 10	848,90	6 309,45	7 771,51	519,27
2.210	Blauwe bosbessen (vruchten van de <i>Vaccinium myrtillus</i>) 0810 40 30	1 598,12	11 878,03	14 630,47	977,57
2.220	Kiwi's (<i>Actinidia chinensis</i> Planch.) 0810 50 00	127,40	946,90	1 166,32	77,93
2.230	Granaatappels ex 0810 90 85	154,14	1 145,66	1 411,14	94,29
2.240	Kaki-appels (daaronder begrepen Sharonvrucht) ex 0810 90 85	250,67	1 863,12	2 294,86	153,34
2.250	Litchis ex 0810 90 30	165,12	1 227,24	1 511,63	101,00

VERORDENING (EG) Nr. 365/2002 VAN DE COMMISSIE
van 27 februari 2002

betreffende de afgifte van certificaten voor de invoer van rijst met oorsprongscumulatie ACS/LGO, die in de eerste tien werkdagen van februari 2002 op grond van Verordening (EG) nr. 2603/97 zijn aangevraagd

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Besluit 2001/822/EG van de Raad van 27 november 2001 betreffende de associatie van de LGO met de Europese Economische Gemeenschap („LGO-besluit“) ⁽¹⁾,

Gelet op Verordening (EG) nr. 2603/97 van de Commissie van 16 december 1997 houdende uitvoeringsbepalingen voor de invoer van rijst van oorsprong uit de ACS-staten of uit de landen en gebieden overzee (LGO) ⁽²⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 174/2002 ⁽³⁾ en met name op artikel 9, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 9, lid 2, van Verordening (EG) nr. 2603/97 is bepaald dat de Commissie binnen tien dagen, te rekenen vanaf de laatste dag van de termijn voor de mededelingen van de lidstaten, beslist in welke mate gevolg kan worden gegeven aan de aanvragen, en tevens de voor de volgende tranche beschikbare hoeveelheden vaststelt.
- (2) In artikel 8, lid 1, laatste alinea, van Verordening (EG) nr. 2603/97 is bepaald dat de certificaataanvragen voor de invoer van rijst met oorsprongscumulatie ACS/LGO

voor januari 2002 worden ingediend tijdens de eerste tien werkdagen van februari 2002.

- (3) Op basis van de hoeveelheden waarvoor aanvragen voor de eerste tranche van 2002 zijn ingediend, moet worden voorzien in de afgifte van certificaten voor de gevraagde hoeveelheden, naar gelang van het geval verminderd door toepassing van de in de bijlage bij deze verordening vastgestelde percentages,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Voor invoercertificaataanvragen voor rijst die de eerste tien werkdagen van februari 2002 overeenkomstig Verordening (EG) nr. 2603/97 zijn ingediend en waarvan de Commissie in kennis is gesteld, worden certificaten afgegeven voor de in de aanvragen vermelde hoeveelheden, naar gelang van het geval verminderd door toepassing van de in de bijlage vastgestelde percentages.

2. De voor de volgende tranche beschikbare hoeveelheden zijn in de bijlage vastgesteld.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 1 maart 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 27 februari 2002.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 314 van 30.11.2001, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 351 van 23.12.1997, blz. 22.

⁽³⁾ PB L 30 van 31.1.2002, blz. 33.

BIJLAGE

Verminderingspercentage dat moet worden toegepast op de gevraagde hoeveelheden voor de tranche van februari 2002 en beschikbare hoeveelheid voor de volgende tranche

Oorsprong	Vermindering (%)		Voor de tranche van mei 2002 beschikbare hoeveelheid (t)	
	Nederlandse Antillen en Aruba	Minder ontwikkelde LGO	Nederlandse Antillen en Aruba	Minder ontwikkelde LGO
LGO (artikel 6) — GN-code 1006	25,0335	—	—	45,010

VERORDENING (EG) Nr. 366/2002 VAN DE COMMISSIE
van 27 februari 2002
tot vaststelling van de invoerrechten in de sector rijst

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 3072/95 van de Raad van 22 december 1995 houdende een gemeenschappelijke ordening van de rijstmarkt ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1987/2001 ⁽²⁾,

Gelet op Verordening (EG) nr. 1503/96 van de Commissie van 29 juli 1996 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 3072/95 van de Raad met betrekking tot de invoerrechten in de rijstsector ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2831/98 ⁽⁴⁾, en met name op artikel 4, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 11 van Verordening (EG) nr. 3072/95 is bepaald dat bij de invoer van de in artikel 1 van die verordening bedoelde producten de rechten van het gemeenschappelijk douanetarief worden geheven. Voor de producten als bedoeld in lid 2 van dat artikel is het invoerrecht echter gelijk aan de interventieprijs voor deze producten bij de invoer, verhoogd met een bepaald percentage naargelang het om gedopte of volwitte rijst gaat, en verminderd met de invoerprijs, voorzover dit recht niet hoger is dan dat van het gemeenschappelijk douanetarief.
- (2) In artikel 12, lid 3, van Verordening (EG) nr. 3072/95 is bepaald dat de cif-invoerprijzen worden berekend op basis van de representatieve prijzen voor het betrokken product op de wereldmarkt of op de invoermarkt voor het product in de Gemeenschap.

- (3) Bij Verordening (EG) nr. 1503/96 zijn bepalingen vastgesteld voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 3072/95 ten aanzien van de invoerrechten in de sector rijst.
- (4) De vastgestelde invoerrechten zijn van toepassing totdat een nieuwe vaststelling in werking treedt. De invoerrechten blijven ook van kracht als in de twee weken die aan de volgende periodieke vaststelling voorafgaan geen enkele notering beschikbaar is voor de in artikel 5 van Verordening (EG) nr. 1503/96 bedoelde referentiebron.
- (5) Voor het normaal functioneren van het stelsel van invoerrechten, moeten deze rechten worden berekend aan de hand van de in een referentieperiode geconstateerde marktkoersen.
- (6) De toepassing van Verordening (EG) nr. 1503/96 leidt ertoe de invoerrechten vast te stellen zoals vermeld in de bijlagen bij deze verordening.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De in artikel 11, leden 1 en 2, van Verordening (EG) nr. 3072/95 bedoelde invoerrechten in de sector rijst worden vastgesteld in bijlage I bij deze verordening en zijn bepaald aan de hand van de in bijlage II vermelde elementen.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 28 februari 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 27 februari 2002.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 329 van 30.12.1995, blz. 18.

⁽²⁾ PB L 271 van 12.10.2001, blz. 5.

⁽³⁾ PB L 189 van 30.7.1996, blz. 71.

⁽⁴⁾ PB L 351 van 29.12.1998, blz. 25.

BIJLAGE I

Invoerrechten voor rijst en breukrijst

(in EUR/t)

GN-code	Invoerrechten ^(?)				
	Derde landen (behalve ACS en Bangladesh) ^(?)	ACS ⁽¹⁾ ^(?) ^(?)	Bangladesh ⁽⁴⁾	Basmati India en Pakistan ⁽⁶⁾	Egypte ⁽⁸⁾
1006 10 21	(?)	69,51	101,16		158,25
1006 10 23	(?)	69,51	101,16		158,25
1006 10 25	(?)	69,51	101,16		158,25
1006 10 27	(?)	69,51	101,16		158,25
1006 10 92	(?)	69,51	101,16		158,25
1006 10 94	(?)	69,51	101,16		158,25
1006 10 96	(?)	69,51	101,16		158,25
1006 10 98	(?)	69,51	101,16		158,25
1006 20 11	249,91	83,13	120,62		187,43
1006 20 13	249,91	83,13	120,62		187,43
1006 20 15	249,91	83,13	120,62		187,43
1006 20 17	264,00	88,06	127,66	14,00	198,00
1006 20 92	249,91	83,13	120,62		187,43
1006 20 94	249,91	83,13	120,62		187,43
1006 20 96	249,91	83,13	120,62		187,43
1006 20 98	264,00	88,06	127,66	14,00	198,00
1006 30 21	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 23	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 25	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 27	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 42	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 44	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 46	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 48	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 61	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 63	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 65	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 67	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 92	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 94	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 96	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 30 98	(?)	133,21	193,09		312,00
1006 40 00	(?)	41,18	(?)		96,00

⁽¹⁾ Het invoerrecht op rijst van oorsprong uit de ACS-staten wordt toegepast overeenkomstig de in Verordening (EG) nr. 1706/98 van de Raad (PB L 215 van 1.8.1998, blz. 12) en Verordening (EG) nr. 2603/97 van de Commissie (PB L 351 van 23.12.1997, blz. 22) vastgestelde regelingen.

⁽²⁾ Overeenkomstig Verordening (EEG) nr. 1706/98 worden de invoerrechten niet toegepast op producten van oorsprong uit de staten in Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan die rechtstreeks in het overzeese departement Réunion worden ingevoerd.

⁽³⁾ Het recht bij invoer van rijst in het overzeese departement Réunion is vastgesteld in artikel 11, lid 3, van Verordening (EG) nr. 3072/95.

⁽⁴⁾ Het invoerrecht op rijst, met uitzondering van breukrijst (GN-code 1006 40 00), van oorsprong uit Bangladesh, wordt toegepast overeenkomstig de in Verordening (EEG) nr. 3491/90 van de Raad (PB L 337 van 4.12.1990, blz. 1) en de gewijzigde Verordening (EEG) nr. 862/91 van de Commissie (PB L 88 van 9.4.1991, blz. 7) vastgestelde regelingen.

⁽⁵⁾ De invoer van producten van oorsprong uit de LGO is vrijgesteld van invoerrechten overeenkomstig artikel 101, lid 1, van het gewijzigde Besluit 91/482/EEG van de Raad (PB L 263 van 19.9.1991, blz. 1).

⁽⁶⁾ Voor gedopte Basmati-rijst, van oorsprong uit India en Pakistan, wordt een vermindering van 250 EUR/t toegepast (artikel 4 bis van de gewijzigde Verordening (EG) nr. 1503/96).

⁽⁷⁾ Recht van het gemeenschappelijk douanetarief.

⁽⁸⁾ Het invoerrecht op rijst van oorsprong en herkomst uit Egypte wordt toegepast overeenkomstig de in Verordening (EG) nr. 2184/96 van de Raad (PB L 292 van 15.11.1996, blz. 1) en Verordening (EG) nr. 196/97 van de Commissie (PB L 31 van 1.2.1997, blz. 53) vastgestelde regelingen.

BIJLAGE II

Berekening van de invoerrechten in de sector rijst

	Padie	Indica-rijst		Japonica-rijst		Breukrijst
		Gedopt	Volwit	Gedopt	Volwit	
1. Invoerrecht (EUR/t)	(¹)	264,00	416,00	249,91	416,00	(¹)
2. Berekeningselementen:						
a) Cif-prijs Arag (EUR/t)	—	261,09	276,43	310,99	301,17	—
b) Fob-prijs (EUR/t)	—	—	—	276,44	266,62	—
c) Kosten van zeevervoer (EUR/t)	—	—	—	34,55	34,55	—
d) Bron	—	USDA en operateurs	USDA en operateurs	Operateurs	Operateurs	—

(¹) Recht van het gemeenschappelijk douanetarief.

VERORDENING (EG) Nr. 367/2002 VAN DE COMMISSIE
van 27 februari 2002
tot vaststelling van de restituties bij uitvoer van olijfolie

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening nr. 136/66/EEG van de Raad van 22 september 1966 houdende de totstandbrenging van een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector oliën en vetten ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1513/2001 ⁽²⁾, en met name op artikel 3, lid 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig artikel 3 van Verordening nr. 136/66/EEG, wanneer de prijs in de Gemeenschap hoger is dan de prijsnoteringen op de wereldmarkt, kan het verschil tussen deze prijzen kan worden overbrugd door een restitutie bij de uitvoer van olijfolie naar derde landen.
- (2) De regelen betreffende de vaststelling en de toekenning van de restitutie bij uitvoer van olijfolie zijn vastgesteld bij Verordening (EEG) nr. 616/72 van de Commissie ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 2962/77 ⁽⁴⁾.
- (3) De restitutie moet overeenkomstig artikel 3, lid 3, van Verordening nr. 136/66/EEG voor de gehele Gemeenschap gelijk zijn.
- (4) Overeenkomstig artikel 3, lid 4, van Verordening nr. 136/66/EEG moet de restitutie voor olijfolie moet worden vastgesteld met inachtneming van de situatie en de verwachte ontwikkeling van de olijfolieprijzen en de beschikbare hoeveelheden op de markt van de Gemeenschap en van de olijfolieprijzen op de wereldmarkt. Ingeval de situatie op de wereldmarkt het niet mogelijk maakt de gunstigste noteringen voor olijfolie te bepalen, kan evenwel rekening worden gehouden met de wereldmarktprijs van de voornaamste concurrerende plantaardige oliën en met het gedurende een representatieve periode geconstateerde verschil tussen deze prijs en die van olijfolie. Het restitutiebedrag mag niet hoger zijn dan het verschil tussen de prijs voor olijfolie in de Gemeenschap en die op de wereldmarkt, in voorkomend geval aangepast teneinde rekening te houden met de

kosten voor de uitvoer van de producten op de wereldmarkt.

- (5) Overeenkomstig artikel 3, lid 3, derde alinea, onder b), van Verordening nr. 136/66/EEG, kan worden beslist om de restitutie bij openbare inschrijving vast te stellen. De openbare inschrijving heeft betrekking op het bedrag van de restitutie en kan worden beperkt tot sommige landen van bestemming, bepaalde hoeveelheden, kwaliteiten en aanbiedingsvormen.
- (6) Overeenkomstig artikel 3, lid 3, tweede alinea, van Verordening nr. 136/66/EEG kan de restitutie voor olijfolie echter verschillend kan worden vastgesteld naar gelang van de bestemming, wanneer de situatie op de wereldmarkt of de bijzondere eisen van bepaalde markten zulks noodzakelijk maken.
- (7) De restitutie moet ten minste eenmaal per maand moet worden vastgesteld. Zij kan indien nodig tussentijds worden gewijzigd.
- (8) De toepassing van deze regelen op de huidige marktsituatie in de sector olijfolie, en met name op de prijzen van dit product in de Gemeenschap, alsmede op de markten van derde landen brengt met zich dat de restitutie moet worden bepaald op de in de bijlage genoemde bedragen.
- (9) Het Comité van beheer voor oliën en vetten heeft geen advies uitgebracht binnen de door zijn voorzitter bepaalde termijn,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De restituties bij de uitvoer van de in artikel 1, lid 2, onder c), van Verordening nr. 136/66/EEG bedoelde producten, worden vastgesteld op de in de bijlage aangegeven bedragen.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 28 februari 2002.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 27 februari 2002.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB 172 van 30.9.1966, blz. 3025/66.

⁽²⁾ PB L 201 van 26.7.2001, blz. 4.

⁽³⁾ PB L 78 van 31.3.1972, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 348 van 30.12.1977, blz. 53.

BIJLAGE

**bij de verordening van de Commissie van 27 februari 2002 tot vaststelling van de restituties bij uitvoer van
olijfolie**

Productcode	Bestemming	Meeteenheid	Restitutiebedrag
1509 10 90 9100	A00	EUR/100 kg	0,00
1509 10 90 9900	A00	EUR/100 kg	0,00
1509 90 00 9100	A00	EUR/100 kg	0,00
1509 90 00 9900	A00	EUR/100 kg	0,00
1510 00 90 9100	A00	EUR/100 kg	0,00
1510 00 90 9900	A00	EUR/100 kg	0,00

NB: De codes van de producten en de codes van de bestemmingen serie „A” zijn vastgesteld in Verordening (EEG) nr. 3846/87 van de Commissie (PB L 366 van 24.12.1987, blz. 1), zoals gewijzigd.

De numerieke codes voor de bestemmingen zijn vastgesteld in Verordening (EG) nr. 2020/2001 van de Commissie (PB L 273 van 16.10.2001, blz. 6).

RICHTLIJN 2002/17/EG VAN DE COMMISSIE

van 21 februari 2002

tot wijziging van Richtlijn 90/128/EEG inzake materialen en voorwerpen van kunststof, bestemd om met levensmiddelen in aanraking te komen

(Voor de EER relevante tekst)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 89/109/EEG van de Raad van 21 december 1988 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake materialen en voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in aanraking te komen ⁽¹⁾, en met name op artikel 3,

Na raadpleging van het Wetenschappelijk Comité voor de menselijke voeding,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op grond van de nieuwe informatie waarover het Wetenschappelijk Comité voor de menselijke voeding beschikt, kunnen bepaalde voorlopig op nationaal niveau toegelaten monomeren en andere monomeren voor het gebruik waarvan een aanvraag is ingediend na de vaststelling van Richtlijn 90/128/EEG van 23 februari 1990 van de Commissie inzake materialen en voorwerpen van kunststof, bestemd om met levensmiddelen in aanraking te komen ⁽²⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/62/EG ⁽³⁾, in de communautaire lijst van toegestane stoffen in bijlage II bij Richtlijn 90/128/EEG worden opgenomen.
- (2) Bijlage III bij Richtlijn 90/128/EEG bevat een onvolledige lijst met additieven die bij de vervaardiging van materialen en voorwerpen van kunststof mogen worden gebruikt. Deze lijst moet worden gewijzigd om daaraan andere door het Wetenschappelijk Comité voor de menselijke voeding beoordeelde additieven toe te voegen.
- (3) Ten aanzien van bepaalde stoffen dienen de reeds op communautair niveau vastgestelde beperkingen in het licht van de beschikbare informatie te worden aangepast.
- (4) De lijst van additieven is thans nog een onvolledige lijst in zoverre dat deze niet alle stoffen bevat die in een of meer lidstaten worden toegelaten. Voor deze stoffen blijft bijgevolg in afwachting van een beslissing over opneming in de communautaire lijst slechts de nationaalrechtelijke regeling gelden.
- (5) In deze richtlijn worden slechts voor enkele stoffen specificaties vastgesteld. Voor de overige stoffen waarvoor mogelijk specificaties nodig zijn, blijft derhalve in afwachting van een beslissing op communautair niveau

op dit punt slechts de nationaalrechtelijke regeling gelden.

- (6) Richtlijn 90/128/EEG dient derhalve te worden gewijzigd.
- (7) De in deze richtlijn vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Permanent Comité voor levensmiddelen,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

De bijlagen II, III, V en VI bij Richtlijn 90/128/EEG worden gewijzigd zoals aangegeven in de bijlage bij de onderhavige richtlijn.

Artikel 2

De lidstaten dienen vóór 28 februari 2003 de bepalingen vast te stellen en bekend te maken die nodig zijn om aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Zij passen deze bepalingen zodanig toe dat:

- a) de handel in en het gebruik van materialen en voorwerpen van kunststof die bestemd zijn om met levensmiddelen in aanraking te komen en die aan deze richtlijn voldoen, met ingang van 1 maart 2003 zijn toegestaan;
- b) de vervaardiging en de invoer in de Gemeenschap van materialen en voorwerpen van kunststof die bestemd zijn om met levensmiddelen in aanraking te komen, maar die niet aan deze richtlijn voldoen, met ingang van 1 maart 2004 verboden zijn. De vervaardiging en invoer in de Gemeenschap van materialen en voorwerpen die divinylbenzeen bevatten en niet aan de in deze richtlijn vastgestelde beperking voldoen, verbieden de lidstaten echter met ingang van 1 maart 2003.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

*Artikel 3*Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.⁽¹⁾ PB L 40 van 11.2.1989, blz. 38.⁽²⁾ PB L 75 van 21.3.1990, blz. 19.⁽³⁾ PB L 221 van 17.8.2001, blz. 18.

Artikel 4

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 21 februari 2002.

Voor de Commissie
David BYRNE
Lid van de Commissie

BIJLAGE

De bijlagen bij Richtlijn 90/128/EEG worden als volgt gewijzigd:

1. Bijlage II wordt als volgt gewijzigd:

a) In punt 8:

i) komt de definitie van QM(T) als volgt te luiden:

„QM(T) = maximaal toegelaten restgehalte van de stof in het materiaal of voorwerp uitgedrukt als totaal van de aangegeven stof(fen) of deel daarvan. Voor de toepassing van deze richtlijn moet het gehalte van de stof in het materiaal of voorwerp met een gevalideerde analysemethode worden bepaald. Indien een dergelijke methode nog niet bestaat, mag in afwachting van de ontwikkeling van een gevalideerde methode een analysemethode worden gebruikt die bij de opgegeven limiet geschikte prestatiekenmerken heeft;”

ii) wordt na QM(T) de volgende tekst ingevoegd:

„QMA = maximaal toegelaten restgehalte van de stof in het eindmateriaal of -voorwerp, uitgedrukt in mg per 6 dm² van het oppervlak dat met het levensmiddel in aanraking komt. Voor de toepassing van deze richtlijn moet het gehalte van de stof in het oppervlak van het materiaal of voorwerp met een gevalideerde analysemethode worden bepaald. Indien een dergelijke methode nog niet bestaat, mag in afwachting van de ontwikkeling van een gevalideerde methode een analysemethode worden gebruikt die bij de opgegeven limiet geschikte prestatiekenmerken heeft;”

QMA(T) = maximaal toegelaten restgehalte van de stof in het materiaal of voorwerp als totaal van de aangegeven stof(fen) of deel daarvan, uitgedrukt in mg per 6 dm² van het oppervlak dat met het levensmiddel in aanraking komt. Voor de toepassing van deze richtlijn moet het gehalte van de stof in het oppervlak van het materiaal of voorwerp met een gevalideerde analysemethode worden bepaald. Indien een dergelijke methode nog niet bestaat, mag in afwachting van de ontwikkeling van een gevalideerde methode een analysemethode worden gebruikt die bij de opgegeven limiet geschikte prestatiekenmerken heeft;”

iii) komen de definities van SML en SML(T) als volgt te luiden:

„SML = specifieke migratielimiet in levensmiddelen of in simulanten, tenzij anders aangegeven. Voor de toepassing van deze richtlijn moet de specifieke migratie van de stof met een gevalideerde analysemethode worden bepaald. Indien een dergelijke methode nog niet bestaat, mag in afwachting van de ontwikkeling van een gevalideerde methode een analysemethode worden gebruikt die bij de opgegeven limiet geschikte prestatiekenmerken heeft;”

SML(T) = specifieke migratielimiet in levensmiddelen of simulanten, uitgedrukt als totaal van de aangegeven stof(fen) of deel daarvan. Voor de toepassing van deze richtlijn moet de specifieke migratie van de stoffen met een gevalideerde analysemethode worden bepaald. Indien een dergelijke methode nog niet bestaat, mag in afwachting van de ontwikkeling van een gevalideerde methode een analysemethode worden gebruikt die bij de opgegeven limiet geschikte prestatiekenmerken heeft.”

b) Deel A wordt als volgt gewijzigd:

i) De volgende monomeren en andere uitgangsstoffen worden ingevoegd:

Ref.-nr.	CAS-nr.	Naam	Beperkingen en/of specificaties
13620	10043-35-3	Boorzuur	SML(T) = 6 mg/kg (23) (uitgedrukt als boor) onverminderd het bepaalde in Richtlijn 98/83/EG van de Raad van 3 november 1998 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (PB L 330 van 5.12.1998, blz. 32)
16650	00127-63-9	Difenylnsulfon	SML(T) = 3 mg/kg (25)
18897	16712-64-4	6-Hydroxy-2-naftaleencarbonzuur	SML = 0,05 mg/kg
18898	103-90-2	N-(4-hydroxyfenyl)acetamide	Alleen voor gebruik in vloeibare kristallen en achter een sperlaag in meerlagige kunststoffen
22332	28679-16-5	Mengsel van (40 % m/m) 2,2,4-trimethylhexaan-1,6-diisocyaan en (60 % m/m) 2,4,4-trimethylhexaan-1,6-diisocyaan	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)

ii) Ten aanzien van de volgende monomeren en andere uitgangsstoffen wordt de inhoud van de kolom „Beperkingen en/of specificaties” vervangen door de onderstaande:

Ref.-nr.	CAS-nr.	Naam	Beperkingen en/of specificaties
13510	01675-54-3	2,2-bis(4-hydroxyfenyl)propaan-bis(2,3-epoxypropyl) ether (= Badge)	Overeenkomstig Richtlijn 2002/16/EG van de Commissie van 20 februari 2002 betreffende het gebruik van bepaalde epoxyderivaten in materialen en voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in aanraking te komen (PB L 51 van 22.2.2002, blz. 27)
13560	05124-30-1	Bis(4-isocyanatocyclohexyl)methaan	Zie „Dicyclohexylmethaan-4,4'-diisocyanaat”
14650	00079-38-9	Chloortrifluoretheleen	QMA = 0,5 mg/6 dm ²
14950	03173-53-3	Cyclohexylisocyanaat	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)
15700	05124-30-1	Dicyclohexylmethaan-4,4'-diisocyanaat	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)
16240	00091-97-4	3,3'-Dimethyl-4,4'-diiscyanatobifenyl	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)
16570	04128-73-8	Difenyether-4,4'-diisocyanaat	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)
16600	05873-54-1	Difenylnmethaan-2,4'-diisocyanaat	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)
16630	00101-68-8	Difenylnmethaan-4,4'-diisocyanaat	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)
18640	00822-06-0	Hexamethyleendiisocyanaat	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)
19110	04098-71-9	1-Isocyanato-3-isocyanatomethyl-3,5,5-trimethylcyclohexaan	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)
22420	03173-72-6	1,5-Naftaleendiisocyanaat	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)
22570	00112-96-9	Octadecylisocyanaat	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)
25210	00584-84-9	2,4-Tolueendiisocyanaat	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)
25240	00091-08-7	2,6-Tolueendiisocyanaat	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)
25270	26747-90-0	2,4-Tolueendiisocyanaat, dimeer	QM(T) = 1 mg/kg (uitgedrukt als NCO) (26)

iii) De volgende monomeren en andere uitgangsstoffen worden van deel B naar deel A overgebracht:

Ref.-nr.	CAS-nr.	Naam	Beperkingen en/of specificaties
13075	00091-76-9	Benzoguanamine	Zie „2,4-Diamino-6-fenyl-1,3,5-triazine”
13720	00110-63-4	1,4-Butaandiol	SML(T) = 0,05 mg/kg (24)
15310	00091-76-9	2,4-Diamino-6-fenyl-1,3,5-triazine	QMA = 5 mg/6 dm ²
16690	01321-74-0	Divinylbenzeen	QMA = 0,01 mg/6 dm ² of SML = NA (DG = 0,02 mg/kg, analysetolerantie inbegrepen) voor de som van divinylbenzeen en ethylvinylbenzeen. Volgens specificatie in bijlage V
16697	00693-23-2	n-Dodecaandizuur	
25840	03290-92-4	1,1,1-Trimethylolpropaantrimethacrylaat	SML = 0,05 mg/kg

2. Bijlage III wordt als volgt gewijzigd:

a) De tabel van deel A wordt als volgt gewijzigd:

i) De volgende addities worden ingevoegd:

Ref.-nr.	CAS-nr.	Naam	Beperkingen en/of specificaties
36840	12007-55-5	Bariumtetraboraat	SML(T) = 1 mg/kg (12) (uitgedrukt als barium) en SML(T) = 6 mg/kg (23) (uitgedrukt als boor) onverminderd het bepaalde in Richtlijn 98/83/EG van de Raad van 3 november 1998 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (PB L 330 van 5.12.1998, blz. 32)
40320	10043-35-3	Boorzuur	SML(T) = 6 mg/kg (23) (uitgedrukt als boor) onverminderd het bepaalde in Richtlijn 98/83/EG van de Raad van 3 november 1998 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (PB L 330 van 5.12.1998, blz. 32)
40580	00110-63-4	1,4-Butaandiol	SML(T) = 0,05 mg/kg (24)
71670	178671-58-4	Pentaerytritol-tetrakis(2-cyaan-3,3-difenylnacrylaat)	SML = 0,05 mg/kg
87040	01330-43-4	Natriumtetraboraat	SML(T) = 6 mg/kg (23) (uitgedrukt als boor) onverminderd het bepaalde in Richtlijn 98/83/EG van de Raad van 3 november 1998 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (PB L 330 van 5.12.1998, blz. 32)

ii) Ten aanzien van de volgende addities wordt de inhoud van de kolom „Beperkingen en/of specificaties” vervangen door de onderstaande:

Ref.-nr.	CAS-nr.	Naam	Beperkingen en/of specificaties
37360	000100-52-7	Benzaldehyde	Overeenkomstig noot 9 in bijlage VI
40120	68951-50-8	Bis(polyethyleenglycol)hydroxymethylfosfonaat	SML = 0,6 mg/kg
41680	000076-22-2	Kamfer	Overeenkomstig noot 9 in bijlage VI

iii) Het volgende additief wordt geschrapt:

Ref.-nr.	CAS-nr.	Naam	Beperkingen en/of specificaties
40020	110553-27-0	2,4-Bis(octylthiomethyl)-6-methylfenol	SML = 6 mg/kg

b) De tabel van deel B wordt als volgt gewijzigd:

i) De volgende addities worden ingevoegd:

Ref.-nr.	CAS-nr.	Naam	Beperkingen en/of specificaties
45650	6197-30-4	2-Ethylhexyl-2-cyaan-3,3-difenylnacrylaat	SML = 0,05 mg/kg
68860	04724-48-5	n-Octylfosforigzuur	SML = 0,05 mg/kg
95000	28931-67-1	Trimethylolpropantrimethacrylaat-methylmethacrylaat, copolymeer	

ii) Ten aanzien van de volgende addities wordt de inhoud van de kolom „Beperkingen en/of specificaties” vervangen door de onderstaande:

Ref.-nr.	CAS-nr.	Naam	Beperkingen en/of specificaties
39120	—	N,N-bis(2-hydroxyethyl)alkyl(C ₈ -C ₁₈)aminehydrochloride	SML(T) = 1,2 mg/kg (13) uitgedrukt als tertiair amine (uitgedrukt zonder HCl)
51570	00127-63-9	Difenylsulfon	SML(T) = 3 mg/kg (25)

3. Bijlage V wordt als volgt gewijzigd:

In de tabel in deel B worden de volgende specificaties ingevoegd:

PM/Ref.-nr.	Andere specificaties
16690	Divinylbenzeen Mag maximaal 40 % ethylvinylbenzeen bevatten

4. Bijlage VI wordt als volgt gewijzigd:

a) De noten (12) en (13) komen als volgt te luiden:

„(12) In dit specifieke geval betekent SML(T) dat de som van de migratie van de onder de PM/Ref.-nummers 36720, 36800, 36840 en 92000 genoemde stoffen de desbetreffende limiet niet mag overschrijden.

(13) In dit specifieke geval betekent SML(T) dat de som van de migratie van de onder de PM/Ref.-nummers 39090 en 39120 genoemde stoffen de desbetreffende limiet niet mag overschrijden.”.

b) De volgende noten worden toegevoegd:

„(23) In dit specifieke geval betekent SML(T) dat de som van de migratie van de onder de PM/Ref.-nummers 13620, 36840, 40320 en 87040 genoemde stoffen de desbetreffende limiet niet mag overschrijden.

(24) In dit specifieke geval betekent SML(T) dat de som van de migratie van de onder de PM/Ref.-nummers 13720 en 40580 genoemde stoffen de desbetreffende limiet niet mag overschrijden.

(25) In dit specifieke geval betekent SML(T) dat de som van de migratie van de onder de PM/Ref.-nummers 16650 en 51570 genoemde stoffen de desbetreffende limiet niet mag overschrijden.

(26) In dit specifieke geval betekent QM(T) dat de som van de restgehalten van de onder de PM/Ref.-nummers 14950, 15700, 16240, 16570, 16600, 16630, 18640, 19110, 22332, 22420, 22570, 25210, 25240 en 25270 genoemde stoffen de desbetreffende limiet niet mag overschrijden.”.

II

(Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 3 mei 2000

waarbij een concentratie verenigbaar wordt verklaard met de gemeenschappelijke markt en met de EER-Overeenkomst

(Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad)

(Zaak nr. COMP/M.1693 - Alcoa/Reynolds)

(kennisgeving geschied onder nummer C(2000) 1176)

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

(2002/174/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op de het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op de Overeenkomst betreffende de Europese Economische ruimte, en met name op artikel 57,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad van 21 december 1989 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen ⁽¹⁾, zoals gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1310/97 van 30 juni 1997 ⁽²⁾, en met name op artikel 8, lid 2,

Gezien het besluit van de Commissie van 20 december 1999 om in de onderhavige zaak een procedure in te leiden,

Na de betrokken ondernemingen in de gelegenheid te hebben gesteld hun standpunt ten aanzien van de door de Commissie aangevoerde bezwaren kenbaar te maken,

Gezien het advies van het Adviescomité voor concentraties ⁽³⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 18 november 1999 heeft de Commissie een aanmelding ontvangen van een voorgenomen concentratie waardoor Alcoa Inc. („Alcoa”) de zeggenschap over de onderneming Reynolds Metals Company („Reynolds”) zou verkrijgen en beide ondernemingen hun activiteiten wereldwijd zouden fuseren.
- (2) Bij besluit van 20 december 1999 heeft de Commissie geconstateerd dat de voorgenomen fusie aanleiding gaf tot ernstige twijfel over de verenigbaarheid daarvan met de gemeenschappelijke markt en met de werking van de EER. De Commissie besloot derhalve om overeenkomstig artikel 6, lid 1, onder c), van Verordening (EEG) nr. 4064/89 (hierna de „concentratieverordening” genoemd) de procedure in deze zaak in te leiden.

I. DE PARTIJEN EN HET CONCENTRATIEVOORNEMEN

- (3) Alcoa, de grootste aluminiumproducent ter wereld, is een onderneming uit de VS die zich bezighoudt met alle aspecten van de aluminiumindustrie (bauxietmijnbouw, onttrekken van aluminiumoxide aan het erts, smelten van aluminium, productie en recycling, alsmede onderzoek en technologie). Alcoa heeft activiteiten in, onder andere, Noord-Amerika, Brazilië, Australië, Japan, China en de Europese Gemeenschap.

⁽¹⁾ PB L 395 van 30.12.1989, blz. 1; rectificatie in PB L 257 van 21.9.1990, blz. 13.

⁽²⁾ PB L 180 van 9.7.1997, blz. 1.

⁽³⁾ PB C 342 van 5.12.2001.

- (4) Reynolds is een onderneming uit de VS die zich eveneens bezighoudt met alle aspecten van de aluminiumindustrie (bauxietmijnbouw, onttrekken van aluminiumoxide aan het erts, smelten van aluminium, productie en recycling, verpakking, alsmede onderzoek en technologie). Reynolds heeft vestigingen in verschillende delen van de wereld.
- (5) Op 18 augustus 1999 hebben Alcoa en Reynolds een fusieovereenkomst gesloten, die bekend staat als de „Agreement and Plan of Merger” (fusieovereenkomst en -plan), waarbij de uitstaande effecten met stemrecht van Reynolds zullen worden ingewisseld tegen de effecten met stemrecht van Alcoa. Alcoa heeft hiertoe een dochteronderneming opgericht die met Reynolds zal fuseren, en Alcoa zal 1,06 aandelen van het gewone aandelenkapitaal van Alcoa inwisselen tegen elk aandeel van het gewone aandelenkapitaal van Reynolds. Reynolds zal daardoor een volle dochteronderneming van Alcoa worden, waardoor Alcoa de uitsluitende zeggenschap over Reynolds zal krijgen. De raden van bestuur van Alcoa en Reynolds hebben hun goedkeuring gehecht aan de transactie, die getaxeerd wordt op 4,8 miljard USD. Daarom wordt geconcludeerd dat de voorgenomen handeling een concentratie is in de zin van artikel 3, lid 1, onder b) van de concentratieverordening.

II. COMMUNAUTAIRE DIMENSIE

- (6) De betrokken ondernemingen hebben samen een totale mondiale omzet van meer dan 5 miljard EUR⁽⁴⁾. Alcoa en Reynolds hebben elk een totale omzet in de Gemeenschap van meer dan 250 miljoen EUR (Alcoa: 2 482 miljoen EUR; Reynolds: 527 miljoen EUR), maar behalen niet meer dan tweederde van hun geaggregeerde omzet binnen de Gemeenschap in eenzelfde lidstaat. De aangeelde handeling heeft daarom een communautaire dimensie in de zin van artikel 1, lid 2, van de concentratieverordening en vormt een geval van samenwerking in de zin van de EER-Overeenkomst.

III. BEOORDELING VANUIT HET OOGPUNT VAN DE MEDEDINGING

- (7) Op basis van de aanmelding en het marktonderzoek is de Commissie tot de conclusie gekomen dat de voorgenomen concentratie tot het ontstaan van machtsposities zal leiden op de volgende markten: metallurgisch aluminiumoxide, basishydraat en aluminium met hoge zuiverheidsgraad P0404.
- (8) De fuserende partijen zijn verticaal geïntegreerde bedrijven, met activiteiten in alle stadia van de leveringsketen van aluminium. Zij produceren en verkopen bauxiet, hydraat, metallurgisch aluminiumoxide en aluminium, waarvan halffabrikaten of eindproducten worden gemaakt door uitwalsen, extruderen, gieten of smeden. In elk van de halffabriek- of eindproductsegmenten worden de producten vaak verder bewerkt door de producenten om aan de specificaties van de eindgebruikers te voldoen wat betreft criteria als dikte of doorsnee („gauge”), vorm, sterkte en uiterlijk van het oppervlak. Halffabrikaten en eindproducten van aluminium worden veelvuldig gebruikt in allerlei uiteenlopende eindgebruikerstoepassingen, waaronder de transportindustrie, bouw- en constructie-industrie, de container- en verpakkingsindustrie, en in de elektrotechnische industrie.

A. METALLURGISCH ALUMINIUMOXIDE

Omschrijving van de productmarkt

- (9) In eerdere beschikkingen⁽⁵⁾ heeft de Commissie bepaald dat aluminiumoxide een relevante productmarkt is. Aluminiumoxide is een wit poeder dat hoofdzakelijk gebruikt wordt in smelterijen om aluminium te produceren. Aluminiumoxide wordt gewonnen uit bauxieterts via een zuiveringsproces, het zogenaamde Bayerproces. Voor de zuivering van aluminiumoxide zijn vier stappen nodig: ontsluiting, filtratie, neerslag en calcinatie. Neerslag is een droogproces (het elimineren van het water uit het oppervlak van de aluminiumoxidekristallen), waarna het product kan worden afgescheiden en verkocht als aluminiumhydroxide of aluminiumoxidehydraat. In dit stadium verkocht aluminiumoxidehydraat wordt in chemische toepassingen gebruikt. Dit „chemical grade alumina” (CGA) wordt basisaluminiumoxidehydraat genoemd, of, bij verdere bewerking, hydraat voor speciale doeleinden. Het meeste aluminiumhydroxide (in het algemeen ongeveer 90 %) wordt verder gedroogd door calcinatie (eliminatie van het water in de kristallen). Het door dit proces verkregen aluminiumoxide wordt gecalcineerd aluminiumoxide genoemd. Meer dan 90 % van het gecalcineerde aluminiumoxide zal voor het smelten van aluminiummetaal gebruikt worden, daarom wordt het metallurgisch

⁽⁴⁾ Omzet berekend in overeenstemming met artikel 5, lid 1, van de concentratieverordening en de kennisgeving van de Commissie over de berekening van de omzet (PB C 66 van 2.3.1998, blz. 25). Voor zover de cijfers mede de omzet in de periode vóór 1 januari 1999 betreffen, worden zij berekend op basis van de gemiddelde ECU-wisselkoersen en op één-op-één-basis omgezet in EUR.

⁽⁵⁾ Zie de zaken IV/M.470 - Gencor/Shell, beschikking van 29 augustus 1994 (PB C 271 van 29.9.1994, blz. 3) en IV/M.1003 Alcoa/Inespal, beschikking van 24 oktober 1997 (PB C 29 van 27.1.1998, blz. 7).

aluminiumoxide of „smelterij-grade alumina” (SGA) genoemd. Het restant wordt verder verwerkt en in chemische toepassingen gebruikt. In 1998 bestond 91,2 % van de totale mondiale productie van aluminiumoxide uit SGA en de resterende 8,8 % uit CGA. Daarom kan aluminiumoxide in twee verschillende soorten worden verdeeld, te weten metallurgisch aluminiumoxide (smelterij-grade alumina: SGA) en aluminiumoxidehydraat (chemical-grade alumina: CGA). Zoals hieronder wordt aangetoond, vormen deze twee producten afzonderlijke productmarkten.

Overwegingen betreffende de aanbodzijde

- (10) CGA en SGA ontstaan uit hetzelfde productieproces. CGA is een tussenproduct van het SGA-productieproces. Alle SGA-producenten produceren ook „chemical grade alumina” (hydraat). Om de productie van SGA ten koste van CGA te verhogen zouden de zuiveringsinstallaties echter extra calcineringsinstallaties moeten installeren, aangezien de zuiveringsinstallaties normaal gesproken hun volledige capaciteit benutten om kosteneffectief te kunnen draaien. CGA is een grondstofproduct, dat in het algemeen een hogere zuiverheidsgraad heeft dan SGA. Het wordt gebruikt voor de productie van aluminiumchemicaliën (met name katalysatoren, additieven voor tandpasta en cement, waterzuivering), refractors die worden gebruikt bij staalfabricage en andere specialistische producten. De prijzen van de twee soorten verschillen in hoge mate. CGA kan wel twee keer zoveel als SGA kosten. Daarom kan een verschuiving van de productie in de richting van SGA tot economisch nadeel leiden. Het onderzoek van de Commissie heeft geen historisch bewijs opgeleverd dat er ooit een grote verschuiving is geweest van CGA- naar SGA-capaciteit. Dit wordt ook ondersteund door het feit dat die producten niet voor dezelfde eindtoepassing kunnen worden gebruikt.
- (11) Er is ook geen ander productieproces dat gemakkelijk en snel zou kunnen worden aangepast voor de productie van SGA. Daarom is de Commissie van mening dat er aan de aanbodzijde geen sprake is van substitutie tussen CGA en SGA.

Overwegingen betreffende de vraagzijde

- (12) De vraag naar SGA hangt volledig af van de productie van primair aluminium, die weer afhangt van het aanbod van SGA. Er zijn geen substituten voor SGA en ook kan SGA niet voor andere doeleinden dan de productie van primair aluminium gebruikt worden. Hoewel dit erop zou kunnen duiden dat er een bepaalde mate van wederzijdse afhankelijkheid bestaat tussen de leveranciers en de afnemers van SGA, is er in feite sprake van een grote onevenwichtigheid tussen de twee zijden, daar het duurder is smeltcapaciteit onbenut te laten dan zuiveringscapaciteit.
- (13) De wereldproductie van metallurgisch aluminiumoxide bedroeg in 1999 ongeveer 45 miljoen ton. Een groot deel van dit aluminiumoxide werd echter door geïntegreerde bedrijven gebruikt, die ook smelterijen bezitten. Vanwege het bestaan van geïntegreerde zuiveringsinstallaties voor aluminiumoxide zijn de meeste ondervraagde concurrenten en afnemers het erover eens dat er een onderscheid gemaakt moet worden tussen aluminiumoxide voor eigen gebruik en aluminiumoxide dat verkocht wordt op de handelsmarkt — dat wil zeggen overschotaluminiumoxide dat niet intern door de geïntegreerde producenten wordt gebruikt en dat ter beschikking staat voor verkoop aan derden, onafhankelijke smelterijen als Hoogovens, Southwire of Dubal. Ongeveer twee derde van de wereldwijde SGA-productie is voor eigen gebruik door geïntegreerde bedrijven als Alcoa, Reynolds, Kaiser en Alcan. De productie voor eigen gebruik is niet beschikbaar voor kopers op de handelsmarkt. Als gevolg daarvan zou de productie voor eigen gebruik volgens veel ondervraagde bedrijven uitgesloten moeten worden van de relevante productmarkt. De productie voor eigen gebruik kan niet ter beschikking worden gesteld van de handelsmarkt, ook al zou de prijs van SGA aanzienlijk stijgen. De geïntegreerde bedrijven zouden geen andere bestemming geven aan hun productie van SGA voor eigen gebruik. Dat zou tot gevolg hebben dat hun smelterijen op minder dan hun volledige capaciteit zouden draaien, hetgeen zou resulteren in een kostennadeel dat zelfs bij een substantiële prijsverhoging van SGA niet gecompenseerd zou worden. Primair aluminium wordt tegen grofweg acht keer de prijs van SGA verkocht. Volgens het onderzoek van de Commissie is het aantoonbaar dat, zelfs ingeval van hoge prijsstijgingen van SGA op de spotmarkt, als men de vermijdbare kosten voor een aluminiumsmelterij (dat wil zeggen de kosten die niet zouden zijn ontstaan als de productie van aluminium op tijdelijke basis zou worden gereduceerd: energie, grondstof en arbeidskrachten) en de kosten die eventueel zouden ontstaan als gevolg van sluitings- en herstartprocedures in aanmerking neemt, de gedeelde winst (als gevolg van de verkoop van aluminiumoxide voor eigen gebruik op de handelsmarkt in plaats van het produceren van aluminium) altijd hoger is dan de mogelijke voordelen ten gevolge van gestegen verkoop van aluminiumoxide door de geïntegreerde producenten. De respondenten op de vragenlijsten van de Commissie kenden geen gevallen in tijden van een schaars aanbod van SGA waarbij een geïntegreerde fabrikant voorraden uit de bestemming voor eigen gebruik weghaalde ten bate van de handelsmarkt. Daarom neemt de Commissie bij haar beoordeling geen metallurgisch aluminiumoxide voor eigen gebruik in aanmerking.

- (14) De wereldhandelsmarkt voor SGA (of overschotaluminiumoxide) vertegenwoordigt momenteel ongeveer 33 % van de totale productie (14,5 miljoen ton in 1999 en, volgens de CRU, naar verwachting 16,4 miljoen ton in 2003). De handelsmarkt omvat contracten voor de middellange en lange termijn en de spotmarkt; aluminiumoxide voor eigen gebruik valt hier niet onder. Contracten voor de middellange termijn hebben in het algemeen een looptijd van 2-5 jaar. Langetermijncontracten worden normaliter gesloten voor een periode van 5 tot 10 jaar, maar kunnen ook een langere looptijd hebben, van maximaal 20 jaar. Bij die contracten worden de prijzen vastgesteld als een percentage van de LME ⁽⁶⁾-prijs voor primair aluminium. Het kan hierbij gaan om een vast percentage, bijvoorbeeld 12,5 %, of om een „spread” of marge, „put/call”-clausule genoemd, bijvoorbeeld 11-14 %. De afnemer kan om levering tegen de bovengrens vragen, terwijl de verkoper het volume op de benedengrens van de „spread” kan zetten. Met andere woorden, met een „put/call”-clausule is de koper van het aluminiumoxide tegen het laagste percentage van de spread verplicht te kopen en kan hij weigeren te kopen als de verkoper de prijs verhoogt tot de bovengrens van de spread. Langetermijncontracten met een „put/call”-clausule vergen prijsonderhandelingen met vooraf bepaalde tussenpozen, gewoonlijk op jaarbasis na een beginperiode waarin de prijs gebaseerd is op een vast percentage van de LME-aluminiumprijs. Langetermijncontracten met een „put/call”-clausule zijn daarom gevoelig voor de algehele marktsituatie (dat wil zeggen, aanbod, vraag en de LME).
- (15) De spotmarkt omvat contracten met een looptijd van minder dan een jaar, waarbij het soms om slechts één cargo of verscheidene schepen gaat, tegen de spotmarktprijs van dat moment. De spotmarkt vangt de variaties in de productie van de zuiveringsinstallaties boven of beneden het niveau van de vaste verplichtingen op, evenals de variaties in afgenomen hoeveelheden van klanten krachtens langetermijncontracten. De spotmarkt wordt naar verluidt hoofdzakelijk door Russische en Chinese smelterijen gebruikt. De spotmarkt vormt slechts 5-10 % van de handelsmarkt. De prijsontwikkelingen op de spotmarkt beïnvloeden echter de prijsonderhandelingen over langetermijncontracten, aangezien zij als indicator voor het algemene marktevenwicht fungeren. Als de prijzen op de spotmarkt hoog zijn, krijgen de marktdeelnemers de indruk dat zij zich op een „verkopersmarkt” bevinden.
- (16) De partijen zijn van mening dat langetermijncontracten van de omschrijving van de productmarkt zouden moeten worden uitgesloten, omdat door die regelingen enorme hoeveelheden aluminiumoxide niet meer beschikbaar zijn voor derden. De partijen stellen daarom voor het onderzoek te richten op de markt voor „beschikbaar aluminiumoxide”. Volgens die analyse berekenen zij hun marktaandeel op [25-35 %]* (*) in 2000 en [30-40 %]* in 2003. Daarbij moet echter worden bedacht dat „langetermijn”-contracten voor aluminiumoxide de kopers of verkopers niet immuun maken voor prijschommelingen in de sector. In deze contracten is veel prijsflexibiliteit ingebouwd. In de eerste plaats zijn de contractprijzen voor aluminiumoxide gewoonlijk gekoppeld aan de marktprijzen, zoals de LME-aluminiumprijzen. Daarom zouden wijzigingen in de aluminiumprijs van invloed zijn op de prijzen die de smelterijen voor aluminiumoxide betalen. Gebleken is dat in het verleden aankondigingen van reducties van de capaciteit voor aluminiumproductie een relatief grotere invloed hadden op de verhoging van de LME-prijzen dan dat een herstart van capaciteit op de verlaging ervan had. De partijen zouden dus gemakkelijk een vermindering van de capaciteit kunnen aankondigen met gevolgen voor de LME die niet gecompenseerd zouden worden door een vergelijkbare verhoging van de capaciteit die door andere bedrijven die actief zijn in de aluminiumsector wordt aangekondigd. In de tweede plaats bevatten contracten voor de middellange en de lange termijn, zoals in punt 14 vermeld, niet altijd een vaste-prijsclausule die gekoppeld is aan de LME, maar een „put/call”-marge en jaarlijkse nieuwe prijsonderhandelingen. De prijs kan daarom gedurende de looptijd van een contract fluctueren en weerspiegelt aldus de economische impact van de beschikbaarheid op de handelsmarkt. Geschat is dat ongeveer 40 % van alle contracten een dergelijke „put/call”-clausule bevatten.

Conclusie

- (17) Op basis van de voorafgaande punten en met inachtneming van het marktonderzoek is de Commissie tot de voorlopige conclusie gekomen dat de relevante markt voor aluminiumoxide de „handelsmarkt” of markt voor overschotaluminiumoxide is, inclusief contracten voor de middellange en lange termijn en de verkoop op de spotmarkt.

⁽⁶⁾ London Metal Exchange.

(*) Delen van deze tekst zijn geredigeerd om ervoor te zorgen dat geen vertrouwelijke informatie wordt onthuld; die delen staan tussen vierkante haakjes en zijn gemarkeerd met een asterisk.

Relevante geografische markt

- (18) Metallurgisch aluminiumoxide (SGA) wordt verhandeld op de wereldmarkt. Er is sprake van grote handelsstromen tussen geografische regio's. De meeste smelterijen van aluminiumoxide worden nabij bauxietmijnen gebouwd, om onrendabel vervoer van bauxieterts over lange afstanden te vermijden. Vervolgens wordt het aluminiumoxide verscheept naar in verschillende delen van de wereld gevestigde aluminiumsmelterijen. In het Westen omvat de totale markt voor de verkoop aan derden door de producenten van aluminiumoxide (de handelsmarkt) mede de verkoop aan de landen in het Oosten. De westerse producenten van aluminiumoxide leveren 10,8 miljoen ton aan de westerse handelsmarkt en 4 miljoen ton aan Oost-Europa, het GOS en China (⁷).
- (19) Omgekeerd wordt alle overschotaluminiumoxide van de zuiveringsinstallaties in Oost-Europa, het GOS en China altijd aan lokale fabrieken verkocht. Volgens de metaalexpert James F. King heeft de handelsmarkt in Oost-Europa en China een handelsvolume van 2,3 miljoen ton. Er is geen export naar smelterijen in het Westen. Er is handel in aluminiumoxide van West naar Oost, maar niet van Oost naar West, vooral als gevolg van het gebrek aan aluminiumoxide in die geografische gebieden, maar ook als gevolg van de slechtere kwaliteit van het in die gebieden geproduceerde aluminiumoxide. Derhalve is er geen overschotaluminiumoxide uit die zuiveringsinstallaties beschikbaar voor westerse smelterijen. Ten behoeve van de analyse van de SGA-handelsmarkt neemt de Commissie slechts door westerse zuiveringsinstallaties geproduceerd overschot-SGA in aanmerking.

Beoordeling vanuit het oogpunt van de mededinging

Marktsituatie

- (20) De SGA-zuiveringsinstallaties bevoorraden de aluminiumsmelterijen. Overschotaluminiumoxide wordt verkocht aan niet-geïntegreerde bedrijven, aan geïntegreerde bedrijven die een gebrek aan aluminiumoxide hebben of aan handelsorganisaties die actief SGA kopen en verkopen. De volgende tabel geeft de marktsituatie in 1999 weer:

	Totale productie (in miljoen ton)	% van de wereldproductie	Overschot (in miljoen ton)	% van handelsmarkt
Alcoa	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
Alcan	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
Reynolds	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
Kaiser	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
Pechiney	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
Billiton	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
Alusuisse	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
Glencore	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
Jamaica	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
Guinee	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
India	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
Overige	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
Voormalige Oostbloklanden en China	[...] *	[...] *	[...] *	[...] *
Totaal	45	100	14,5	100

- (21) Zoals uit de bovenstaande tabel blijkt zou de gefuseerde onderneming verreweg de grootste deelnemer op de handelsmarkt voor aluminiumoxide zijn, met een marktaandeel van [45-55 %] *. De eerstvolgende rivaal zou Kaiser zijn met [5-15 %] *, slechts een [...] * van de omvang van de partijen. Dit cijfer alleen al geeft een duidelijke indicatie van de marktmacht die de gefuseerde onderneming als gevolg van de fusie zou verwerven. Andere concurrenten zijn Glencore met [minder dan 10 %] *, Alusuisse met [minder dan 10 %] *, de Guinese regering en de Jamaicaanse regering met elk [minder dan 10 %] *. De aanbodzijde is in hoge mate geconcentreerd (C3 van 65 %), maar

(⁷) Bron: The market for alumina — Current trends and future prospects, James F. King, oktober 1999, blz. 70.

de vraagzijde niet. Er is geen niet-geïntegreerde aluminiumproducent met een marktaandeel van meer dan 5 %. Daarom lijkt er aan de zijde van de aluminiumsmelterijen geen compenserende afnemersmacht te zijn.

Concurrentie na de fusie

- (22) De eigen-prijselasticiteit van de vraag is extreem laag. Deze is geschat op $-0,146$ ⁽⁸⁾. De afnemers van aluminiumoxide hebben geen alternatief voor de productie van aluminiummetaal. De afnemers hebben ook niet de keuze om op korte termijn op een andere leverancier over te gaan. Daar aluminiumsmelterijen in de praktijk niet voor andere doeleinden kunnen worden gebruikt, heeft de smelterij slechts de keuze tussen sluiting of aanvaarding van een prijsverhoging. Zolang de prijs van aluminiumoxide de smelterij niet dwingt met daadwerkelijk verlies te draaien, kan de smelterij alleen maar aluminiumoxide blijven kopen. Aangezien de kosten van aluminiumoxide slechts 25 % uitmaken van de totale kosten van een smelterij, is de winst van de smelterij niet extreem gevoelig voor prijsstijgingen van aluminiumoxide. De onderstaande tabel laat de diverse kostenposten (het gemiddelde van het Westen) zien voor de productie van 1 ton aluminium ⁽⁹⁾.

Post	Kosten (US\$/t)
Aluminiumoxide	375
Andere grondstoffen	182
Energie	306
Personeel & overheadkosten	329
Kapitaalkosten	209
Totale kosten	1 401

Bron: James King.

- (23) Omdat aluminiumoxide slechts ongeveer 25 % van de totale kosten van een smelterij uitmaakt ⁽¹⁰⁾, zal een permanente prijsstijging van aluminiumoxide van 10 % tot een verhoging van de totale kosten met slechts 2,5 % leiden. Zolang de winstmarges van de smelterijen hoger zijn dan 2,5 % vóór een dergelijke prijsstijging, zal de smelterij nog winst maken. Het is daarom zeer onwaarschijnlijk dat een prijsstijging van aluminiumoxide met 5-10 % smelterijen tot sluiting zal dwingen.
- (24) De enige mogelijkheid voor een smelterij om op korte termijn aluminiumoxide te verwerven is de spotmarkt. Hoewel de op de spotmarkt verhandelde hoeveelheden klein zijn, fungeert die markt toch als een belangrijke indicator voor prijsonderhandelingen voor zowel nieuwe langetermijncontracten als de jaarlijkse nieuwe onderhandelingen gedurende de looptijd van langetermijncontracten. Op een krappe markt kunnen leveranciers hogere prijzen opleggen door hetzij de „call”-prijs (dat wil zeggen de bovengrens van een „spread”) op te drijven hetzij door meteen hogere prijzen overeen te komen. De explosie van de fabriek van Kaiser in Gramercy in juli 1999 is hiervan een illustratie. Door de explosie verdween 1 miljoen ton SGA uit de markt. Dit staat gelijk aan 2 % van de wereldproductie of 7 % van de verkoop aan derden in het Westen. Onmiddellijk na die explosie steeg de spotmarkt van gemiddeld 160\$/ton naar 205\$/ton. Dit is een stijging met 34 %. De prijzen bleven stijgen en kwamen op 360 tot 370\$/ton in december 1999. Deze ontwikkeling op de spotmarkt heeft rechtstreekse gevolgen voor de onderhandelingen over langetermijncontracten. Een voorbeeld: het recente contract tussen de Braziliaanse leverancier van aluminiumoxide Alunorte en Pechiney en Glencore is gesloten tegen 15 % van de LME-prijs, tegenover eerdere niveaus van rond de 11-12,5 %. De CRU vermeldt nog een recent contract voor 3 jaar, dat tegen 14,2 % is gesloten. Ook al hebben de meeste langetermijncontracten een „spread” van slechts 1 procentpunt, toch zal een stijging van pakweg 12,5 % naar 13,5 % LME na de jaarlijkse onderhandelingen tot een stijging met 8 % van de prijs van aluminiumoxide leiden.

⁽⁸⁾ Schatting van dr. Kahwaty, LECG, februari 2000.

⁽⁹⁾ Bron: zie voetnoot 7; op blz. 37.

⁽¹⁰⁾ Bron: „World Capacity and Market Report, Primary Aluminium”, James F. King, augustus 1999, blz. 5.

- (25) Uit dit voorbeeld blijkt dat bij een vermindering van de SGA-productie met 7 % de prijzen van de overschotproductie op de spotmarkt met een veelvoud van dat percentage stijgen. Daarom zou een grote marktdeelnemer de prijzen op de spotmarkt sterk kunnen verhogen door middel van een relatief geringe productievermindering. Hoewel hogere prijzen op de spotmarkt op zichzelf waarschijnlijk geen belangrijk voordeel opleveren, gezien de geringe omvang van dit segment, zou dit de producent wel voordeel opleveren wat betreft hun invloed op de langetermijncontracten. De gefuseerde onderneming zou na de fusie in de beste positie verkeren om een dergelijke prijsstijging teweeg te brengen door de bestaande SGA-capaciteit te verminderen. Zoals uit de onderstaande tabel blijkt, zou de gefuseerde onderneming zeggenschap hebben over de zuiveringsinstallaties met de laagste exploitatiekosten⁽¹⁾. De exploitatiekosten bestaan uit de grondstofkosten voor het bauxiet en de kosten voor de omzetting van het bauxiet in aluminiumoxide. Bovendien moet men in gedachten houden dat de gemiddelde prijs van aluminiumoxide voor gebruik op de handelsmarkt in 1999 175 USD per ton fob bedroeg voor langetermijncontracten en 189 USD per ton op de spotmarkt.

Fabriek	Land	Eigenaar	Capaciteit (kt)	Exploitatiekosten (US\$/t)
Wagerup	Australië/Darling Range	Alcoa 60 %	1 900	90,8
Worsley	Australië/Darling Range	Reynolds 56 % Billiton 30 %	1 880	91,3
Pinjara	Australië/Darling Range	Alcoa 60 %	3 200	98,5
Pocos de Caldos	Brazilië	Alcoa 100 %	216	104,8
Damanjodi	India	Nalco 100 %	941	107,2
Belgaum	India	Indalco 65 %; Alcan 35 %	153	109,8
Gladstone (QAL)	Australië	Comalco 30 %; Kaiser 28 %; Alcan 21 %; Pecheney 20 %	3 465	116,6
Alunorte	Brazilië	Hydro 25 %	1 476	118,6
Gove	Australië	Alusuisse 70 %	1 816	119,8
Sao Louis (Alumar)	Brazilië	Alcoa 54 %; Billiton 36 %; Alcan 10 %	1 140	120,8
Clarendon (Jamalco)	Jamaica	Alcoa 50 %; JBI 50 %	932	126,2
Kwinana	Australië	Alcoa 60 %	1 935	126,6
Paranam	Suriname	Alcoa 55 %; Billiton 45 %	1 825	131,8
Friguia-Kimbo	Guinee	Guinea 90 %; Reynolds 10 %	600	135,9
Ewarton	Jamaica	Alcan 93 %; JBI 7 %	550	152,4
Kirkvine	Jamaica	Alcan 93 %; JBI 7 %	550	153
San Ciprian	Spanje	Alcoa 100 %	1 150	155,8
Auginish	Ierland	Glencore 100 %	1 360	161
Point Comfort	VS	Alcoa 100 %	2 318	163,8
Eurallumina	Italië	Comalco 56 %; Glencore 44 %	975	166
Stade	Duitsland	VAW 50 %; Reynolds 50 %	750	169,9
Distomon	Griekenland	Pechiney 60 %	720	170,3
Burnside	VS	Ormet 100 %	595	171,3
St. Croix	VS	Alcoa 100 %	600	179,5
Corpus Christi	VS	Reynolds 100 %	1 600	185,8
Gardanne	Frankrijk	Pechiney 100 %	600	200,2
Gramercy	VS	Kaiser 100 %	926	214,6

Bron: CRU

⁽¹⁾ Bron: CRU-rapport Aluminium Cost service 1999-2000, Alumina Refining Costs to 2002, pagina 45.

- (26) De productie van Gramercy werd als gevolg van een explosie in juli 1999 stopgezet. Het is zeer de vraag of de productie van Gramercy vóór eind 2000 opnieuw gestart zal worden en in 2001 op volle toeren zal draaien, zoals Kaiser wil, gezien de vele problemen waarmee Kaiser momenteel geconfronteerd wordt⁽¹²⁾. Gardanne produceert al voornamelijk CGA en zet de productie van SGA wellicht geheel stop. Derhalve zou de gefuseerde onderneming zeggenschap hebben over een productiecapaciteit van 2 200 kt⁽¹³⁾ in de zuiveringsinstallaties met hoge kosten, die als „swing”-inrichtingen gebruikt kunnen worden. Zo zou Alcoa St. Croix als „swing”-capaciteit kunnen gebruiken en de productie kunnen inkrimpen als de prijzen laag zijn. St. Croix heeft ook inderdaad tussen 1995 en 1997 geen SGA geproduceerd. St. Croix heeft een capaciteit van 600 kt — ongeveer twee derde van Gramercy — wat zeker genoeg zou zijn om invloed uit te oefenen op de spotprijzen en daarmee indirect op de prijzen voor langetermijncontracten, zoals uit het voorbeeld van Gramercy is gebleken. Een dergelijke strategie wordt rendabel voor een leverancier als de gedeerde winst van de zuiveringsinstallatie waar de productie wordt ingekrompen, lager is dan de winststijging die wordt gerealiseerd door al haar andere zuiveringsinstallaties met gemiddelde kosten die lager zijn dan die van de „swing”-fabriek. Daar Alcoa de grootste portefeuille met zuiveringsinstallaties met lage kosten heeft, zou zij het meest van een dergelijke strategie profiteren. Als gevolg daarvan zal Alcoa grotere winstmarges verwerven via de verkoop van aluminiumoxide dat in haar aluminiumoxidefabrieken met lage kosten wordt geproduceerd.
- (27) Een dergelijke strategie zou tevens een tweede doel dienen: zij zou kunnen worden gebruikt als een middel om nieuwkomers of capaciteitsuitbreiding bij gevestigde producenten te ontmoedigen. Elke capaciteitsuitbreiding vergt ten minste achttien maanden aanlooptijd. Dat is voldoende om de stopgezette capaciteit opnieuw te starten, de prijzen opnieuw omlaag te drijven en de uitbreiding bij de concurrent onrendabel te maken. In interne documenten van Alcoa wordt een dergelijke redenering gevolgd ten aanzien van haar zuiveringsinstallaties met hoge kosten St. Croix en Point Comfort.
- (28) Tenslotte zou Alcoa/Reynolds tevens van een dergelijke strategie profiteren ten opzichte van haar „downstream”-rivalen in de aluminiumsmelterijsector. Elke prijsstijging van metallurgisch aluminiumoxide (SGA) zal leiden tot een stijging van de kosten van hun rivalen die niet verticaal geïntegreerd zijn. Zelfs als ook de prijzen van aluminium zouden stijgen als gevolg van een krappe aluminiumoxidemarkt, zou de totale winst van geïntegreerde bedrijven zoals de gefuseerde onderneming hoger zijn dan die van niet-geïntegreerde aluminiumbedrijven, wat de geïntegreerde bedrijven een concurrentievoordeel oplevert. Met andere woorden, als de hogere prijzen van aluminiumoxide resulteren in hogere aluminiumprijzen, zou dat relatief voordeliger zijn voor geïntegreerde bedrijven zoals de partijen.
- (29) Als gevolg van de fusie zouden de partijen niet alleen de zeggenschap hebben over installaties aan de top van de kostencurve in de bedrijfstak, maar zouden zij ook de vier zuiveringsinstallaties met de laagste exploitatiekosten bezitten. De gefuseerde onderneming zou dus de zeggenschap hebben over zuiveringsinstallaties van aluminiumoxide zowel aan het laagste als aan het hoogste deel van de kostencurve. Met andere woorden: zij zouden de zeggenschap hebben over de basisproductie-eenheden en de piek- of „swing”-installaties. Volgens het door de Commissie in 1999 verrichte marktonderzoek waren de gemiddelde exploitatiekosten van een aluminiumoxidefabriek 160/170 USD per ton. De gemiddelde exploitatiekosten van Alcoa bedroegen ongeveer [...] * USD per ton. Dit kostenverschil is te danken aan de zuiveringsinstallaties voor aluminiumoxide van Alcoa en Reynolds in Australië, met name in de Darling Range, de zuiveringsinstallaties met de laagste kosten ter wereld. Het kostenvoordeel van deze zuiveringsinstallaties is hoofdzakelijk te danken aan de bauxiet⁽¹⁴⁾ reserves in West-Australië, die tot de goedkoopste ter wereld⁽¹⁵⁾ worden gerekend. De aanwezigheid van Alcoa in de Darling Range is nu al overheersend. Alcoa heeft zeggenschap over de zuiveringsinstallaties Wagerup, Pinjara en Kwinana, die 14,9 % van de totale wereldcapaciteit vertegenwoordigen. De verwerving van Reynolds zou ook de vierde fabriek in de Darling Range, Worsley, onder de zeggenschap van Alcoa brengen. Worsley neemt 4 % van de totale wereldcapaciteit voor zijn rekening. De zuiveringsinstallaties in de Darling Range vertegenwoordigen momenteel 19 %

⁽¹²⁾ Hoewel op de website van Kaiser een foto te zien is waarop voorbereidende herstelwerkzaamheden worden uitgevoerd (steigers, etc.), is in de pers vermeld dat de „US Mine Safe and Health Administration” (MSHA) waarschijnlijk een strafrechtelijk onderzoek naar de explosie zal instellen. Dit zou de uitbetaling van het verzekerde kapitaal dat nodig is voor de financiering van het project in gevaar kunnen brengen. Kaiser heeft echter wel de milieuvergunning van het Louisiana Department of Environmental Quality kunnen krijgen.

⁽¹³⁾ Noot: „kt” betekent kiloton (duizend ton) en „MT” betekent metrische ton (niet miljoen ton).

⁽¹⁴⁾ Bauxiet is een natuurlijk mineraalerts dat circa 30 % tot 60 % aluminiumoxide bevat. Na winning wordt bauxiet gezuiverd om het aluminiumoxide eraan te onttrekken.

⁽¹⁵⁾ Volgens de CRU bevindt het goedkoopste bauxiet ter wereld uitgedrukt in US dollars (USD) per ton zich in Guinee (Friguia, in handen van de regering, USD 2/t), Australië (Gove, in handen van Alusuisse, met USD 2,55/t) en India (Belgaum, in handen van Alcan en Indalco, met USD 2,7/t). Daarna komen de Darling Range-mijnen, met een gemiddelde van of USD 5/t. De gemiddelde prijs is ± USD 10/t. Het duurste bauxiet ter wereld bevindt zich in Griekenland (USD 25/t).

van de huidige totale wereldproductie. 17,1 % van die productie zou in handen zijn van Alcoa/Reynolds⁽¹⁶⁾, terwijl de rest verdeeld is tussen de joint venture-partners van de partijen in die zuiveringsinstallaties.

Toetreding en expansie

- (30) De wereldcapaciteit en -productie van aluminiumoxide is in het verleden constant toegenomen en zal dit blijven doen om gelijke tred te kunnen houden met de groei van de aluminiumproductie. Verwacht wordt dat het aluminiumgebruik in het Westen toeneemt van 19 000 kt in 1999 tot 21 915 kt in 2003, een toename met 2 907 kt. Hiertoe moet de productie van SGA met 5,500 kt groeien. Dat vergt een toename met circa 1 500 kt per jaar. De capaciteitsuitbreiding geschiedt hetzij stapsgewijs via het wegnemen van knelpunten in het productieproces, door „brownfield”-expansie op bestaande locaties, of door geheel nieuwe, zogenoemde „greenfield”-projecten.
- (31) Greenfield-projecten zijn tamelijk zeldzaam. Greenfield-projecten betreffen nieuwe zuiveringsinstallaties met een begincapaciteit van ten minste 1 miljoen ton. De investeringskosten voor een nieuwe zuiveringsinstallatie zijn ruwweg 800 USD tot 1 000 per ton. Daarom bedragen de kapitaalkosten bijna 1 miljard USD. De productietijd is ten minste 5 jaar vanaf het besluit tot de eerste verscheping van aluminiumoxide. Er hebben geen greenfield-expansies plaatsgevonden sinds 1995, toen de zuiveringsinstallatie Alunorte in Brazilië op gang kwam. Momenteel wordt melding gemaakt van twee greenfield-projecten. Het eerste betreft het Utkal-project in Orissa (India). Het consortium dat de eigenaar is bestaat uit Alcan, Norsk Hydro en Indal. De partijen willen dat de bouw in 2001 begint. Maar er is nog geen definitieve beslissing genomen, zoals een de partners van het consortium tegen de Commissie heeft gezegd. Er zijn nog wat onzekere factoren wat betreft de financiering, sociale kwesties en het milieu. Met name is er sprake van toenemend verzet van de lokale inheemse gemeenschappen. Daarom zal de productie op zijn vroegst in 2005 starten. Dat overschrijdt duidelijk het tijdsbestek dat de Commissie hanteert om de gevolgen van potentiële mededinging voor een voorgenomen fusie te beoordelen.
- (32) Het tweede project is de nieuwe Comalco zuiveringsinstallatie. Comalco, een dochteronderneming van de in Londen gevestigde Rio Tinto (RTZ), heeft een meerderheidsbelang (67 %) in de bauxietreserves in Weipa, Australië, die tot de beste en goedkoopste ter wereld worden gerekend. Weipa is echter een zeer afgelegen gebied met ontoereikende infrastructuur. Tot op heden wordt het bauxiet van Weipa niet ter plaatse gezuiverd, maar naar de zuiveringsinstallatie in Gladstone verscheept. Comalco overweegt een nieuwe zuiveringsinstallatie in Gladstone of Maleisië te bouwen. Er is nog geen beslissing over de locatie genomen. Zelfs als uiteindelijk een beslissing over de locatie wordt genomen, betekent dit nog niet dat het project al is goedgekeurd. Over dit project wordt namelijk al heel wat jaren gediscussieerd en het is nog steeds niet verwezenlijkt. De beslissing over de locatie schijnt voor Comalco een dilemma te zijn. Als Maleisië wordt gekozen, moet het bauxiet over een lange afstand verscheept worden, wat aanzienlijke transportkosten met zich meebrengt. Als de zuiveringsinstallatie in Gladstone kan worden gebouwd, moet er extra infrastructuur worden aangelegd om het hoofd te kunnen bieden aan de structurele problemen op het gebied van energie; daarnaast moet het bauxiet vanuit Weipa worden getransporteerd. Het is daarom niet erg waarschijnlijk dat midden 2002 met de productie wordt gestart.
- (33) Bovendien geloven de partijen volgens documenten waarover de Commissie beschikt, zelf niet dat deze projecten levensvatbaar zijn. Reynolds geeft in een van haar documenten aan dat zij verdere uitbreiding zal verkennen met de bedoeling de dure greenfield-projecten, zoals Comalco, stop te zetten. Alcoa denkt dat er voor greenfield-investeringen een langetermijnprijs van aluminiumoxide van circa [...] * USD per ton nodig is voor een normale [...] * kapitaalopbrengst. Maar Alcoa zelf denkt niet dat USD [...] * per ton een haalbare langetermijnprijs voor aluminiumoxide is. Bovendien zijn er volgens Alcoa voor ettelijke miljoenen tonnen brownfield-expansies in de hele wereld mogelijk tegen 500-600 USD per ton per jaar, wat veel betere investeringen zijn. Uit deze verklaringen blijkt duidelijk dat een prijs van [...] * USD per ton vereist is om ondernemingen te bewegen tot greenfield-expansie. De prijzen beneden deze drempel houden zal greenfield-toetreding ontmoedigen, met name de twee projecten in India en Australië/Maleisië (Comalco). Zoals hierboven is aangetoond heeft Alcoa de middelen om de prijs beneden de voor greenfield-expansie vereiste prijs te houden door de „swing”-strategie te hanteren.
- (34) Daarom concludeert de Commissie dat deze twee greenfield-projecten, gezien het feit dat de realisering ervan onzeker is, geen ernstige bedreiging vormen voor de marktmacht van de gefuseerde onderneming.

⁽¹⁶⁾ Hoewel Alcoa een belang van slechts 60 % in haar drie Darling Range-zuiveringsinstallaties bezit, heeft zij recht op een afname van 100 % van het geproduceerde aluminiumoxide.

- (35) Brownfield-expansies zijn expansies van bestaande locaties, gewoonlijk door toevoeging van nieuwe capaciteit tussen de 100 000 en 1 miljoen ton tegen kosten beneden de 800 USD per ton. De productietijd is normaal gesproken 2 à 3 jaar. Uit ervaring is gebleken dat, met uitzondering van Alcoa, opwaartse integratie de belangrijkste drijvende kracht is voor de uitbreiding van zuiveringsinstallaties. Uit de enquête van de Commissie is naar voren gekomen dat de meeste brownfield-expansies die momenteel worden uitgevoerd, hoofdzakelijk bedoeld zijn om de interne behoeften van de grote geïntegreerde producenten te dekken. Dit zal de groei van de verkoop van aluminiumoxide aan derden in het Westen afremmen en het aandeel van de handelsmarkt voor aluminiumoxide in vergelijking met de totale productie van aluminiumoxide waarschijnlijk verminderen (zoals vermeld in punt 13 is het op de handelsmarkt verkochte aluminiumoxide momenteel een derde van de totale productie). De grote westerse geïntegreerde smelterijen zullen waarschijnlijk minder afhankelijk worden van bedrijven die aan derden leveren.
- (36) De partijen zijn van mening dat de komende 5 jaar de meeste expansies door andere bedrijven dan de partijen zullen worden uitgevoerd. De onderstaande door de partijen verstrekte tabel geeft een overzicht van de huidige situatie met betrekking tot alle brownfield-expansies in het Westen:

Brownfield-expansieprojecten voor aluminiumoxide				
Locatie	Eigenaar	Omvang (tpj)	Huidige situatie	Geschatte voltooiing
Wagerup (Australië)	Alcoa	[...] *	Bijna voltooid	2000
Worsley (Australië)	Reynolds, Billiton, overige	1 250 000	Bijna voltooid	2000
Gramercy VS (herbouwd)	Kaiser	1 000 000	Aangevangen	2000
Burnside (USA)	Ormet	400 000	Aangevangen	2000
Damanjodi (India)	Nalco	700 000	Aangevangen	2001
Alunorte (Brazilië)	Hydro, Aluvale, CBA	825 000	Aangekondigd	2002
Sao Luis (Brazilië)	Billiton (deel)	635 000	Voorgenomen	2003
Muri Bihar (India)	Indal	60 000	Aangekondigd	2002
Belgaum (India)	Indal	280 000	Aangekondigd	2004
Gove (Australië)	Alusuisse	400 000	Voorgenomen	2003
Renunkoot (India)	Hindalco	210 000	Aangekondigd	2002
Ewarton (Jamaica)	Alcan	1 000 000	Technische studie aangevangen	2003 of 2004

- (37) Van deze projecten van in totaal 7,2 miljoen ton SGA zouden de partijen slechts [15-25 %] * bezitten. De expansieprojecten van de partijen zijn echter allemaal aangevangen en zullen volgens de planning worden voltooid. Wat de meeste andere genoemde projecten betreft is de datum van voltooiing speculatief en in de gevallen waarin de geraamde voltooiing in het jaar 2004 zal plaatsvinden (Indal, Ewarton) valt de datum duidelijk buiten het kader van datgene waarmee de Commissie bij de analyse van de fusie rekening kan houden. Bovendien zijn verscheidene van de grote expansieprojecten door geïntegreerde bedrijven voor hun toegenomen interne behoeften bestemd. Die bedrijven, waaronder Alcan, hebben net als de partijen goede redenen om de prijs van SGA te verhogen, omdat de kosten van hun rivalen, die niet geïntegreerd zijn, daardoor zouden stijgen.
- (38) Voor veel van de individuele expansieprojecten geldt dat de eigenaren van de zuiveringsinstallatie geen harde toezeggingen voor expansie hebben gedaan. Om te beginnen met Kaiser: er wordt getwijfeld aan de financiële levensvatbaarheid van het bedrijf. Volgens Ormet zal de expansie van haar zuiveringsinstallatie Burnside minder dan 100 000 ton inhouden, uitsluitend om haar huidige aankopen op de handelsmarkt te vervangen door interne productie. Wat betreft Brazilië is er over zowel het project Alunorte als Sao Luis nog geen beslissing genomen. In het geval van Sao Luis is Alcoa bovendien de grootste eigenaar van de zuiveringsinstallatie met bepaalde procedurele rechten, die [...] * kunnen. Wat betreft de expansie van Alcan in Ewarton, Jamaica: dat project verkeert in

een zeer embryonaal stadium. Bovendien zal de expansie van 1 miljoen ton in verschillende fasen gedurende een periode van 7 jaar plaatsvinden. Wanneer al deze factoren goed in aanmerking worden genomen, zullen de partijen een veel groter aandeel in alle voorgenomen brownfield-expansies hebben. Door de onzekerheid over de projecten van derden kunnen de partijen bovendien unilateraal reageren door nieuwe expansieprojecten in hun zuiveringsinstallaties aan te kondigen.

- (39) Derden hebben ook naar voren gebracht dat de partijen in de beste positie verkeren om hun zuiveringscapaciteit verder uit te breiden, omdat zij de zeggenschap zullen hebben over de Darling Range (Pinjarra, Kwinana, Wagerup en Worsley). Volgens die derden is de Darling Range de meest geschikte plek ter wereld voor expansie, omdat het de laagste exploitatiekosten heeft, lage kapitaalkosten en in een politiek stabiele omgeving is gelegen. Maar de partijen voeren aan dat zij de komende jaren geen grote expansieplannen hebben. De strategie van Alcoa was het verkrijgen van de zeggenschap over installaties aan de onderkant van de kostencurve in de bedrijfstak via de verwerving van Reynolds in plaats van expansies te overwegen, die vanuit economisch gezichtspunt minder winstgevend zijn.
- (40) Maar ook al hebben de partijen geen directe plannen voor verdere brownfield-expansies, zij zijn ongetwijfeld in staat snel tot expansie over te gaan wanneer dat om strategische redenen wenselijk wordt geacht. Terwijl Kwinana inderdaad niet verder lijkt te kunnen uitbreiden omdat de vestiging praktisch is ingesloten door de stad Perth en er geen grond beschikbaar is voor expansie, zouden de andere drie zuiveringsinstallaties in de Darling Range verder kunnen uitbreiden. Wagerup heeft momenteel een capaciteit van [...] * miljoen ton en een vergunning van de staat om uit te breiden met [...] * miljoen ton tot [...] * miljoen ton. Een uitbreiding met [...] * miljoen ton is momenteel in uitvoering. Met een bedrag aan kapitaalkosten per ton van [...] * USD en zeer lage exploitatiekosten is dit een zeer gunstige expansiemogelijkheid. Deze expansiemogelijkheid wordt door de partijen ernstig overwogen. Pinjarra zou met nog eens [...] * miljoen ton kunnen worden uitgebreid. De partijen stellen dat zolang deze optie wordt onderzocht, de totstandkoming onwaarschijnlijk is omdat [...] *. De kapitaalkosten ad [...] * USD per ton zijn inderdaad [...] *. Bovendien behoren de exploitatiekosten tot de laagste ter wereld. Daarom zou dit project, als men de berekening maakt, een positieve netto contante waarde opleveren. Tenslotte zou de Worsley-fabriek van Reynolds, na voltooiing van haar huidige expansie van 1,9 miljoen ton naar 3,1 miljoen ton, nog verder kunnen worden uitgebreid tot 4 miljoen ton, wat momenteel als de operationele grens voor zuiveringsinstallaties wordt beschouwd. Derhalve zouden de partijen de mogelijkheid hebben de capaciteit in de Darling Range binnen 2 jaar met nog eens [...] * miljoen ton uit te breiden. Deze uitstekende expansiemogelijkheden alleen al zouden neerkomen op bijna de helft van de extra vraag naar SGA, die voortvloeit uit de toename van de aluminiumproductie, en kunnen gezien worden als een waarschuwing aan iedereen die een grote brownfield-expansie overweegt. Met andere woorden, elke aankondiging van een expansie in de Darling Range zal voor concurrenten die hogere exploitatiekosten en minder politieke stabiliteit hebben, aanleiding zijn om van expansie af te zien.
- (41) Ook als Pinjarra de milieuvergunningen voor de expansie niet zou krijgen of de expansie in Worsley een dure nieuwe transportband zou vergen voor het vervoer van het bauxiet naar de zuiveringsinstallatie, dan hebben de partijen nog andere zeer aantrekkelijke mogelijkheden voor expansie. Een daarvan zou Sao Luis in Brazilië zijn, met zeer lage kapitaalkosten per ton ([...] * USD per ton) en gematigde exploitatiekosten.
- (42) Bovendien moeten we in gedachten houden dat de partijen partners zijn in heel wat gemeenschappelijke ondernemingen in de zuiveringssector, waardoor zij expansies bij andere partners in die gemeenschappelijke ondernemingen kunnen tegenhouden of bemoeilijken.
- (43) Alcoa heeft momenteel eigendomsrechten in tien zuiveringsinstallaties. In negen daarvan heeft Alcoa een meerderheidsbelang of de uitsluitende eigendom. Alleen in Jamalco is het aandeel van Alcoa 50 %. Reynolds, die eigendomsrechten in vier zuiveringsinstallaties heeft (Worsley, Friguia, Sherwin en Stade), verkeert in dezelfde situatie, met uitzondering van de Guinese Friguia-zuiveringsinstallatie, waarin zij aandeelhouder met een minderheidsbelang is. Derhalve moet bedacht worden, wat betreft de expansiemogelijkheden van de andere leden van de eigendomsconsortia waarin Alcoa en Reynolds een belang hebben, dat Reynolds vetorechten voor [...] * heeft en Alcoa voorkooprechten heeft voor [...] * en vetorechten voor [...] *. Daarnaast kan in Suralco/Suriname, waar Alcoa een belang van [%] * en Billiton van [%] * heeft, het belang van Alcoa via expansies niet beneden de [%] * worden vermindert, en zij heeft daar voorkooprechten ad [...] *.

- (44) De zeggenschap van Alcoa/Reynolds over de zuiveringsinstallaties met lage en met hoge kosten, inclusief de expansiemogelijkheden in combinatie met hun vetrechten, brengt mee dat de volgende strategie met succes zou kunnen worden gevolgd: de gefuseerde onderneming zou brownfield-expansie kunnen uitstellen en tegelijkertijd delen van haar capaciteit met hoge kosten kunnen sluiten om de markt krap te houden, wat tot prijzen voor metallurgisch aluminiumoxide leidt die hoger zijn dan die welke door normale mededinging tot stand zouden komen. De gefuseerde onderneming zou die prijzen vervolgens kunnen handhaven, en aangezien zij zich geloofwaardig op zodanige wijze kan gedragen dat toetreding wordt ontmoedigd, voor zover dat de geïnflateerde prijsniveaus tot toetreding zouden motiveren. Alleen al de aankondiging van expansie door de gefuseerde onderneming zou gevolgen hebben voor de marktprijs van aluminiumoxide met als gevolg dat de expansieplannen van de andere concurrenten in het licht van de toekomstige prijzen van aluminiumoxide opnieuw bekeken zouden moeten worden. Dit zou met name het geval zijn wanneer de investeringen bij een expansie door derden in geval van lagere toekomstige prijzen van aluminiumoxide niet de vereiste opbrengst zouden geven.
- (45) De onderstaande tabel geeft de verwachte marktaandelen voor Alcoa, Reynolds en de andere belangrijke marktdeelnemers weer, inclusief alle brownfield-expansies en stapsgewijs uitgevoerde expansies volgens het onderzoek van de Commissie:

	1999	2000	2001	2002	2003
Alcoa	48 %	50 %	44 %	42 %	44 %
Reynolds	4 %	6 %	6 %	6 %	6 %
Partijen	52 %	56 %	50 %	48 %	50 %
Kaiser	10 %	8 %	11 %	11 %	11 %
Glencore	7 %	8 %	7 %	7 %	7 %
Alusuisse	5 %	3 %	5 %	4 %	4 %
Nalco	4 %	4 %	6 %	6 %	6 %
Guinese regering	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %
Jamaicaanse regering	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %

- (46) In deze tabel wordt ervan uitgegaan dat Kaiser haar fabriek Gramercy in de VS herbouwt. Er wordt in de industrie wel aan getwijfeld of dit inderdaad zal gebeuren, daar Kaiser financiële problemen heeft (zie nummer 26 hierboven). Als de partijen alle huidige expansiemogelijkheden in hun zuiveringsinstallaties in de Darling Range zouden concentreren (Wagerup, Pinjarra en Worsley), zouden zij in de praktijk voorzien in [65-75 %] * van de vraag van derden naar metallurgisch aluminiumoxide in het jaar 2003. In elk geval zouden de partijen ook volgens het meer waarschijnlijke eerste scenario de komende jaren een zeer hoog marktaandeel behouden. Dat is op zichzelf al een krachtige indicator dat de partijen door de concentratie een machtspositie op de handelsmarkt voor metallurgisch aluminiumoxide zullen verkrijgen.

Landenrisico van expansieprojecten

- (47) De beste theoretische locaties voor concurrerende aluminiumoxidecapaciteit op basis van aantrekkelijk bauxiet liggen in Guinee, daar het Guinese bauxiet als het beste ter wereld wordt beschouwd. Zoals blijkt uit het voorbeeld van de enige zuiveringsinstallatie in dat land, Friguia-Kimbo, waren de omstandigheden echter zodanig dat Pechiney, Alcan en Hydro zich uit deze onderneming hebben teruggetrokken. De zuiveringsinstallatie is door [...] * overgenomen en wordt met technische hulp van [...] * geherstructureerd. [...] * is op haar beurt voor [...] * eigenaar geworden.
- (48) Derhalve beschouwt de bedrijfstak Australië, Jamaica, India en Brazilië als de locaties die het meest in aanmerking komen voor de expansie van de productiecapaciteit van aluminiumoxide. Van deze vier landen heeft Australië verreweg het laagste landenspecifieke risico. Een laag landenspecifiek risico komt tot uiting in een lagere rentevoet. In vergelijking met de rentevoet van obligaties met een looptijd van 10 jaar in de VS ligt de equivalente rentevoet voor India bijvoorbeeld 50 % hoger. Dit biedt de partijen nog een concurrentievoordeel, want hun belangrijkste productielocatie, de Darling Range in Australië, is politiek stabiel.

Knowhow en technologie

- (49) Uit het door de Commissie verrichte marktonderzoek is gebleken dat veel ondernemingen zich zorgen maken over de gevolgen van de fusie wat betreft de technologie en knowhow voor zuiveringsinstallaties (uitgezonderd bouwtechniek). Zowel Alcoa als Reynolds bezitten technologie om bijvoorbeeld de opbrengst van aluminiumoxide te verhogen. [...] *Alcoa geeft dit soort knowhow niet in licentie aan concurrenten, Reynolds [...] *.
- (50) Een speciaal punt van zorg betreft de pas ontwikkelde technologie voor onzuiver bauxiet. De afgelopen drie jaar heeft de Worsley-joint venture [...] * nieuw(e) procédé[s] * voor [...] *. Er zijn octrooien voor aangevraagd. Een van die procédés is al met succes uitgetoetst in de fabriek [...] *. [...] *. Deze technologie zal het rendement van aluminiumoxide in Worsley aanzienlijk verhogen (ten minste tussen de [%] * en [%] *, afgezien van andere mogelijke [...] *).
- (51) Het nut van deze technologie [...] * maar kan op andere plaatsen op de wereld worden toegepast. De technologie is echter zeer effectief in de Darling Range, omdat [...] *. Gewapend met deze nieuwe technologie zou Reynolds in staat zijn de machtspositie van Alcoa aan te tasten. Door te fuseren zou Alcoa niet alleen die bedreiging uit de weg ruimen, maar ook toegang krijgen tot de nieuwe technologie en tegelijk het kostenvoordeel in de [...] * -inrichtingen verder verhogen, waarover Alcoa dan zeggenschap [...] * zou hebben. Tevens zou Alcoa door de fusie meer mogelijkheden krijgen om toetreding tot de markt te belemmeren. Derhalve zou deze nieuwe technologie de machtspositie van Alcoa versterken.

Aanbestedingsprocedures

- (52) De partijen voeren aan dat er een groot aantal inschrijvers is voor elk van het betrekkelijk geringe aantal aanbestedingen dat in een bepaald jaar wordt uitgeschreven. Volgens de partijen schreven er op de recente aanbestedingen voor contracten betreffende levering door derden tussen de vier en zeven bedrijven in, waardoor een concurrerend resultaat wordt gewaarborgd. Het feit dat er telkens tussen de vier en zeven inschrijvers zijn wil echter niet zeggen dat die inschrijvers gelijke kansen hebben om het contract ook echt te krijgen. Als dat het geval was, zou men verwachten dat het marktaandeel van Alcoa in het verleden tussen de 14 en 25 % zou zijn geweest. Maar uit de geschiedenis blijkt dat het marktaandeel van Alcoa altijd veel hoger is geweest, in de meeste jaren ver boven de 40 %.
- (53) In een standaard-aanbestedingssituatie waar elke inschrijver de capaciteit heeft om aan de hele markt te leveren, is de winnaar het bedrijf met de laagste gemiddelde kosten. Het bedrijf met de laagste gemiddelde kosten zal een offerte indienen die net beneden de gemiddelde kosten van de naaste rivaal ligt. In een dergelijke situatie leidt de overname van de naaste rivaal tot een aanzienlijke vermindering van de concurrentie, daar de gefuseerde onderneming in elke nieuwe inschrijvingsronde met haar prijzen in de buurt van de op twee na beste inschrijver zal blijven.
- (54) Volgens Alcoa is echter hetgeen wat de markt voor metallurgisch aluminiumoxide onderscheidt van dit standaard-aanbestedingsmodel het feit dat de leveranciers over een beperkte capaciteit beschikken. De markt is in evenwicht; en alle leveranciers kunnen hun productie verkopen en doen dit ook. De partijen stellen dat als gevolg van die marktsituatie de prijs bij een bepaalde aanbesteding in de buurt ligt van de gemiddelde kosten van de inschrijver met de hoogste kosten. Geen enkele producent met lage kosten zou ooit afstand doen van zijn hogere winst door een bod te doen in de buurt van zijn naaste rivaal. De Commissie accepteert dat in het door Alcoa beschreven marktscenario in elk van de drie tot vier jaarlijks plaatsvindende aanbestedingen de inschrijvers rekening moeten houden met het bod dat waarschijnlijk door hun rivalen wordt gedaan. Bij inschrijvingen waarbij ook de fabrieken in de Darling Range betrokken zijn (Wagerup en Pinjarra voor Alcoa, en Worsley voor Reynolds), die op ongeveer hetzelfde kostenniveau produceren, zouden de prijzen meer concurrerend kunnen worden vastgesteld. Bij deze inschrijvingen zullen die bedrijven immers zeer waarschijnlijk hun prijs vaststellen op een lager niveau dan dat in situaties waarin uitsluitend inschrijvers met hoge kosten participeren. Dat komt doordat Reynolds vóór de fusie niet kan worden afgestraft, aangezien zij voldoende capaciteit heeft om te reageren. Capaciteitsbeperkingen beïnvloeden de mate van concurrentie op twee manieren. In de eerste plaats heeft een bedrijf met capaciteitsbeperkingen weinig stimulansen om af te wijken — een concurrent met weinig extra capaciteit zal er niet veel aan hebben om een lagere prijs te bieden dan zijn rivalen, daar hij niet aan veel andere inschrijvingen zal

kunnen deelnemen — en heeft niet de kans potentiële devianten overtuigend met represailles te dreigen. Na de fusie zou het rechtstreekse resultaat van de eliminatie van een van de meest efficiënte actieve potentiële inschrijvers dus een verhoging van de evenwichtsprijs zijn in de inschrijvingsrondes waarbij de fabrieken in de Darling Range nauw waren betrokken. Het uiteindelijke gevolg zou een verhoging van de gemiddelde inschrijvingsprijs zijn.

- (55) Vóór de fusie had Reynolds [...] * miljoen ton te koop op de handelsmarkt. Van deze tonnage werd slechts om redenen van [...] * verkocht ([...] *. Daarom had Reynolds [...] * ton om deel te nemen aan nieuwe uitnodigingen voor inschrijvingen (goed voor [%] * van de handelsmarkt). De partijen stellen dat de invloed van Reynolds zeer beperkt is: wanneer ten aanzien van die hoeveelheid eenmaal contracten zijn aangegaan, zullen toekomstige inschrijvingen erdoor niet worden beïnvloed. Het is echter absoluut niet zeker dat het slechts om één enkele gelegenheid gaat. Het is heel waarschijnlijk dat Reynolds pas bij de tweede, derde of zelfs vierde inschrijving zal slagen. Als dit het geval zou zijn, zou Reynolds dus de prijzen laag kunnen houden, omdat de winnaar van die inschrijvingen bij de bepaling van zijn inschrijvingsprijs rekening moest houden met Reynolds.
- (56) Bovendien heeft Worsley de kans via een brownfield-expansie met ten minste 400 000 ton uit te breiden. Deze tonnage kan gebruikt worden om in te schrijven voordat aan deze capaciteitsuitbreiding een definitieve bestemming tot expansie is gegeven. Immers, de bestemming van de meeste, zo niet alle nieuwe capaciteit wordt vastgesteld voordat het werk begint. Een voorbeeld ter illustratie is de inschrijving van Billiton voor het leverantiecontract aan Alouette in 1997. Billiton bood 430 000 ton uit een brownfield-expansieproject in Worsley en won de inschrijving van Alcoa met 12,75 % kosten, verzekering, vracht (cif). Die prijs ligt net boven 12 % fob en daarmee beneden de gemiddelde marktprijs van 12,5 % fob. Volgens Billiton kon zij deze inschrijving alleen van Alcoa winnen omdat de expansie plaatsvond in Worsley, een van de zuiveringsinstallaties met de laagste kosten ter wereld. Uit dit voorbeeld blijkt dat het van groot belang is of de zuiveringsinstallaties in de Darling Range deelnemen aan een aanbesteding. Daarom zal het verdwijnen van Reynolds als concurrent tot hogere prijzen voor langetermijncontracten leiden.

Mogelijke leveranciers voor de lange termijn

- (57) De marktdeelnemers toonden zich bezorgd over de vermindering van potentiële leveranciers van een toereikende hoeveelheid metallurgisch aluminiumoxide voor de lange termijn. Voor de afnemers van metallurgisch aluminiumoxide, met name smelterijen, is het van belang dat zij zich niet bij verschillende bronnen, maar slechts bij één bron hoeven te bevoorraden. Daarom zouden dergelijke leveranciers voor de lange termijn volgens die visie ten minste 500 000 ton per jaar moeten kunnen leveren. Volgens de partijen zullen er zeker zeven producenten van metallurgische aluminiumoxide zijn die meer dan 500 000 ton kunnen leveren. De partijen noemen Kaiser, Glencore, CVG, Nalco, de Guinese regering en de Jamaicaanse regering. Uit de resultaten van het marktonderzoek is gebleken dat niet al die leveranciers als echt betrouwbare leveranciers voor de lange termijn beschouwd kunnen worden.
- (58) Kaiser zou volgens de meeste afnemers de betrouwbaarste leverancier voor de lange termijn zijn, afgezien van de partijen. Maar het is nog onzeker of de fabriek Gramercy zal worden herbouwd. Glencore is in de allereerste plaats een handelaar, maar wordt ook als een betrouwbare leverancier beschouwd. Maar Glencore komt gedeeltelijk voort uit Alcoa en kan niet als volledig onafhankelijk worden gezien. Wat betreft de Indiase leverancier Nalco is gemeld dat die gewoonlijk contracten voor de middellange termijn van 3 tot 5 jaar ondertekent, voornamelijk voor Indiase en Chinese smelterijen. De Jamaicaanse regering kan als een betrouwbare leverancier worden beschouwd. Deze geeft echter ook de voorkeur aan contracten voor de middellange termijn zoals het contract voor 3 jaar met Glencore. Bovendien heeft Alcoa voorkeurrechten met betrekking tot [...] * aluminiumoxide uit elke mogelijke expansie in [...] *, die [%] * van het overschot van [...] * voor zijn rekening neemt. Daarnaast kan de totale capaciteit van [...] * niet meer bedragen dan [...] * miljoen ton per jaar, tenzij [...] *. CVG in Venezuela heeft zeer kleine hoeveelheden aluminiumoxide en volgens het marktonderzoek van de Commissie beschouwen de meeste ondernemingen Venezuela als „politiek riskant”. De Guinese regering wordt ook vanwege de politieke instabiliteit door velen als een onbetrouwbare leverancier voor de lange termijn beschouwd. Derhalve reduceert de voorgenomen fusie het aantal betrouwbare leveranciers voor de lange termijn voor een hoeveelheid van ten minste 500 000 ton van vier tot drie. Er zijn andere potentiële leveranciers voor de lange termijn die geen overschotaluminiumoxide produceren maar als handelaren op de aluminiumoxidemarkt opereren. Dat zijn Billiton en Pechiney. Er moet echter niet worden vergeten dat zij voor hun handelsactiviteiten voor een groot deel afhankelijk zijn van aankopen bij Alcoa en Reynolds.

Conclusie

- (59) Met inachtneming van alle bovengenoemde factoren is de Commissie van mening dat door de voorgenomen fusie een machtspositie op de handelsmarkt voor metallurgisch aluminiumoxide (smelterij grade alumina: SGA) zal ontstaan.

B. BASISALUMINIUMOXIDEHYDRAAT

Omschrijving van de productmarkt

- (60) Zoals in punt 9 is uitgelegd zijn er voor de productie van metallurgisch aluminiumoxide vier fasen nodig: afscheiding, filtratie, neerslag en calcinatie. Het bauxiet wordt onder hoge druk en temperatuur in een kooktoestel met een loogoplossing gemengd. In de filtratiefase worden vervolgens onzuiverheden en resten afgescheiden door smelt- en filterprocessen en de vloeistof (de liquor genoemd) wordt in uitwisselaars gepompt en gekoeld. Het aluminiumoxide wordt vervolgens uit de liquor neergeslagen, als kristallen van aluminiumoxidehydraat, in een proces dat „seeding” („korrelen”) wordt genoemd. De liquor wordt met kleine hoeveelheden van eerder neergeslagen aluminiumoxidehydraat vermengd, en vast aluminiumoxidehydraat (een tussenproduct dat ongeveer 40 % chemisch gebonden water bevat) druppelt uit de liquor als de liquor afkoelt. Het product, aluminiumhydroxide, kan in deze fase worden verwijderd of verder door calcinatie worden verwerkt tot aluminiumoxide. Het in deze fase verwijderde product is het basisaluminiumoxidehydraat.
- (61) Het grootste deel van het aluminiumhydroxide (90 %) wordt verder gedroogd (eliminatie van het water uit het oppervlak van de kristallen) en gecalcineerd (eliminatie van het water binnen in de kristallen). Het aluminiumoxide dat uit dit proces ontstaat is gecalcineerd aluminiumoxide. Negentig procent van het gecalcineerde aluminiumoxide wordt gebruikt bij het smelten van aluminiummetaal; daarom wordt het metallurgisch of „smelterij-grade” aluminiumoxide (SGA) genoemd. Het resterende 10 % gecalcineerde aluminiumoxide wordt gebruikt om aluminiumoxide te maken voor aluminiumoxidekorrels („tabular alumina”), aluminaat-cement en mulliet. In die chemische producten vertonen aluminiumoxides kenmerken als bestandheid tegen hoge temperaturen, chemische weerstand, mechanische weerstand en elektrische weerstand.
- (62) Basisaluminiumoxidehydraat, ook genoemd „commodity hydrate”, „alumiuna trihydrate”, ATH of aluminiumtri-hydroxide, dat niet gecalcineerd is, wordt als een tussenproduct uit het SGA-productieproces gehaald in een natte, cake-achtige vorm, en staat bekend als „natte filter-cake” of „nat hydraat”. Dit wordt op een speciale manier gedroogd om er basisaluminiumoxidehydraat van te maken ⁽¹⁷⁾ (namelijk een standaardproduct dat niet verder wordt bewerkt volgens de specificaties van de individuele afnemers). Basisaluminiumoxidehydraat is een „chemical grade alumina (CGA)”-product. De natte en droge basisaluminiumoxidehydraten zijn in deze fase een grondstofproduct en zij zijn onderling uitwisselbaar. Er is slechts één klein niche-segment, namelijk hydraat voor de productie van glas, waar om technische redenen slechts droog hydraat kan worden gebruikt. Basisaluminiumoxidehydraat wordt aan afnemers verkocht voor gebruik in een aantal toepassingen voor eindgebruikers, onder andere als grondstof voor de productie van diverse industriële chemicaliën, zoals aluminiumsulfaat (gebruikt voor de waterzuivering, papierproductie en titaniumdioxide), aluminiumchloride (katalysator in de organische chemie), aluminiumfluoride (gebruikt in smelterijen als deel van het smeltbad), cement, en voor synthetische zeolieten (moleculaire zeven die gebruikt worden in kraakinstallaties in de petrochemische sector en in huishoudelijke wasmiddelen).
- (63) Basisaluminiumoxidehydraat wordt ook gebruikt als grondstof voor de productie van „hydraat voor speciale doeleinden”. Hydraten voor speciale doeleinden worden in kleinere hoeveelheden gemaakt dan basisoxidehydraten en vergen aanvullende productiestappen en expertise. Hydraten voor speciale doeleinden worden door middel van verdere processen vervaardigd zoals malen (mechanisch verpulveren om het formaat van een grove korrel te krijgen), opnieuw afscheiden en opnieuw neerslaan (het hydraat oplossen in een loogoplossing, gevolgd door speciale processtappen en opnieuw neerslaan als hydraat) of coaten (het gemalen of neergeslagen hydraat vermengen met andere chemicaliën om een chemische coating te krijgen). Hydraten voor speciale doeleinden worden voor diverse toepassingen qua eindgebruik verkocht, die verschillen van de toepassingen van basisaluminiumoxidehydraten. Hiertoe behoren brandvertragende middelen en vulmateriaal in de plasticindustrie, vul- en coattoepassingen in de papierindustrie, absorberende middelen en katalysatoren, en toepassingen op het gebied van zacht polijsten.

⁽¹⁷⁾ Basisaluminiumoxidehydraat en gecalcineerd aluminiumoxide die niet verder tot metallurgisch aluminiumoxide worden verwerkt, worden samen ook „niet-metallurgisch” aluminiumoxide genoemd.

- (64) Het door de Commissie verrichte onderzoek heeft tot de conclusie geleid dat basisaluminiumoxidehydraat gebruikt als grondstof bij de productie van verschillende industriële chemicaliën, zoals aluminiumsulfaat, aluminiumchloride, aluminiumfluoride, cement, en voor synthetische zeolieten een van de andere soorten en typen aluminiumoxide afgescheiden productmarkt vormt.

Overwegingen betreffende de aanbodzijde

- (65) De substitueerbaarheid van basisaluminiumoxidehydraat aan de aanbodzijde is erg laag, aangezien er slechts weinig zuiveringsinstallaties van aluminiumoxide zijn die het kunnen leveren. De meeste zuiveringsinstallaties hebben, als gevolg van het feit dat hun accent op metallurgisch aluminiumoxide ligt, niet de mechanische installatie die nodig is om het basisoxidehydraat tussen het filtreren en het calcineren op te vangen of produceren eventueel basisaluminiumoxidehydraat met een hoog niveau restanten uit organische mengsels van bauxiet, waardoor het ongeschikt is voor een aantal chemische processen. Hoewel het vanuit technisch gezichtspunt haalbaar is om de productie om te schakelen door hydraat eenvoudig niet verder via calcinatie te verwerken tot aluminiumoxide, zou dat tot grote logistieke problemen leiden, daar aluminiumoxide wordt opgeslagen in silo's, terwijl basisaluminiumoxidehydraat vanwege het hoge watergehalte speciale opslagvoorzieningen en logistieke systemen vergt. Bovendien zou een droger nodig zijn om droog hydraat te produceren. De belangrijkste leveranciers van basisaluminiumoxidehydraat in de EER zijn Alcoa, Reynolds, VAW en Pechiney.
- (66) Uit het marktonderzoek is gebleken dat een prijsstijging van 5 % tot 10 % van basisaluminiumoxidehydraat niet onmiddellijk tot nieuwkomers zou leiden, daar dit de alternatieve kosten en de noodzakelijke kapitaalinvestering niet zou rechtvaardigen. Ook zou een geringe prijsstijging, zelfs als die niet tijdelijk is, op zichzelf niet leiden tot een capaciteitsverhoging door gevestigde leveranciers, daar capaciteitsverhogingen in de productie van aluminiumoxide moeizaam en duur zijn.
- (67) Een prijsstijging van basisaluminiumoxidehydraat zou niet kunnen worden tegengegaan door van de productie van metallurgische aluminiumoxide over te gaan op hydraten. Allereerst zou dit betekenen dat de smelterijen op minder dan hun volledige capaciteit zouden draaien en dit zou voor de aluminiumproducenten tot grote kostennadelen leiden⁽¹⁸⁾. In de tweede plaats zou het omschakelen van de capaciteit voor metallurgisch aluminiumoxide om een hogere prijs te verkrijgen voor basisaluminiumoxidehydraat voor de opwaarts geïntegreerde producenten van aluminium tot het opgeven van de verkoop van primair aluminium leiden, dat tegen veel hogere prijzen verkocht wordt dan elk van de beide typen aluminiumoxide, en tot lamlegging van de smeltinstallaties, waarin de vaste kosten aanzienlijk zijn. Daarom zou zelfs een hogere prijs dan vanuit mededingingsoogpunt aanvaardbaar is voor basisaluminiumoxidehydraat niet leiden tot omschakeling van de productie van metallurgisch aluminiumoxide. Het enige alternatief is verhoging van de capaciteit van de zuiveringsinstallaties van aluminiumoxide, wat aanzienlijke investeringskosten met zich meebrengt.
- (68) Derhalve zou op korte en middellange termijn een prijsverhoging van basisaluminiumoxidehydraat winstgevend zijn.

Overwegingen betreffende de vraagzijde

- (69) Zoals in punt 62 vermeld wordt basisaluminiumoxidehydraat bij de productie van verschillende industriële chemicaliën gebruikt en aan de fabrikanten van verschillende industriële chemicaliën verkocht als een standaardproduct, dat niet verder wordt bewerkt volgens de individuele specificaties van die fabrikanten.
- (70) Er zijn echter verschillende soorten basisaluminiumoxidehydraat, corresponderend met de verschillen in formaat van de korrel, morfologie, witheid, watergehalte, α -aluminiumoxidegehalte⁽¹⁹⁾ en mate van onzuiverheid; maar in de grond is het hetzelfde product.

⁽¹⁸⁾ In herinnering wordt gebracht dat de zuiveringsinstallaties van aluminiumoxide en de smelterijen normaal gesproken op volle capaciteit draaien.

⁽¹⁹⁾ Verwijst naar thermodynamische stabiliteit.

- (71) Basicaluminiumoxidehydraat wordt onder andere gebruikt voor de productie van aluminiumsulfaat, waarbij hydraat in een reactor vermengd wordt met zwavelzuur en hetzij in droogbakken wordt gegoten voor de productie van vast aluminiumsulfaat, hetzij met gedemineraliseerd water wordt verdund voor de productie van een oplossing van aluminiumsulfaat. Aluminiumsulfaat wordt door de drinkwaterindustrie gebruikt, waar een laag gehalte van zware metalen van het grootste belang is, en om de voorraden water voor huishoudelijk en industrieel gebruik te zuiveren, en door de papierindustrie, waar een laag ijzergehalte van cruciaal belang is om het papier wit te krijgen. Als gevolg van de milieuwetgeving is de vraag naar aluminiumsulfaat de laatste 20 jaar gestegen.
- (72) Aluminiumfluoride is gebaseerd op de grondstof basicaluminiumoxidehydraat behandeld met hetzij fluorokieselzuur of fluoriet (HF) volgens het droge procédé, hetzij vloeibaar HF volgens het natte procédé. Aluminiumfluoride wordt hoofdzakelijk gebruikt als aanlegingsingrediënt in het bad met gesmolten kryoliet, dat bij de elektrolytische reductie van aluminiumoxide in aluminiummetaal in het Hall-Héroultproces wordt gebruikt. De vraag naar aluminiumfluoride stijgt sinds 1995 gestadig met 2-4 % per jaar.
- (73) Aluminiumchloride wordt geproduceerd door de inwerking van chloor op gesmolten aluminiummetaal of de carbonisatie van basicaluminiumoxidehydraat. Aluminiumchloride wordt als een katalysator in de organische chemie gebruikt, bij de gas-isomerisatie voor de luchtvaart en de vervaardiging van ethylchloride, butylrubber, verfstoffen, wasmiddelen, polymeren etc., alsmede bij de productie van pigment, de bewerking van wol en het stijven van papier.
- (74) Basicaluminiumoxidehydraat wordt tevens voor de productie van zeoliet gebruikt, een ingrediënt in wasmiddelen, voor de wasmiddelenindustrie. In het productieproces wordt het basicaluminiumoxidehydraat opgelost met loog en vermengd met vloeibaar silicaat. Het zeoliet kristalliseert uit dit mengsel na verschillende stadia van kristallisatie, filtratie en drogen. In de laatste 20 jaar is als gevolg van de wetgeving het gebruik van fosfaten in wasmiddelen aan banden gelegd, waardoor de vraag naar zeoliet als een stof die geen fosfaten bevat tot bijna 1 miljoen ton is gestegen.
- (75) De fabrikanten van de bovengenoemde producten hebben in het kader van het marktonderzoek van de Commissie gezegd dat het om technische redenen niet mogelijk is voor de bovengenoemde productieprocessen basicaluminiumoxidehydraat door een ander product te vervangen.

Conclusies inzake de omschrijving van de productmarkt

- (76) Op basis van de bovengenoemde punten is de Commissie tot de conclusie gekomen dat er een afzonderlijke productmarkt is voor basicaluminiumoxidehydraat dat bij de productie van verschillende industriële chemicaliën wordt gebruikt.

Omschrijving van de geografische markt

- (77) Hoewel de geografische markt voor metallurgisch aluminiumoxide als wereldwijd kan worden beschouwd, is het geografische gebied voor basicaluminiumoxidehydraat beperkter.
- (78) De behandeling en logistiek van basicaluminiumoxidehydraat verschilt in grote mate van die van metallurgisch aluminiumoxide. De afnemers van basicaluminiumoxidehydraat in de chemische en plasticindustrie vragen punctuele leveranties van kleine zendingen, die niet op rendabele wijze over grote afstanden kunnen worden geleverd. Basicaluminiumoxidehydraat bevat 40 % water, wat het transport over grote afstanden moeilijk en duur maakt. Bovendien wordt op de import van basicaluminiumoxidehydraat in de EER 5,5 % invoerrechten geheven, met uitzondering van de toetredende landen die een Europa-Overeenkomst hebben gesloten. Er is echter alleen in Hongarije capaciteit voor de zuivering van basicaluminiumoxidehydraat. De enige producent, Ajka, die kleine hoeveelheden naar de Gemeenschap exporteert, is geheel door land ingesloten, hetgeen tot extra hoge transportkosten zou leiden als haar basicaluminiumoxidehydraat over lange afstanden vervoerd zou moeten worden. Volgens de partijen komt er door de wereldwijde transportkosten circa 15 % boven op de definitieve verkoopprijs van basicaluminiumoxidehydraat dat geëxporteerd wordt uit of geïmporteerd wordt naar de EER. Momenteel zijn er slechts kleine importen in de EER geregistreerd, die corresponderen met 9,5 % van het totale gebruik in de EER. Daarom lijkt de geografische markt voor basicaluminiumoxidehydraat niet groter te zijn dan de EER.

- (79) Basicaluminiumoxidehydraat wordt over de hele wereld verhandeld, maar in mindere mate dan metallurgisch aluminiumoxide. Volgens derden worden de Noord-Amerikaanse en Europese markten gescheiden door verschillen in zowel logistieke kosten als tarieven, en uit het marktonderzoek blijkt dat de EER-afnemers hun basicaluminiumoxidehydraat vooral bij fabrieken in de EER kopen. Tot 1997 verscheepte Alcoa echter basicaluminiumoxidehydraat uit []* naar de EER om het aan EER-afnemers te verkopen. Die invoer lijkt echter opgehouden te zijn nadat Alcoa de aluminiumoxidefabriek San Ciprian in Spanje van Inespal heeft verworven. Sindsdien heeft Alcoa slechts basicaluminiumoxidehydraat verkocht dat zij in haar EER-fabriek produceert. Bovendien heeft Kaiser in 1996 besloten de uitvoer van basicaluminiumoxidehydraat naar Europa vanwege de hoge logistieke kosten te beëindigen.
- (80) Om de bovengenoemde redenen lijkt de geografische markt voor basicaluminiumoxidehydraat niet groter te zijn dan de EER.

Beoordeling vanuit het oogpunt van de mededinging

- (81) De Commissie heeft een aantal klachten ontvangen, afkomstig uit de sector die basicaluminiumoxidehydraat voor de productie van verschillende industriële chemicaliën gebruikt. De bedenkingen van de klagers betreft het feit dat de fusie in de praktijk tot één enkele leverancier van basicaluminiumoxidehydraat zou leiden, die de prijzen en de te verkopen hoeveelheden zal dicteren. Een andere leverancier zou niet te vinden zijn, daar de opbrengst van andere producenten ontoereikend is om de vraag van de fabrikanten naar basicaluminiumoxidehydraat voor de productie van verschillende industriële chemicaliën te dekken.
- (82) Het marktaandeel van de partijen wat betreft basicaluminiumoxidehydraat is [40-50%]* op wereldwijd niveau en in de EER [45-55%]*. De grootste concurrent, Pechiney, heeft een marktaandeel van [5-15%]* op EER-niveau, gevolgd door Alusuisse [5-15%]*, VAW [1-10%]* en Alcan [1-10%]*. De wereldwijde marktaandelen van de grootste concurrenten zijn Kaiser [5-15%]*, Alcan [1-10%]*, NLM [1-10%]*, Pechiney [1-10%]* en Sumitomo [1-10%]*.

Bedrijf	EER-marktaandeel	Bedrijf	Wereldwijd marktaandeel
Alcoa	[%]*	Alcoa	[%]*
Reynolds	[%]*	Reynolds	[%]*
Pechiney	[%]*	Kaiser	[%]*
Alusuisse	[%]*	Alcan	[%]*
VAW	[%]*	NLM	[%]*
Alcan	[%]*	Pechiney	[%]*

- (83) Op de EER-markt zijn weinig leveranciers van basicaluminiumoxidehydraat: Alcoa, Reynolds, Pechiney, Alusuisse, VAW en Alcan. Afgezien van Alcoa en Reynolds hebben de leveranciers van basicaluminiumoxidehydraat slechts een onbetekenend aandeel op de totale EER-markt voor basicaluminiumoxidehydraat; met name afnemers uit Noord-Europa hebben slechts Alcoa, Reynolds, Pechiney, VAW en Alcan als leveranciers genoemd. De markt voor basicaluminiumoxidehydraat wordt meer geconsolideerd als gevolg van de fusie van Alcan/Alusuisse⁽²⁰⁾ met een marktaandeel van 13%. Het merendeel van de respondenten op het marktonderzoek van de Commissie heeft aangevoerd dat het zeer onwaarschijnlijk is dat leveranciers van basicaluminiumoxidehydraat van buiten de EER het product aan afnemers binnen de EER zouden kunnen aanbieden. Leveranciers van basicaluminiumoxidehydraat in landen als de VS en Japan zijn te ver weg om basicaluminiumoxidehydraat op rendabele wijze aan EER-afnemers te leveren. Bovendien worden leveranciers die in Oost-Europa zijn gevestigd, zoals Ajka in Hongarije, beperkt door hoge logistieke kosten en een tekort aan toereikende opslagfaciliteiten op de plaats van bestemming van de zending. Daarnaast wordt de kwaliteit van het Oost-Europese basicaluminiumoxidehydraat door de EER-afnemers als ontoereikend beschouwd.

⁽²⁰⁾ Comp/M.1663.

- (84) Het grote marktaandeel van de fuserende partijen is al een indicatie van macht op de markt voor basaaluminiumoxidehydraat. Daarom moet onderzocht worden of als gevolg van de fusie andere relevante factoren dan het hoge gecombineerde marktaandeel bevestigen dat de voorgenomen concentratie tot het ontstaan van een machtspositie van de fuserende partijen op de markt voor basaaluminiumoxidehydraat zal leiden.
- (85) In de bovenstaande analyse van de productmarkt is aandacht geschonken aan de vraag of een prijsverhoging van basaaluminiumoxidehydraat zou kunnen worden tegengehouden door hetzij de reactie van andere leveranciers van verschillende soorten aluminiumhydroxide, hetzij de vervanging van basaaluminiumoxidehydraat door andere producten. De conclusie was dat op de korte tot middellange termijn geen sprake zou kunnen zijn van substitueerbaarheid aan de aanbod- of vraagzijde.
- (86) De partijen hebben gemeld dat de fabriek Gramercy in de VS van Kaiser waarschijnlijk later dit jaar weer met de productie begint en daarom een potentiële leverancier van basaaluminiumoxidehydraat aan de EER zou zijn. De respondenten op het marktonderzoek hebben echter ernstige twijfel wat betreft de datum van heropening van Gramercy, alsmede wat betreft haar mogelijkheden om basaaluminiumoxidehydraat naar de EER te exporteren. Die twijfel lijkt gefundeerd te zijn, daar Kaiser een onafhankelijke consultant in 1996 heeft gevraagd een studie te verrichten naar de economische gevolgen voor Kaiser van het in de handel brengen en verkopen van basaaluminiumoxidehydraat in Europa. Gezien de conclusies van de studie voor wat betreft marktverkenning en logistieke kosten heeft Kaiser besloten niet met dit project te beginnen, aangezien er geen stevige basis was om aan een langdurige aanwezigheid in Europa te werken.
- (87) Gezien de structuur van de markt voor basaaluminiumoxidehydraat en de hoge investeringskosten voor een potentiële nieuwkomer, is het onwaarschijnlijk dat er nieuwe leveranciers van basaaluminiumoxidehydraat in de EER zullen komen. Daarnaast vormen de invoerrechten van 5,5 % op de import van basaaluminiumoxidehydraat in de EER en de hoge logistieke kosten een toetredingsdrempel. Uit het marktonderzoek van de Commissie is gebleken dat de import van basaaluminiumoxide uit Oost- en Midden-Europa naar de EER-markt zeer onwaarschijnlijk is. Dit komt door de substantiële logistieke kosten die aan het transport van basaaluminiumoxidehydraat verbonden zijn, het feit dat de fabrieken in Oost- en Midden-Europa, de potentiële leveranciers, geconfronteerd worden met beperkingen qua capaciteit en tenslotte dat een aanzienlijk aantal afnemers de kwaliteit van het uit die fabrieken afkomstige basaaluminiumoxidehydraat ontoereikend hebben genoemd.
- (88) De marktmacht van de gefuseerde onderneming wordt verder versterkt door de aanwezigheid van een groot aantal tamelijk kleine afnemers van basaaluminiumoxidehydraat op de downstream-markt. Volgens eigen informatie van de partijen koopt de grootste afnemer minder dan [...] * ton basaaluminiumoxidehydraat (verkoop in 1999) op een totaal gebruik van basaaluminiumoxide in de EER van 1,13 miljoen ton. Andere afnemers kopen een aanzienlijk kleinere hoeveelheid. Zoals uiteengezet in de nummers 69 tot en met 75 zijn er geen andere producten die basaaluminiumoxidehydraat kunnen vervangen bij de productie van diverse industriële chemicaliën. Daarom hebben de afnemers op de downstream-markt geen compenserende afnemersmacht en zullen zij te maken krijgen met een monopolistische structuur, waarbij Alcoa/Reynolds de hoeveelheden basaaluminiumoxidehydraat en de prijzen daarvan zou kunnen dicteren.

Conclusie

- (89) Op basis van het bovenstaande concludeert de Commissie dat de aangemelde concentratie tot het ontstaan van een machtspositie op de EER-markt voor basaaluminiumoxidehydraat zal leiden.

C. ALUMINIUM MET HOGE ZUIVERHEIDSGRAAD P0404

Relevante productmarkt

- (90) Primair aluminium wordt in diverse zuiverheidsgraden geproduceerd en kan in drie algemene categorieën worden onderverdeeld, namelijk metaal met een hoge zuiverheidsgraad, een standaardzuiverheidsgraad en een substandaardzuiverheidsgraad. De zuiverheidsgraad van blokken primair aluminium wordt bepaald door het niveau van de onzuivere elementen, voornamelijk silicium en

ijzer, in het totale metaalgehalte. Primair aluminium dat meer dan 99,7 % aluminium en minder dan 0,1 % silicium en 0,2 % ijzer bevat wordt aluminium met een hoge zuiverheidsgraad genoemd. Aluminium met hoge zuiverheidsgraad P0404 heeft een gehalte aan onzuivere elementen van minder dan 0,04 % silicium en 0,04 % ijzer, ofwel een gehalte aan zuiver aluminium van ongeveer 99,92 % ⁽²¹⁾. Dat aluminium wordt in toepassingen voor de ruimtevaart en defensie gebruikt.

- (91) Uit het marktonderzoek is gebleken dat aluminium met hoge zuiverheidsgraad P0404 een afzonderlijke productmarkt vormt, afgescheiden van standaardaluminium en andere gradaties van aluminium met een hoge zuiverheidsgraad.
- (92) Vanuit het oogpunt van de vraag wordt P0404 gebruikt als grondstof bij het vervaardigen van aluminiumlegeringen met een hoge zuiverheidsgraad, waarvoor specifieke mechanische eigenschappen zijn vereist (zoals een laag gewicht, duurzaamheid, breukweerstand etc.). Dergelijke legeringen worden in de ruimtevaart- en luchtvaartindustrie gebruikt. Aluminium-lithiumlegeringen en andere legeringen van aluminium met een hoge zuiverheidsgraad (zoals legeringen van de series 2000 en 7000) worden hoofdzakelijk bij de productie van scheidingswanden, geselecteerde machineonderdelen en buitenboordbrandstoftanks voor luchtvaartuigen en ruimteschepen gebruikt. Uit het marktonderzoek is gebleken dat sprake is van een grote mate van starheid in de vraag naar P0404; vanwege zijn fysieke kenmerken, mechanische eigenschappen en prijsverschillen is P0404 niet vervangbaar door aluminium met een hogere of lagere zuiverheidsgraad in het eindgebruik voor de ruimtevaart. Enerzijds is aluminium met een hogere zuiverheidsgraad duurder en bijzonder geschikt voor toepassingen met een hogere toegevoegde waarde, zoals elektronica, cd's, condensatoren, etc. Anderzijds is aluminium met een lagere zuiverheidsgraad door zijn onzuiverheidsniveau ongeschikt voor ruimtevaartlegeringen. Kopers van P0404 die actief zijn op het gebied van de vervaardiging van ruimtevaartlegeringen hebben verklaard dat zij onmogelijk op een andere grondstof zouden kunnen omschakelen, ongeacht of dit een ander metaal dan aluminium is of een ander soort aluminium met een hoge zuiverheidsgraad dan P0404, in geval van een geringe, maar significante en duurzame stijging van de prijs van P0404 met 5 % tot 10 %. Vanuit het oogpunt van de vraag is de Commissie van mening dat P0404 bij de productie van ruimtevaartlegeringen (aluminium-lithium en andere legeringen) niet substitueerbaar is en een afzonderlijke productmarkt vormt, afgescheiden van aluminium met een andere zuiverheidsgraad of van andere metalen.
- (93) Vanuit het oogpunt van het aanbod hebben de fuserende partijen aangevoerd dat er wat betreft de productie van aluminium in het algemeen een grote substitueerbaarheid bestaat en dat de productie van P0404 en andere aluminiumsoorten met een hoge zuiverheidsgraad voor alle smelterijen ter wereld haalbaar is. Dit standpunt wordt echter niet bevestigd door het marktonderzoek. Daaruit is juist gebleken dat smelterijen die aluminium met een lagere zuiverheidsgraad produceren niet makkelijk en snel kunnen omschakelen op de productie van P0404 om daarvan consistente leveranciers voor de lange termijn te worden. Voor die omschakeling heeft een smelterij die momenteel andere soorten met hoge zuiverheidsgraad produceert waarschijnlijk twee jaar nodig om een consistente langetermijnleverancier van P0404 te worden. Naast de nodige veranderingen in het productieproces om grote hoeveelheden P0404 op een minimaal levensvatbare schaal te kunnen produceren, moet de productiekwaliteit gedurende een lange periode voortdurend nauwkeurig worden afgestemd. De Commissie heeft smelterijen die momenteel geen P0404 produceren gevraagd of zij zich op die markt zouden begeven in geval van een geringe, maar significante en duurzame prijsstijging van P0404. Geen enkele smelterij antwoordde positief. Derhalve kunnen smelterijen die momenteel standaard P1020 aluminium produceren niet geacht worden deel uit te maken van de markt voor P0404.
- (94) Ook zouden smelterijen die momenteel ander aluminium met een hoge zuiverheidsgraad produceren dan P0404 (ongeacht of dit een hogere of lagere zuiverheidsgraad is) niet op P0404 omschakelen in geval van een geringe, maar significante en duurzame prijsstijging van P0404. Hoewel die smelterijen de technische mogelijkheden hebben om P0404 te produceren, zouden ze geen economische stimulans daartoe hebben. Voor aluminium met een hogere zuiverheidsgraad dan P0404 gelden hogere winstmarges waarvan afstand gedaan zou moeten worden om over te schakelen op de productie van P0404. Hoewel de omschakelingskosten op zichzelf waarschijnlijk niet hoog zijn — in die zin dat die smelterijen de nodige uitrusting hebben om aluminium met hoge zuiverheidsgraad P0404 te produceren („point feeders” en computercontrole) — zouden de exploitatiekosten van de omschakeling de baten overschrijden, gerekend naar de huidige opbrengst, zelfs in geval van een significante prijsstijging van P0404. Volgens een CRU-rapport over aluminium met een hoge zuiverheidsgraad kunnen, als een smelterij zou besluiten te proberen een deel van haar productie te bestemmen voor aluminium met een hoge zuiverheidsgraad, de eisen wat betreft de kapitaalkosten aanzienlijk variëren, afhankelijk van de technologie en uitrusting die de smelterij reeds gebruikte. Verder wordt geschat dat de exploitatiekosten van een smelterij die omschakelt op P0404 met

⁽²¹⁾ Standaard primair aluminium, aangeduid als 99,7 % of P1020, bevat respectievelijk 0,10 % ijzer en 0,20 % silicium als onzuivere elementen.

ongeveer 53 USD/t stijgen. Bovendien zouden er, zelfs als een smelterij „point feeders” en computercontrole zou hebben, nog altijd extra kapitaalkosten zijn, zoals 20-50 USD/t voor de installatie van nieuwe pijpleidingen en 15 USD/t voor gederfde productie-opbrengst vanwege het feit dat er wordt omgeschakeld. Derhalve zou op basis van de extra exploitatiekosten en de opbrengst van P0404 overschakeling op P0404 onvoordelig zijn, daar de extra omzet ingevolge de omschakeling 24-49 USD/t zou zijn — dus lager dan de extra exploitatiekosten van 53 USD/t. Hoewel smelterijen die momenteel aluminium met een andere zuiverheidsgraad produceren op P0404 zouden kunnen overschakelen, hebben zij dus geen economische stimulans daartoe, zelfs in geval van een aanzienlijke prijsstijging. De smelterijen hebben tegen de CRU gezegd dat zij „op grond van een kostenbatenanalyse weloverwogen hebben besloten niet te proberen aluminium met hoge zuiverheidsgraad P0404 te produceren.” Daarom hebben zich de laatste jaren geen omschakelingen van smelterijen op P0404 voorgedaan. De Commissie heeft smelterijen ondervraagd die momenteel aluminium met een hoge zuiverheidsgraad produceren (niet noodzakelijkerwijs P0404), hetzij in grote en consistente hoeveelheden, hetzij in beperkte hoeveelheden of als bijproduct. Zij hebben verklaard dat zij als gevolg van een geringe maar significante en duurzame prijsstijging van P0404 niet zullen overschakelen op de productie van P0404. Smelterijen die nu en dan P0404 produceren als bijproduct van efficiëntere operaties (bijvoorbeeld van de productie van P0202) hebben gezegd dat zij niet zullen overwegen hun productie van P0404 te verhogen of te rationaliseren. Een van de genoemde redenen was de betrekkelijk kleine vraag naar P0404 vergeleken met de onevenredig hoge investeringen in termen van geld, tijd, menselijke hulpbronnen, werkwijzen, en de hoge exploitatiekosten. Met name in de VS gevestigde smelterijen zeiden dat het op korte termijn ook ondoenlijk zou zijn (een deel van) hun P0404-productie te verhogen in geval van een prijsstijging, als gevolg van de huidige milieuregels in de VS, die een dergelijke expansie ontmoedigen ⁽²²⁾. Derhalve maakt aluminium met een hogere zuiverheidsgraad geen deel uit van de P0404-markt.

- (95) Op basis van het bovenstaande is de Commissie van mening dat P0404-aluminium noch deel uitmaakt van de markt voor standaardaluminium, noch van de totale markt voor aluminium met een hoge zuiverheid. Concluderend wordt gesteld dat de markt voor P0404-aluminium een afzonderlijke en afgescheiden relevante productmarkt vormt.

Relevante geografische markt

- (96) Net als standaard primair aluminium wordt aluminium met een hoge zuiverheidsgraad op wereldwijde basis verhandeld. Omdat de ruimtevaartindustrie de belangrijkste eindgebruiker van P0404 is, lijken de handelsstromen van P0404 zich vooral voor te doen in Noord-Amerika en de Gemeenschap, waar de grote fabrikanten van ruimtevaartlegeringen en hun afnemers zijn gevestigd: de geografische markt is daarom waarschijnlijk kleiner dan de hele wereld. De CRU rapporteert dat de markt voor aluminium met een hoge zuiverheidsgraad (maar niet noodzakelijkerwijs P0404) regionaal is, maar in hoge mate afhankelijk van de gebruikscycli en het aanbod en de vraag in de regio. De CRU merkt op dat „de markt soms interregionaal wordt en soms een mondiale aard heeft” en zegt verder dat de gebruikers van aluminium met een hoge zuiverheidsgraad bij voorkeur hun behoeftigheden zullen betrekken bij een op redelijk afstand gevestigde smelterij om vrachtkosten te besparen. Echter, afhankelijk van de lokale vraag en de ter plaatse geldende regionale premies kunnen de gebruikers gedwongen worden in te kopen bij een leverancier van buiten hun normale exploitatieregio. Bovendien wisselen kopers en verkopers van aluminium met een hoge zuiverheidsgraad om vrachtkosten te besparen ook metaal uit (dat wil zeggen dat de gebruikers bijvoorbeeld metaal bij een verkoper in Australië kopen, maar het metaal dat hun geleverd wordt is in een smelterij in de omgeving van hun normale exploitatieregio in de VS of in de Gemeenschap geproduceerd). Hoewel de marktdeelnemers het vervoer over lange afstanden graag willen beperken, worden mondiale handelsstromen desondanks door het marktonderzoek bevestigd. Derhalve is de Commissie van mening dat er voor P0404-aluminium een mondiale geografische markt is.

Beoordeling vanuit het oogpunt van de mededinging

- (97) Bij het onderzoek van de Commissie is een door McCook Metals L.L.C. (hierna te noemen „McCook”) ingediende klacht in aanmerking genomen. McCook is een voormalige fabriek van Reynolds, gevestigd in McCook, Illinois, die in 1998 door Reynolds is verkocht. Momenteel is McCook actief in de productie van aluminiumlegeringen die in de ruimtevaartindustrie worden gebruikt. Ten behoeve

⁽²²⁾ Opgemerkt wordt dat als gevolg van de uiteenlopende productieprocessen bij de productie van P0404 de milieurisico's groter lijken te worden (bijv. de emissies van gassen zijn te hoog, etc.).

daarvan koopt McCook P0404, dat bij de fabricage van aluminium-lithiumlegeringen wordt gebruikt. Op de markt voor ruimtevaartlegeringen, een downstream-markt, is McCook een concurrent van Alcoa en in mindere mate van Century Aluminium (onlangs door Pechiney verworven). Vóór de fusie betrok McCook haar P0404 bij Reynolds. McCook stelt dat de gefuseerde onderneming als gevolg van de fusie de mogelijkheid en de stimulans zal hebben om de productie van P0404 te beperken en de prijs ervan voor McCook te verhogen, en het McCook daardoor moeilijk, zo niet onmogelijk te maken om met Alcoa te concurreren op het gebied van de verkoop van aluminium-lithiumplaat en andere legeringen met een hoge zuiverheidsgraad voor de ruimtevaart- en defensie-industrie.

- (98) De voorgenomen concentratie zal tot verticale integratie leiden, in zoverre dat Alcoa Reynolds zal verwerven — dat wil zeggen, de leverancier van P0404 van McCook — terwijl Alcoa zelf actief is op de downstream-markt voor aluminium-lithiumlegeringen voor de ruimtevaart. Derhalve dient te worden beoordeeld of er uit de concentratie concurrentieverstorende gevolgen kunnen voortvloeien. Met name twee kwesties zijn relevant voor de beoordeling van de voorgenomen concentratie wat betreft de markten voor P0404 en de daarmee verticaal verbonden markt voor aluminium-lithiumlegeringen voor de ruimtevaart. In de eerste plaats dient te worden bekeken of de gefuseerde onderneming op grond van de marktmacht op de upstream-markt van P0404 een machtspositie inzake de levering van P0404 zou kunnen verkrijgen of versterken. In de tweede plaats dient te worden nagegaan of de gefuseerde onderneming op grond van haar positie op de downstream-markt voor aluminium-lithiumlegeringen voor de ruimtevaart een substantieel deel van de markt zou kunnen afschermen voor concurrerende onafhankelijke leveranciers van aluminium-lithiumlegeringen voor de ruimtevaart, zoals McCook.
- (99) Hoewel zowel de fuserende partijen als McCook in de VS gevestigde ondernemingen zijn en hun productieactiviteiten ten aanzien van P0404 en aluminium-lithiumlegeringen voor de ruimtevaart in de VS worden verricht, vallen de gevolgen van de fusie voor de markt voor P0404 en daardoor ook voor de productie en levering van aluminium-lithium en andere legeringen voor de ruimtevaart onder de bevoegdheid van de Commissie inzake concentratiecontrole. Zowel P0404 als legeringen voor de ruimtevaart zijn wereldwijde markten, waarvan de Gemeenschap een integrerend deel vormt. Vanuit het oogpunt van de gevolgen van de fusie voor het grondgebied van de Gemeenschap moet worden opgemerkt dat een aantal Ministeries van Defensie van de lidstaten, alsmede individuele luchtvaartbedrijven, consortia en programma's in de EU (Airbus en haar partners, Fokker Aerostructure, Eurofighter, het Europees Ruimte-Agentschap en het Ariane V-programma daarvan, SONACA, etc.) leveringscontracten hebben met McCook of Alcoa met betrekking tot legeringen voor de ruimtevaart die van P0404 zijn gemaakt. Aangezien de transactie leidt tot een machtspositie, zouden — zoals hieronder wordt aangetoond — de gevolgen van de voorgenomen concentratie voor de eindgebruikers en de consumenten in de Gemeenschap aanzienlijk, te voorzien en rechtstreeks zijn.

Daadwerkelijke mededinging op de markt voor P0404

- (100) Het onderzoek heeft geleid tot de conclusie dat het moeilijk is de aandelen van de ondernemingen in hetzij de capaciteit hetzij de productie van P0404 te berekenen. De belangrijkste aluminiumanalisten (CRU, James F. King) berekenen marktaandelen op basis van de standaardcapaciteit voor het smelten van aluminium en kunnen schattingen geven van de productiecapaciteit wat betreft aluminium met een hoge zuiverheidsgraad (alle zuiverheidsniveaus). Desondanks zijn er geen cijfers voorhanden voor elke zuiverheidsgraad, waaronder P0404. Daardoor ontstaat de noodzaak gebruik te maken van hulpmiddelen voor de beoordeling van het belang van de marktposities van de fuserende partijen wat betreft de productie en levering van P0404.
- (101) In de praktijk zijn er maar weinig bedrijven op de wereld die P0404 in grote hoeveelheden en op een consistente basis aan de fabrikanten van aluminium-lithiumlegeringen voor de ruimtevaart verkopen. Op basis van de historische gegevens zijn er slechts twee bedrijven die P0404 aan die fabrikanten hebben geleverd, Reynolds en Southwire, allebei in de VS gevestigd. Deze twee producenten zijn de enige bedrijven die op de in augustus en oktober 1999 door McCook uitgeschreven aanbestedingen voor P0404 hebben gereageerd. Als het verloop van de aanbestedingen van McCook als referentie kan worden genomen, heeft Reynolds een aandeel van circa 50 % op de P0404-markt, daar het enige andere bedrijf dat bereid was zich aan een lange termijncontract voor de levering van P0404 te binden Southwire was.
- (102) De aanmeldende partijen hebben echter acht bedrijven genoemd, naast Reynolds, die P0404 aan derden zouden kunnen verkopen: Southwire (VS), Ormet (VS), Noranda (VS), Dubal (Dubai), Comalco (Australië), Pechiney (Frankrijk), Asahan (Indonesië) en Kaiser, vanwege haar belang van

90 % in Valco (een smelterij in Ghana, Afrika). De Commissie kan deze bedrijven om de hieronder uiteengezette redenen niet allemaal aanmerken als daadwerkelijke, betrouwbare leveranciers voor de lange termijn van P0404.

- (103) Zoals vermeld in punt 101 heeft McCook twee wereldwijde aanbestedingen uitgeschreven (hierna te noemen de „McCook-aanbestedingen”) voor een langetermijncontract voor de levering van P0404. Alleen Reynolds en Southwire konden een prijsopgave doen voor een langetermijncontract voor de levering van P0404. Alle andere uitgenodigde bedrijven waren niet in staat of bereid de behoeften van McCook te dekken. Zo zei Alcan dat zij geen P0404 kon leveren, omdat zij haar productie intern gebruikt. Alouette (een gemeenschappelijke onderneming tussen Hoogovens en VAW) antwoordde ook dat haar productie voor eigen gebruik is. Bharat Aluminium (in handen van de regering van India) antwoordde dat de VS, waar McCook is gevestigd, niet tot haar exportgebied behoort. Billiton zei dat zij heel weinig P0404 produceert en dat zij daarvoor al een andere bestemming heeft. Comalco antwoordde dat zij zich niet aan een leveringsovereenkomst voor de lange termijn kon binden, hoewel zij op de spotmarkt P0404 zou kunnen verkopen. Dubal antwoordde negatief vanwege capaciteitsbeperkingen en het productiepakket. Glencore, een handelaar in metaal, heeft geen prijsopgave gedaan, net als de andere handelaren, zoals Barclays Capital, Sumitomo of Novarco. Kaiser zei dat haar P0404 door Valco in Ghana wordt vervaardigd, waarvan de productie bij voorkeur naar de Gemeenschap wordt verscheept (onder een preferentiële invoerregeling). Noranda toonde alleen belangstelling voor de verkoop van P0404 op de spotmarkt. Ormet heeft geen prijsopgave gedaan. Pechiney World Trade USA zei dat zij de komende jaren geen P0404 zal produceren. Tomago, via haar Gore Aluminium joint venture, en VAW zeiden dat zij geen P0404 produceren. De partijen hebben de geloofwaardigheid van de aanbesteding en de resultaten daarvan aangevochten. Zij voerden aan dat de uitnodiging van McCook had plaatsgevonden nadat McCook en Reynolds een nieuwe leveringsovereenkomst inzake P0404 hadden ondertekend, en als gevolg daarvan zou geen van de uitgenodigde aangezochte leveranciers de uitnodiging van McCook serieus hebben genomen. De Commissie is het niet met de partijen eens. In de eerste plaats gaan de partijen ervan uit dat de uitgenodigde leveranciers op de hoogte waren van het individuele leveringscontract tussen Reynolds en McCook. Voor die beweringen heeft de Commissie echter geen bewijs gekregen, noch van de aanmeldende partij, noch in het kader van haar marktonderzoek. In de tweede plaats konden de uitgenodigde leveranciers, zelfs gesteld dat zij op de hoogte waren van het contract tussen McCook en Reynolds, waarschijnlijk niet weten of dat contract alle behoeften van McCook dekte en of McCook met zijn aanbesteding op zoek was naar extra hoeveelheden materiaal. Dit wordt momenteel bevestigd door het feit dat het merendeel van deze leveranciers op de uitnodiging van McCook reageerde met een weigering/verklaring van onvermogen om te leveren of met een specifiek voorstel. In de derde plaats was de geldigheidsduur van het contract tussen McCook en Reynolds beperkt tot twee jaar en zelfs voor de uitgenodigde leveranciers die wellicht op de hoogte waren van het genoemde contract zou de kans om na die periode leverancier van McCook te worden een stimulans zijn geweest om McCook een prijsopgave voor P0404 te geven. Daarom is de Commissie van mening dat het genoemde aanbod van McCook een feitelijk element kan vormen dat bij de beoordeling van de concentratie ten aanzien van de markt voor aluminium met hoge zuiverheidsgraad P0404 in aanmerking moet worden genomen.
- (104) In de loop van haar onderzoek heeft de Commissie de meeste van de bovengenoemde uitspraken ook bevestigd gekregen, hoewel enkele daadwerkelijke leveranciers van P0404 (Southwire en Noranda) niet op haar verzoeken om informatie hebben gereageerd ⁽²³⁾.
- (105) Het marktonderzoek heeft in feite aan het licht gebracht dat de weinige huidige producenten van P0404 niet in staat zijn op lange termijn P0404 te produceren en te leveren. De Russische smelterijen en de Indonesische producent Asahan hebben noch een stimulans, noch de technische mogelijkheden om P0404 op een consistente basis te produceren. Alouette produceert geen aluminium met de zuiverheidsgraad van P0404, naast het aluminium met een hoge zuiverheidsgraad dat zij voor intern gebruik produceert. Ormet verklaarde dat zij P0404 verkoopt op „naar mogelijkheden”-basis, daarmee aangevend dat zij niet bereid is zich vast te leggen voor de productie van P0404 op lange termijn. Verder is Ormet niet van plan haar huidige productie van P0404 uit te breiden en heeft zij, volgens derden, een contractuele relatie met Alcoa. Valco kan aluminium met een hoge zuiverheidsgraad tot het niveau van P0610 produceren. Billiton produceert slechts kleine hoeveelheden, waarvoor zij zich al elders heeft vastgelegd.
- (106) Dubal heeft de grootste capaciteit voor de productie van aluminium met een hoge zuiverheidsgraad, maar produceert andere hoogwaardige producten met een hoge zuiverheidsgraad. Dubal produceert namelijk P0202, dat door de Japanse elektronica-industrie (cd's, condensatoren, etc.) wordt gebruikt, maar geen P0404. Alcan en Pechiney produceren P0404 dat intern wordt gebruikt, en zij kunnen zich niet voor een verdere langetermijnproductie van P0404 vastleggen. Corus produceert geen aluminium met hoge zuiverheidsgraad op het niveau van P0404.

⁽²³⁾ Deze bedrijven hebben geen filialen of vermogen op het grondgebied van de Gemeenschap en de Commissie zou geen gebruik kunnen maken van artikel 11, lid 5, van de concentratieverordening, op grond waarvan bedrijven wettelijk verplicht zijn formele verzoeken om informatie te beantwoorden, vanwege onbevoegdheid.

- (107) Kortom, van alle bedrijven die volgens de partijen momenteel P0404 kunnen produceren, hetzij in kleine hoeveelheden, hetzij als bijproduct, heeft er geen enkele aangegeven dat zij het in toereikende hoeveelheden en geloofwaardig genoeg om een leverancier voor de lange termijn te worden, kunnen produceren en verkopen.
- (108) Southwire is de enige producent die momenteel P0404 kan produceren en leveren. Southwire betreft haar aluminiumoxide met een hoge zuiverheidsgraad bij de zuiveringsinstallatie Gramercy van Kaiser in de VS. Maar sinds de explosie van Gramercy wordt Southwire geconfronteerd met grondstofproblemen en zal zij andere leveranciers van aluminiumoxide met een hoge zuiverheidsgraad moeten vinden en mogelijk afhankelijk worden van Alcoa voor haar behoeften op het gebied van aluminiumoxide.
- (109) De partijen hebben verklaard dat zij in het verleden door andere smelterijen, met name de acht in de vorige punten genoemde bedrijven, van P0404 zijn voorzien. Met name Reynolds heeft precies afgepaste hoeveelheden P0404 voor onmiddellijke levering gekocht om aan McCook in tijden van tijdelijke schaarste te leveren. De partijen voeren daarom aan dat hun fusie niet tot een machtspositie zal leiden en dat de markt voor McCook niet afgeschermd zal worden ten gevolge van de fusie, aangezien dezelfde bedrijven in haar behoeften kunnen voorzien.
- (110) Volgens de Commissie kunnen de aankopen door de fuserende partijen voor onmiddellijke levering vanuit het standpunt van een fabrikant van aluminiumlegeringen die op de aanbestedingsmarkt voor toepassingen voor de ruimtevaart concurreert, geen substituut vormen voor een relatie inzake langetermijnlevering. De fuserende partijen hebben kleine hoeveelheden P0404 op onregelmatige basis om een van de volgende redenen gekocht: om tijdelijke onevenwichtigheden tussen hun eigen productie van P0404 en hun interne behoeften en contractuele verplichtingen te compenseren; om een handelsvoordeel te behalen; of om vrachtkosten te besparen⁽²⁴⁾. Een bedrijf dat op de downstream-markten voor legeringen voor de ruimtevaart concurreert, kan zich mogelijk juist niet permitteren hogere „spot”-prijzen te betalen of onregelmatig kleine en gefragmenteerde hoeveelheden P0404 geleverd te krijgen. Zo zouden zelfs kleine kwaliteitsverschillen afkomstig van „spot”-aankopen van diverse smelterijen, alsmede de daaraan gekoppelde onzekerheid wat betreft het geleverde materiaal, zijn positie als onderaannemer van ruimtevaartcontracten kunnen schaden.
- (111) De Commissie beschouwt smelterijen die kleine hoeveelheden P0404 als bijproduct van de standaardaluminiumproductie produceren niet als daadwerkelijke mededingers op de markt voor P0404. Die smelterijen kunnen waarschijnlijk geen constante levering voor de lange termijn van toereikende hoeveelheden P0404 garanderen zonder grote investeringen te doen. Die smelterijen kunnen waarschijnlijk geen grote hoeveelheden P0404 op een consistente basis produceren. Dit komt doordat bijproducten in het algemeen in een vaste verhouding tot al het in een smelterij geproduceerd primair aluminium worden geproduceerd. De hoeveelheid als bijproduct geproduceerd P0404 kan slechts verhoogd worden ingeval van gelijktijdige verhoging van de productie van aluminium met een andere zuiverheidsgraad waarvoor het een bijproduct is. Zelfs een prijsstijging van P0404 zou geen garantie zijn voor verhoging van de hele productie van aluminium in die smelterijen, omdat P0404 een te klein gedeelte is van het in die smelterijen geproduceerde aluminium (in het algemeen minder dan 5 %). Omdat er niet evenveel vraag naar alle soorten aluminium is, zou het economisch niet haalbaar zijn de productie van andere soorten aluminium te verhogen om meer P0404 te produceren.
- (112) De meest waarschijnlijke reactie van een concurrent, voor het geval de gefuseerde onderneming haar prijzen zou verhogen of zou weigeren aan McCook te verkopen, zou van Southwire komen. Southwire was de enige inschrijver, afgezien van Reynolds, op de aanbesteding van McCook voor een leveringscontract van P0404 voor de lange termijn. In geval van een verhoging van de prijs tot een niveau dat uit mededingingsoogpunt onaanvaardbaar is of een weigering van de gefuseerde onderneming om aan McCook te leveren, zou Southwire echter waarschijnlijk haar prijzen ook tot een hoger dan concurrerend niveau verhogen, wegens gebrek aan andere concurrerende leveranciers. Daarnaast is het nog maar de vraag of Southwire gemotiveerd is voor het sluiten van een contract voor langetermijnlevering met McCook. Daar Alcoa momenteel de belangrijkste leverancier van aluminiumoxide aan Southwire is, wil Southwire waarschijnlijk haar leveringsrelatie met Alcoa niet op het spel zetten door P0404 te leveren aan McCook, een concurrent van Alcoa op het gebied van legeringen voor de ruimtevaart.

⁽²⁴⁾ Een smelterij kan bijvoorbeeld een order van een afnemer in de directe omgeving krijgen. Aangezien de smelterij de vrachtkosten betaalt, heeft hij een goede reden om zijn P0404 voor die afnemer te gebruiken en P0404 te kopen die geproduceerd wordt in een smelterij die dichterbij een andere afnemer is gevestigd. Reynolds heeft aldus aan McCook P0404 geleverd die geproduceerd is in een smelterij van Southwire in Kentucky.

- (113) Op grond van het voorafgaande zijn Reynolds en Southwire momenteel de enige daadwerkelijke concurrenten die grote en consistente hoeveelheden P0404 op basis van langetermijncontracten kunnen leveren.

Potentiële mededinging en toetredingsdrempels

- (114) De partijen hebben aangevoerd dat veel aluminiumproducenten als potentiële leveranciers van P0404 zouden kunnen worden beschouwd in geval van een stijging van de prijs tot een niveau dat vanuit mededingingsoogpunt onaanvaardbaar is. Uit het marktonderzoek is echter gebleken dat er toetredingsdrempels zijn die toetreding tot de markt voor P0404 zeer onwaarschijnlijk maken. Dit geldt zowel voor smelterijen die momenteel aluminium met een andere zuiverheidsgraad produceren (of kleine hoeveelheden P0404) als voor smelterijen die momenteel geen P0404 of andere soorten aluminium met een hoge zuiverheidsgraad produceren.
- (115) De Commissie heeft met name de kansen op toetreding beoordeeld van smelterijen die P0404 voor eigen behoefte produceren of smelterijen die andere soorten met hoge zuiverheidsgraad produceren. Op grond van haar onderzoek is de Commissie van mening dat geen van die smelterijen zou overwegen grote en consistente hoeveelheden P0404 te produceren en aan derden te leveren. Met name Dubal heeft tegen de Commissie gezegd dat zij eventueel zou overwegen om over te schakelen op de productie van P0404 en de verkoop van P0404 aan derden uit te breiden als reactie op een prijsstijging van 6 % tot 7 %. Billiton, die momenteel geen P0404 produceert, heeft aangegeven dat zij gemakkelijk zonder extra investeringen P0404 zou kunnen produceren en verkopen. Maar Billiton wees erop dat zij maar een voor een klein deel van haar aluminiumproductie zou omschakelen op P0404 als de prijzen voor dat product met ruim meer dan 5 % zouden stijgen. Ormet, een bijproduct-leverancier van kleine hoeveelheden op de spotmarkt, zei dat zij niet zou overwegen de verkoop van P0404 aan derden uit te breiden, ongeacht een stijging van de relatieve prijs. Kaiser zei, via haar smelterij Valco (Ghana), dat de prijzen hoog genoeg zouden moeten stijgen om de preferentiële handelsregeling te kunnen compenseren die zij heeft bij de export van P0404 naar de Gemeenschap (Algemeen Preferentiestelsel). In een dergelijk geval zou de stijging van de relatieve prijs gesloten moeten worden op 9 %. Tenslotte heeft Alcan de Commissie laten weten dat zij P0404 produceert, hoewel zij momenteel niets daarvan aan derden verkoopt. Alcan wees erop dat een stijging van ongeveer 1,3 % van de prijs van P0404 ertoe zou leiden dat zij met de productie van P0404 zou beginnen ten behoeve van de verkoop aan derden. Dat komt doordat Alcan een nieuwe smelterij in Alma, Quebec, in bedrijf gaat stellen, waar zij waarschijnlijk in 2001 in overvloed over metaal met een hoge zuiverheidsgraad kan beschikken.
- (116) De Commissie beschouwt de bovengenoemde producenten van aluminium niet als een geloofwaardige potentiële bedreiging voor de marktpositie van de gefuseerde onderneming wat betreft P0404. Met uitzondering van Alcan zouden de overige marktdeelnemers uitsluitend in geval van een prijsstijging boven de 5 % mogelijk overwegen met de productie en levering van P0404 te beginnen. Op een grondstoffenmarkt, zoals P0404-aluminium, waar twee grote leveranciers de marktprijzen door hun beslissingen over de productie kunnen beïnvloeden, zou een prijsstijging boven de 5 % al als hoger dan uit mededingingsoogpunt aanvaardbaar is beschouwd kunnen worden. Bovendien leidt de voorgenomen concentratie tot verticale problemen op grond van de activiteiten van de gefuseerde onderneming op de upstream-markt voor P0404 en de downstream-markt voor aluminiumlegeringen voor de ruimtevaart. In dat geval zullen de kansen van potentiële concurrenten die de markt voor P0404 betreden wanneer de prijsstijging hoger is dan uit mededingingsoogpunt aanvaardbaar is, niet ten gevolge hebben dat de besluiten van de gefuseerde onderneming inzake prijzen en productieniveau worden afgestraft. Anders dan in een klassiek geval van horizontale overlapping zouden de partijen niet bang zijn McCook als afnemer te verliezen in het geval van een verrijdelde stijging van de prijs tot een hoger niveau dan vanuit mededingingsoogpunt aanvaardbaar is, of van een weigering te verkopen. Zij zouden er juist de voorkeur aan geven dat McCook hetzij hogere prijzen aan potentiële concurrenten betaalt, hetzij gebrek heeft aan leveranties van P0404. In beide gevallen zou het gevolg zijn dat McCook minder concurrerend wordt op de downstream-markt voor legeringen voor de ruimtevaart. Tenslotte zal de marktprijs na de fusie hoger zijn dan uit mededingingsoogpunt aanvaardbaar is, vergeleken met de prijs van vóór de fusie.
- (117) Alcan zou slechts een prijsstijging van 1,3 % vragen om productie van P0404 voor verkoop aan derden te overwegen. De Commissie beschouwt Alcan echter niet als een echte potentiële nieuwkomer. Alcan zal met haar plannen om verticaal te integreren op de downstream-markt voor legeringen voor de ruimtevaart namelijk proberen een marktaandeel te verwerven ten koste van gevestigde bedrijven als Alcoa en McCook. Het is daarom zeer onwaarschijnlijk dat Alcan zich tot levering aan McCook op basis van lange-termijncontracten zal verplichten.

- (118) De andere categorie smelterijen die als potentiële nieuwkomers zouden worden beschouwd zijn de smelterijen die slechts aluminium met een standaard-zuiverheidsgraad produceren. Die smelterijen kunnen niet gemakkelijk met de productie van P0404 in grote en consistente hoeveelheden beginnen. In termen van economische prikkels zou de prijs van P0404 met ruim meer dan 10 % moeten stijgen om de vereiste investeringen om een smelterij geschikt te maken voor de productie van P0404 terug te verdienen. Dit komt doordat zelfs een moderne smelterij in het eerste jaar van de omschakeling in het begin een opbrengst van aluminium met een hoge zuiverheidsgraad van 40-75 % zou halen. Zoals in de vorige punten vermeld zou de extra winst voor P0404 die een potentiële nieuwkomer zou behalen, de minimale exploitatiekosten van de productie van P0404 niet compenseren. Naast de gedwongen exploitatiekosten, kunnen de verplichtingen in termen van werkmethoden en scholing van personeel demotiverend werken. Op dit punt hebben de partijen aangevoerd dat voor de omschakeling van een smelterij op de productie van P0404 alleen maar een nauwkeurige afstemming in het productieproces nodig is (zoals de kathoden eerder uit het vat halen zodat de ijzeren pennen niet in contact met het bad komen, het vloerveegsel niet in het vat gooien zoals bij de productie van standaardaluminium gebeurt, en andere soortgelijke maatregelen). Toch hebben de producenten van aluminium die op de vragenlijsten van de Commissie hebben gereageerd, verklaard dat er meer investeringen zijn, zowel in financieel opzicht als in nieuwe werkmethoden. De immateriële investeringen in bijscholing van het personeel en reorganisatie van de werkmethoden en -praktijken werden bijvoorbeeld door de meeste potentiële leveranciers als de grootste drempel of ontmoedigende factor voor toetreding beschouwd.
- (119) Alcoa heeft een natuurlijk experiment in haar smelterij Eastalco in Maryland in de Verenigde Staten uitgevoerd. Hoewel die smelterij de laatste jaren geen P0404 had geproduceerd, kon hij binnen twee maanden drie vaten laten overschakelen van standaardaluminium op P0404. De partijen hebben daarom nadrukkelijk dit voorbeeld representatief genoemd voor de makkelijke en snelle wijze waarop een smelterij kan overschakelen op de productie van P0404. De Commissie kan het voorbeeld Eastalco echter niet representatief voor de realiteit van de ondernemingspraktijk noemen. In de eerste plaats was de desbetreffende smelterij eerder al actief op het gebied van de productie van P0404. Dit heeft de omschakeling in aanzienlijke mate vergemakkelijkt, daar die smelterij al beschikte over de relevante uitrusting, werkmethoden en, het belangrijkste, ervaring. In de tweede plaats heeft de smelterij, alles bijeengenomen, slechts P0404 geproduceerd in drie van de meer dan honderd smeltvaten die hij heeft. Een smelterij, laat staan een smelterij die nooit eerder P0404 heeft geproduceerd, zou veel meer dan twee maanden nodig hebben om grotere hoeveelheden te produceren dan die welke met de drie omgeschakelde smeltvaten corresponderen. In de derde plaats betekent het feit dat een smelterij een kleine hoeveelheid P0404 in een beperkt aantal vaten produceert nog niet dat hij een leverancier van grote hoeveelheden P0404 voor de lange termijn kan worden. Zoals in de voorgaande punten is uitgelegd, kan een voor de spotmarkt bedoelde kleinschalige of experimentele productie door kopers die bijvoorbeeld actief zijn op de downstream-markten voor de ruimtevaart niet als een betrouwbare leveringsbron beschouwd worden.
- (120) Op basis van het bovenstaande is de Commissie van mening dat potentiële mededinging op de markt voor P0404 niet erg waarschijnlijk is en de macht die de gefuseerde onderneming op deze markt zal verkrijgen niet aan banden kan leggen.

Overtollige productiecapaciteit

- (121) De kansen van nieuwkomers op de markt voor P0404 kunnen door de fuserende partijen via hun overtollige productiecapaciteit worden gedwarsboemd. Door hun overcapaciteit voor alle soorten aluminium kunnen de wereldbedrijven volgens de CRU aluminium met een hoge zuiverheidsgraad produceren (alle zuiverheidsniveaus). De gefuseerde onderneming zal 44,6 % van die capaciteit bezitten, Alcan 17,1 %, Asahan 11,3 % en Kaiser 10,8 %. De overige bedrijven hebben een overcapaciteit van tussen de 0,1 % en 4,5 %. De onevenredig geringe mate van overcapaciteit van de concurrenten van de gefuseerde onderneming weerspiegelt hun relatieve onvermogen om hun productie te verhogen bij een prijsstijging van P0404 die hoger is dan uit mededingingsoogpunt aanvaardbaar is. Dit staakt ook het standpunt dat de partijen die overcapaciteit als een strategische toetredingsdrempel kunnen gebruiken, namelijk door geloofwaardig met productieverhoging te dreigen om toetreding onvoordelig te maken.

Andere toetredingsdrempels

- (122) De gefuseerde onderneming kan haar zeggenschap over de levering van aluminiumoxide als een toetredingsdrempel gebruiken om smelterijen te ontmoedigen op de markt voor P0404 te concurreren. Het onderzoek van de markt voor metallurgisch aluminiumoxide heeft uitgewezen dat de

gefuseerde onderneming een dominante producent en leverancier van aluminiumoxide voor de verkoop aan derden zal worden. Aangezien aluminiumoxide het belangrijkste productiemiddel voor een smelterij is, kan de zeggenschap daarover als een ontmoedigende factor fungeren voor een producent die de markt voor P0404 wil betreden. Het voorbeeld van Dubal is in dat opzicht kenmerkend. Dubal is voor haar behoeften aan aluminiumoxide voor 90 % afhankelijk van Alcoa. Zij heeft verklaard dat zij in geval van een prijsstijging van P0404 met meer dan 12 % zou overwegen om te schakelen op de productie van P0404, maar er de voorkeur aan zou geven Alcoa als haar handelsafdeling te gebruiken als zij het aan de VS zou gaan verkopen. Uit die verklaring kan waarschijnlijk worden afgeleid dat Dubal aarzelt om P0404 aan een concurrent van Alcoa op de markten voor ruimtevaartlegeringen te leveren.

- (123) De partijen hebben ook aangevoerd dat een koper van P0404 delen aluminium met een hogere en een lagere zuiverheid kan vermengen (bijvoorbeeld P0303 en P1020) in plaats van P0404 te kopen, om uiteindelijk P0404 te verkrijgen. Hoewel dit technisch mogelijk is, ziet de Commissie dit niet als een economisch levensvatbaar alternatief. Een dergelijke vermenging zou tot een kostennadeel voor de vermenger leiden, daar die onevenredig meer P0303 dan P1020 zou moeten gebruiken om een mengsel met het zuiverheidsniveau van P0404 te verkrijgen (16 delen P0303 op een deel P1020) ⁽²⁵⁾. Dit zal tot een kostenverhoging van 2 % tot 3 % leiden. Daarnaast verhoogt het vermengen van metalen van verschillende zuiverheidsniveaus de logistieke kosten van de vermenger (extra kosten voor transport, behandeling en opslag) en de exploitatiekosten (meer energie en arbeidskrachten om het metaal te hersmelten en vermengen). Tenslotte, en vooral, kan mengen het concurrentievermogen van een fabrikant van aluminiumlegeringen voor de ruimtevaart als een betrouwbare leverancier verminderen. Dit komt doordat een fabrikant van legeringen voor de ruimtevaart gebruik zal moeten maken van verschillende gefragmenteerde grondstofbronnen, hetgeen de erkenning en kwalificatie door de afnemers uit de ruimtevaart kan compliceren. Derhalve is het feit dat de aluminiumwalsen die standaard downstream-producten produceren (zoals blokken voor drankblikjes of folie voor lithografische doeleinden) waarschijnlijk ook mengsels gebruiken, niet relevant voor een fabrikant van legeringen voor de ruimtevaart. Vanwege de vereiste betrouwbaarheid van de herkomst en de kwaliteit van de in de luchtvaart gebruikte grondstoffen is mengen geen bruikbare optie.

Het ontstaan van een machtspositie op de markt voor P0404

- (124) Op basis van de bovenstaande analyse is de Commissie van mening dat de voorgenomen concentratie ertoe leidt dat de productiestimulansen voor een van de slechts twee actieve huidige leveranciers van P0404, namelijk Reynolds, veranderen. Als gevolg van de fusie kan de gefuseerde onderneming onafhankelijk van haar concurrent, Southwire, of haar afnemer, McCook, handelen door de prijzen van P0404 te verhogen of weigeren te verkopen. In elk geval zal de prijs van P0404 stijgen tot een hoger niveau dan uit mededingingsoogpunt aanvaardbaar is. Wanneer de gefuseerde onderneming de prijzen van P0404 verhoogt, zal Southwire (die wat betreft haar aanvoer van aluminiumoxide afhankelijk is van de gefuseerde onderneming) niet agressief met de gefuseerde onderneming over de prijs concurreren, maar eerder de prijsstijging volgen. Wanneer de gefuseerde onderneming weigert te verkopen, zal Southwire hogere prijzen dan vanuit mededingingsoogpunt aanvaardbaar is in rekening kunnen brengen. Daarom zal de gefuseerde onderneming, ongeacht of zij op de markt aanwezig is, zeggenschap hebben over de leveringsvoorwaarden van P0404. De Commissie is derhalve van mening dat door de concentratie een machtspositie van de fusierende partijen op deze markt ontstaat, als gevolg waarvan effectieve mededinging op die markt sterk belemmerd zou worden.

Verticale gevolgen op de markt voor aluminiumlegeringen voor de ruimtevaart

- (125) De op de markt voor P0404 ontstane machtspositie heeft een bijzonder belang vanwege het feit dat op de downstream-markt voor aluminiumlegeringen voor de ruimtevaart Alcoa met McCook concurreert. Alcoa en McCook zijn de onderaannemers van het Amerikaanse Ministerie van Defensie en de hoofdleveranciers van ruimtevaartlegeringen voor ruimtevaartfabrikanten. Als gevolg van de fusie zal Alcoa-Reynolds via verticale integratie de kosten van McCook kunnen doen stijgen of McCook uit de markt voor aluminiumlegeringen kunnen verdrijven en monopoliewinsten kunnen behalen in de downstream-ruimtevaartlegeringssector.

⁽²⁵⁾ Daar P1020 meer silicium dan ijzer bevat, zou het mengsel, als P0303 en P1020 op zodanige wijze worden vermengd dat het mengsel minder dan 0,04 % silicium bevat, minder dan 0,04 % ijzer bevatten. De verhouding van P0303 tot P1020 die nodig is om P0404 te verkrijgen kan op basis van de volgende formule worden berekend: wanneer 1 pond P1020 en x pond P0303 wordt gekocht, wordt 0,04 % silicium verkregen als x in de volgende vergelijking wordt berekend: $[0,04 = (0,2 \cdot 1 + 0,03 \cdot x) / (1 + x)] \cdot$. De vergelijking wordt opgelost als $x = 16$.

- (126) De markt voor ruimtevaartlegeringen is een aanbestedingsmarkt. Er worden zowel door de overheid als door particuliere opdrachtgevers aanbestedingen uitgeschreven. Tot dusver was McCook een succesvol inschrijver dankzij de betrouwbaarheid en de concurrerende prijs van het haar door Reynolds geleverde P0404. Na de fusie zal de gefuseerde onderneming de grondstofkosten en daardoor de prijzen van ruimtevaartlegeringen van McCook kunnen verhogen. Dit zal tenslotte tot een algehele stijging van de prijzen van legeringen voor de ruimtevaart leiden. Als de toegevoegde waarde van McCook bij het verwerken van P0404 in legeringen voor de ruimtevaart zo groot is dat McCook een prijs van P0404 zou kunnen accepteren die hoger is dan uit mededingingsoogpunt aanvaardbaar is, en toch concurrerend zou blijven in het aanbestedingsproces, dan zouden de kopers van legeringen voor de ruimtevaart hogere prijzen betalen. Anders zal McCook, als de gefuseerde onderneming besluit geen P0404 aan McCook te leveren, waarschijnlijk de markt voor legeringen voor de ruimtevaart verlaten, in welk geval de gefuseerde onderneming als enige leverancier op de downstream-markt voor aluminiumlegeringen overblijft en monopolieprijzen in rekening kan brengen. In dat geval geldt weer dat de kopers van legeringen voor de ruimtevaart slechter af zouden zijn, omdat zij hogere prijzen (op monopolieniveau) zouden moeten betalen.
- (127) De partijen kunnen aanvoeren dat voor het geval zij McCook uitsluiten van de downstream-markt voor ruimtevaartlegeringen, die markt door nieuwkomers betreden zal worden als gevolg van de hogere prijzen of monopolieprijzen van legeringen voor de ruimtevaart. Hogere prijzen voor legeringen voor de ruimtevaart zullen echter waarschijnlijk geen nieuwkomers op die markt brengen, vooral vanwege de enorme toetredingsdrempels. De grootste drempel voor potentiële nieuwkomers zal de beperkte beschikbaarheid van P0404 zijn, als gevolg van het ontstaan van een machtspositie op de markt voor P0404. Stel dat de potentiële nieuwkomers aluminiumproducenten zijn, die waarschijnlijk tot opwaartse integratie overgaan en hun eigen P0404 gaan produceren, dan zijn er nog grote technologische belemmeringen op de markt voor legeringen voor de ruimtevaart die hun toetreding onwaarschijnlijk zouden maken. Kenmerkend is dat zelfs Alcoa, een gevestigd producent van legeringen voor de ruimtevaart, technische bijstand nodig had van fabrikanten uit de luchtvaart, zoals Lockheed Martin, om technische problemen te kunnen oplossen. Andere potentiële nieuwkomers, die de hulpbronnen en ervaring van Alcoa missen, zouden aanzienlijk meer hulp nodig hebben om gevestigd te raken op de markt voor ruimtevaartlegeringen.
- (128) Alles bijeengenomen kan de gefuseerde onderneming door haar machtspositie op de markt voor P0404 hetzij de levering van P0404 beperken, hetzij de kosten en prijzen van haar concurrenten op de downstream-markten voor legeringen voor de ruimtevaart verhogen. In elk geval zal de gefuseerde onderneming de downstream-markt voor haar concurrenten kunnen afschermen en hoofdleverancier van legeringen voor de ruimtevaart kunnen worden. De verticale integratie die tot afscherming leidt zal de geïntegreerde gefuseerde onderneming tot voordeel strekken en de niet-geïntegreerde concurrent McCook benadelen. Hoewel de productie-efficiëntie waarschijnlijk gehandhaafd blijft, zullen de consument en de welvaart in het algemeen geschaad worden.

Conclusie

- (129) Op basis van de bovenstaande analyse is de Commissie van mening dat de voorgenomen concentratie tot het ontstaan van een machtspositie van de partijen op de markt voor P0404 zal leiden. Verder zullen de verdwijning van Reynolds van de markt voor P0404 en de opkomst van Southwire als een dominante leverancier leiden tot het uitsluiten van concurrenten, zoals McCook, op de downstream-markt voor legeringen voor de ruimtevaart.

IV. DOOR DE AANMELDENDE PARTIJ VOORGESTELDE VERBINTENISSEN

- (130) Op 20 en 29 maart 2000 heeft de aanmeldende partij voorgesteld bepaalde verbintenissen aan te gaan om de door de Commissie in haar mededeling van de punten van bezwaar van 9 maart 2000 genoemde bezwaren uit mededingingsoogpunt weg te nemen. Na besprekingen met ambtenaren van de Commissie aansluitend op hun marktonderzoek werden de verbintenissen verbeterd en op 12 april 2000 aan de Commissie toegezonden. Deze verbintenissen zijn bedoeld om helder en duidelijk de concurrentieproblemen op te lossen zonder de noodzaak van een nieuw marktonderzoek.

Daarom heeft het overleg met de lidstaten op zeer korte termijn plaatsgevonden. Onder die omstandigheden is de Commissie van mening dat de aanmeldende partijen aan hun verplichtingen ingevolge artikel 18, lid 2, van Verordening (EG) nr. 447/98 ⁽²⁶⁾ van de Commissie hebben voldaan. De verbintenissen worden hieronder beoordeeld, in dezelfde volgorde als hierboven wordt gevolgd in het deel van deze beschikking dat de beoordeling bevat. De voorgestelde verbintenissen zijn aan deze beschikking gehecht en vormen een integrerend deel ervan.

A. METALLURGISCH ALUMINIUMOXIDE

- (131) Binnen een periode van [...] * vanaf de datum van deze beschikking neemt Alcoa zich voor, het aandeel van 56 % van Reynolds in de zuiveringsinstallatie „Worsley” in de Australische Darling Range af te stoten. Binnen een periode van [...] * vanaf de datum van deze beschikking neemt Alcoa zich voor het aandeel van Reynolds van 50 % in de zuiveringsinstallatie Stade in Duitsland af te stoten. Indien de Commissie binnen deze twee perioden geen geschikte koper heeft goedgekeurd, verleent Alcoa aan de „trustee” een onherroepelijk mandaat om de afstoting binnen een bijkomende periode van [...] * te realiseren. Worsley wordt momenteel uitgebreid met [...] * miljoen ton aan productiecapaciteit, hetgeen Reynolds het recht geeft [...] * miljoen ton metallurgisch aluminiumoxide af te nemen. Het aandeel van 50 % in de zuiveringsinstallatie Stade is goed voor nog eens [...] * ton productie van metallurgisch aluminiumoxide. Daarom komt de voorgestelde afstoting neer op [...] * miljoen ton metallurgisch aluminiumoxide. Het metallurgisch aluminiumoxide van Reynolds voor verkoop op de handelsmarkt komt neer op [...] * miljoen ton in 2000.

Beoordeling

- (132) De voorgestelde verbintenissen zijn, doordat zij met name de overlapping op het niveau van de zuiveringsinstallaties van aluminiumoxide met de laagste kosten wegnemen, duidelijk toereikend om aan de bezwaren uit mededingingsoogpunt wat betreft de handelsmarkt voor metallurgisch aluminiumoxide tegemoet te komen. De afgestoten capaciteit is aanzienlijk meer dan de huidige tonnage metallurgisch aluminiumoxide van Reynolds op de handelsmarkt. Door het aandeel van Reynolds in Worsley van de hand te doen verkoopt Alcoa een zuiveringsinstallatie waarvan de exploitatiekosten tot de laagste ter wereld behoren, die goede expansiemogelijkheden van ten minste nog eens 400 000, zo niet 900 000 ton heeft en die in een geografisch gebied met een zeer laag landenrisico is gevestigd. In één woord: de twee voorgestelde verbintenissen kunnen het vóór de fusie bestaande concurrentieniveau herstellen.

B. BASISALUMINIUMOXIDEHYDRAAT

- (133) Om de bezwaren vanuit mededingingsoogpunt van de Commissie weg te nemen hebben de aanmeldende partijen op 3 maart 2000 een formele verbintenis voorgesteld over de afstoting van het belang van Reynolds (aandeel van 50 %) in Aluminium Oxid Stade GmbH. De andere eigenaar van deze fabriek is de Duitse onderneming VAW, die een recht van voorkoop heeft op de aandelen van Reynolds in Stade.
- (134) Alcoa zal de belangen van Reynolds in Stade, samen met een „toll-manufacturing agreement” met de zuiveringsinstallatie Stade, afstaan aan Newco, een bedrijf dat is opgericht als houdstermaatschappij voor die belangen. Alcoa zal haar aandeelhouderschap van 55 % in Newco verkopen aan een door de Commissie goedgekeurde onafhankelijke derde, en Alcoa zal het Europese basisaluminiumoxidehydraatbedrijf van Reynolds tevens aan die derde verkopen, inclusief alle klantenlijsten en contracten, en alle rechten om dat bedrijf in de huidige staat te leiden. De derde koper heeft het recht op „toll-processing” (productie op bestelling) van voldoende bauxiet in Stade om jaarlijks circa [...] * ton basisaluminiumhydroxide te produceren.
- (135) Bovendien is Alcoa de verbintenis aangegaan contracten over de levering van bauxiet te sluiten met de kopers van de belangen van Reynolds in Stade. Het contract over de levering van bauxiet omvat alle bauxiet die de kopers nodig hebben voor „toll”-verwerking door de zuiveringsinstallatie Stade tegen dezelfde prijsvoorwaarden als het bestaande contract van Alcoa met Compagnie de Bauxite de Guinée, en geeft die kopers bovendien toegang tot bauxiet tegen een prijs die identiek is aan de prijs die momenteel voor Reynolds voor de zuiveringsinstallatie Stade geldt, zonder dat een „take or pay”-verplichting behoeft te worden aangegaan.

⁽²⁶⁾ PB L 61 van 2.3.1998, blz. 1.

- (136) De verbintenissen nemen de vastgestelde overlappingsen vanuit mededingingsoogpunt weg en komen tegemoet aan de door derden geuite punten van bezwaar tijdens het door de Commissie verrichte onderzoek van de zaak.

C. ALUMINIUM MET HOGE ZUIVERHEIDSGRAAD P0404

- (137) Alcoa verkoopt aan een door de Commissie goedgekeurde koper een onverdeeld belang van 25 % in de activa van de smelterij Longview, Washington. Na de afstoting zullen Alcoa en de koper Longview exploiteren als een gemeenschappelijke onderneming zonder rechtspersoonlijkheid waarbij de kosten en de productie gedeeld worden en waarbij elke onderneming afzonderlijk en onafhankelijk haar aandeel van de aluminiumproductie verhandelt. Alcoa verleent de koper tevens het voorrecht P0404-aluminium als zijn aandeel van de aluminiumproductie van Longview af te nemen. Tenslotte staat Alcoa de contractuele verplichtingen van Reynolds jegens McCook Metals LLC voor de levering van ongelegeerde aluminiumblokken P1020/A7E, P1015A, P0610A, P0506A en P0404B aan de koper af.

Beoordeling

- (138) De smelterij Longview is de P0404-smelterij van Reynolds. Deze zorgt momenteel voor het merendeel van de P0404-productie van Reynolds voor McCook. Deze verbintenis kan als toereikend worden beschouwd om de op de markt voor aluminium met hoge zuiverheid P0404 vastgestelde mededingingsproblemen weg te nemen. Het afgestoten aandeel staat gelijk aan circa [...] * ton (op een totale productie in 1999 van [...] * ton). Deze hoeveelheid is groter dan de huidige jaarlijkse vraag naar P0404 van [...] * ton van McCook en ook groter dan de [...] * ton die McCook op grond van het huidige contract met Reynolds als maximale hoeveelheid mag kopen. Door de koper het recht op circa [...] * ton aluminium te verlenen wordt verwacht dat de concurrentievoorwaarden op het niveau van de markt voor P0404 gehandhaafd zullen blijven zoals ze vóór de fusie waren. Bovendien zal de mededinging op de downstream-markt voor legeringen voor de ruimtevaart niet worden afgeschermd, omdat de grote hoeveelheid afgestoten capaciteit voldoende is om een potentiële groei in de downstream-vraag aan te kunnen. Op deze basis is de Commissie van mening dat de voorgestelde verbintenis toereikend is om de in de mededeling van de punten van bezwaar van 9 maart 2000 vastgestelde mededingingsproblemen weg te nemen.

Conclusie met betrekking tot de voorgestelde verbintenissen

- (139) Alles bijeen genomen worden de door de partijen voorgestelde verbintenissen als afdoende beschouwd om alle door de Commissie in haar mededeling van de punten van bezwaar van 9 maart 2000 vastgestelde bezwaren uit mededingingsoogpunt weg te nemen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De concentratie waarbij Alcoa Inc. de uitsluitende zeggenschap over de onderneming Reynolds Metals Company in de zin van artikel 3, lid 1, onder b) van Verordening (EEG) nr. 4064/89 verwerft wordt verenigbaar met de gemeenschappelijke markt en met de werking van de EER-Overeenkomst verklaard.

Artikel 2

Deze goedkeuring geschiedt onder de voorwaarde dat Alcoa Inc. de in de punten 130 tot en met 138 beschreven en formeel in de hierbij gevoegde verbintenis uiteengezette verbintenissen volledig nakomt.

Artikel 3

Deze beschikking is gericht tot:

Alcoa Inc.
201 Isabella Street
Pittsburgh, PA 15212, USA
Mr. Kurt R. Waldo, Esq.
Assistant General Counsel.

Gedaan te Brussel, 3 mei 2000.

Voor de Commissie
Mario MONTI
Lid van de Commissie

BIJLAGE

De volledige Engelse tekst van de in artikel 1 bedoelde verbintenissen kan worden geraadpleegd op de onderstaande website van de Commissie:

http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 22 februari 2002

tot wijziging van Aanbeveling 98/195/EG, laatstelijk gewijzigd bij Aanbeveling 2000/263/EG, inzake interconnectie in een geliberaliseerde telecommunicatiemarkt

(Deel 1 - Interconnectieprijsen)

(kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 561)

(Voor de EER relevante tekst)

(2002/175/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 97/33/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 1997 inzake interconnectie op telecommunicatiegebied, wat betreft de waarborging van de universele dienst en van de interoperabiliteit door toepassing van de beginselen van Open Network Provision (ONP) ⁽¹⁾, gewijzigd bij Richtlijn 98/61/EG ⁽²⁾, en met name op artikel 7, lid 5,Na raadpleging van het Raadgevend Comité dat is ingesteld bij artikel 9, lid 1, van Richtlijn 90/387/EEG van de Raad van 28 juni 1990 betreffende de totstandbrenging van de interne markt voor telecommunicatiediensten door middel van de tenuitvoerlegging van Open Network Provision (ONP) ⁽³⁾, gewijzigd bij Richtlijn 97/51/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Punt 9 van Aanbeveling 98/195/EG van de Commissie van 8 januari 1998 inzake interconnectie in een geliberaliseerde telecommunicatiemarkt (Deel 1 — Interconnectieprijsen) ⁽⁵⁾, laatstelijk gewijzigd bij Aanbeveling 2000/263/EG ⁽⁶⁾, bepaalt dat de aanbeveling voor 31 december 2000 door de Commissie wordt herzien. Met name werd in de aanbeveling erop gewezen dat een beoordeling zou moeten plaatsvinden van de noodzaak door te gaan met de publicatie van de „beste huidige praktijk”-interconnectieprijsen.
- (2) Het zesde en zevende verslag van de Commissie over de tenuitvoerlegging van het pakket telecommunicatiereggeving ⁽⁷⁾ wijzen op de geleidelijke vermindering van interconnectieprijsen in de Gemeenschap tot de niveaus

van de door de Commissie gepubliceerde aanbevolen „beste huidige praktijk”-interconnectieprijsen ⁽⁸⁾ en op de steeds betere beschikbaarheid van kostenberekeningssystemen voor exploitanten met interconnectieverplichtingen, en het wordt derhalve met ingang van 1 januari 2002 als niet meer noodzakelijk beschouwd gebruik te maken van de „beste huidige praktijk”-benadering en van updates van de aanbevolen prijzen, zoals oorspronkelijk opgenomen in Aanbeveling 98/195/EG.

- (3) Andere elementen van de aanbeveling blijven verder van nut voor de nationale regelgevende instanties en moeten worden behouden,

BEVEELT AAN:

Artikel 1

Aanbeveling 98/195/EG, laatstelijk gewijzigd bij Aanbeveling 2000/263/EG, wordt als volgt gewijzigd:

De punten 4, 4a, 5 en 9 van de aanbeveling evenals bijlage II worden geschrapt.

Artikel 2

Deze aanbeveling is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 22 februari 2002.

Voor de Commissie

Erkki LIIKANEN

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 199 van 26.7.1997, blz. 32.⁽²⁾ PB L 268 van 3.10.1998, blz. 37.⁽³⁾ PB L 192 van 24.7.1990, blz. 1.⁽⁴⁾ PB L 295 van 29.10.1997, blz. 23.⁽⁵⁾ PB L 73 van 12.3.1998, blz. 42.⁽⁶⁾ PB L 83 van 4.4.2000, blz. 30.⁽⁷⁾ COM(2000) 814 van 7 december 2000 en COM(2001) 706 van 26 november 2001.⁽⁸⁾ De laatste door de Commissie gepubliceerde „beste huidige praktijk”-prijsaanbevelingen voor gesprekstotstandbrenging naar vaste netwerken zijn (in de piekuren, exclusief BTW):

— Locale interconnectie:	0,5-0,9 cent per minuut,
— Single transit:	0,8-1,5 cent per minuut,
— Double transit (>200 km):	1,5-1,8 cent per minuut.